II

Allatii
Opuscu-
la

LEONIS ALLATII
ΣΥΜΜΙΚΤΩΝ

Siue

Opuſculorum Græcorum, & Latinorum Vetuſtiorum, ac Recentiorum

LIBRI X.

ROMÆ, Apud Succeſsorem Maſcardi.
M. DC. LXVIII.

SVPERIORVM PERMISSV.

ILLVSTRISSIMO DOMINO

D. ANFRANO

MATTHIÆ FRANSONO

Domino ſuo Colendiſs. S.

VIDE, quàm improbus ſim; quàmque audax. Furtum iacto; nec communis ideò, nec Spartanæ legis pœnas reformido, quarum altera in facientes clemmata, altera in minùs prouidè celitantes animaduertunt. Quidnam eſt? Proferam. Cum diebus proxime elapſis apud Leonem Allatium, quocum mihi hoſpitalis teſſera eſt, vti ſoleo, diuerſarer; inobſeruatus Diatribam intraui. En fatum! Abacus illic erat, libris confar-

cinatim poſitis (in eo enim locupletiſſimus,& celeberrimus huius ſæculi Scriptor ſuas perficit lucubrationes) ad ſatietatem onuſtus. Accedo:& quorundam eius operum, quæ nondum excuſa ſunt, indicem aſpicio; nec aſpicio modò, verùm etiam, Catulliano Aſinio dextrior, aſpectum ſurripio. Mox, diſcedendi opportunitatem, nactus, hilaris, ac feſtinabundus è ſcalis delabor potiùs, quàm deſcendo. Theſaurum à me ſubductum crederes: & quid ni? Theſaurus eſt,& quocunque Regio ditior, atque optabilior. Hinc, ſed vide rurſus, quàm probus ſim, quàmque prodigus: ne ſolus inuento, aut, ſi mauis, ſublato fruerer, publici iuris facere illicò decreui. Et quia plurimum tibi debeo, tibi talium diuitiarum auido, tranſmitto. Queretur Allatius. Nil moror; & ſi repetundarum me poſtulauerit, libentiſſimè reſtituam, & eius compendio. Nam quæ exarata manu erant, typis edita, & tuo nomine decorata recipiet: Sed interim caueat, ne ſcrinia, quæ ſimilibus gazis crepant, euacuem;

com-

compilem. O quantùm de Orbe literario bene meritum me crederem, ſi rapinas haſce continuarem! Nec deſpero: eòque alacriùs hoc, ſi quà potero, aggrediar, quò doctos, illuſtreſque homines, & te potiſſimùm doctrinæ, & generis nobilitate conſpicuum, ſuffuranti, ſed non plagiario, patrocinaturos confido. Vale mi Anfrane, & qua ſoles, ſenio inter aduerſa confectum, animi benignitate, eum amplexari ne deſinas; qui iandiu eſt, eritque dum viuet.

Dōm. Tuæ Illuſtr. obſeru.

Andreas Peſchiullius.

Romæ Kal. Apr. 1668.

Im-

Imprimatur.

Si videbitur Reuerendiſsimo Patri Mag. Sacri Pal. Apoſt.

M. Epiſc. Arimin. Viceſg.

Imprimatur.

Fr. Hyacinthus Libellus Sacri Palatij Apoſtolici Magiſter.

LEONIS

LEONIS ALLATII

ΣΥΜΜΙΚΤΩΝ

Siue

Opuſculorum Græcorum, & Latinorum Vetuſtiorum, ac Recentiorum

LIBER PRIMVS.

In quo continentur

IOANNES Phocas de locis Antiochiam inter, & Hieroſolymam, nec non Syriæ, Phæniciæ, & Palæſtinæ. Græce, & Latine.
Epiphanij Hagiopolytæ Syria, & Vrbs Sancta. Gr.L.
Perdiccæ Epheſij Hieroſolyma Gr.L.
Anonymus de locis Hieroſolymitanis Gr.L.
Eugeſippus de diſtantijs locorum Terræ Sanctæ.
Villebrandi ab Oldenberg Itinerarium.
Leo Allatius de Solea Veteris Eccleſiæ.
Idem pro Græcorum Communione ſub ſpecie vnica.
Idem de Liturgia S. Iacobi.

Idem

Idem de Lignis S. Crucis.

Rituale Vetus Cophtitarum Latine redditum ab Athanaſio Kircherio.

Conradi Marpurgici S. Eliſabeth Vidua Thuringiæ Lantgrauia.

Gabriel Sionita de Ritibus nonnullis Maronitarum.

LIBER SECVNDVS.

Conſtantini Porphyrogennetæ Baſilius Macedo Gr.L.

Ioannis Cameniatæ Excidium Vrbis Theſſalonicæ Gr.L.

Ioannis Anagnoſtæ de Vrbis eiuſdem excidio poſtremo Gr.L.

Eiuſdem de eodem excidio Monodia Gr.L.

Melchior Incoferus de Eunuchiſmo.

Leo Allatius de Commentitia Papiſſa.

Lucas Holſtenius de Abaſſinorum Communione ſub vnica ſpecie.

Idem de Sabbathio flumine.

Anonymus de eodem flumine.

Catalogus Operum S. Ioannis Damaſceni Ioanni Auberto ſuppeditatorum ab Leone Allatio.

Hi duo priores Symmictorum libri editi ſunt Coloniæ Agrippinæ apud Iodocum Kalcouium 1653. Nunc eduntur auctiores, & correctiores.

LIBER TERTIVS.

Agathemeri Orthonis filij Geographica hypotypoſis.

P. Ἀνάξανδρος ὁ Μιλήσιος, ἀκουστὴς Θάλεω πρῶτος ἐτόλμησε τὴν οἰκουμένην. Leone Allatio Interprete.

Monu-

Monumentum Adulitanum Ptolomæi Euergetæ P. Βασιλεὺς μέγας Πτολεμαῖος καὶ βασιλέως Πτολεμαίου. cum Interpretatione, & Notis Allatij.

Nicephori Blemmidæ Geographia Compendiaria P. Βουλόμενος δὲ ὡς ἐν συντόμῳ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην ζωγραφῆσαι. Allatio Interprete.

Eiuſd. alia de terra hiſtoria compendioſa. P. Ἡ γῆ τὴν μέσην τοῦ παντὸς ἔλαχε χώραν. Eodem Interprete.

Anonymi Geographica hypotypoſis. P. Ἡ τῆς ὅλης γῆς περίμετρος σταδίων κε΄ μυριάδων καὶ β, παραδέδοται. Allatio Interprete.

Georgij Gemiſti in Strabonis Geographica. P. Οὔτε τὴν θάλατταν τὴν Κασπίαν ὀρθῶς οἴεται Στράβων. Allatio Interprete.

E. de Figura terræ habitatæ. P. Τὸ τῆς γῆς τῆς οἰκουμένης σχῆμα. Allatio Interprete.

E. Chorographia Theſſaliæ Græcolatina P. Ἡ χώρα πλὴν ὅσον ποταμόκλυστος ἐστίν. Eodem Interprete.

Anonymi de Iſtro Fluuio. Gr.L. P. Ὅτι ὁ Ἴστρος ὁ ποταμὸς ὁ λεγόμενος Φισών. Eodem Interprete.

Philonis Byzantij de Septem Orbis Miraculis. Gr.L. Allatio Interpr. P. Τῶν ἑπτὰ θεαμάτων ἕκαστον φήμη μὲν γινώσκεται πᾶσιν.

Anonymi de ijſdem cum Notis Græce, & Latine. P. Ξένον θέαμα τῶν πάλαι πυραμίδων. Allatio Interprete.

Nili Doxapatrij de Thronis Patriarchalibus ad Regem Rogerium. Gr.L. Πανευγενέστατε αὐθέντα μου περὶ ἧς μοι ἔγραψας ὑποθέσεως. Eodem Interprete.

Ordo Epiſcoporum, & Metropolitarum ſub Patriarchis Antiocheno, & Hieroſolymitano Gr.L. P. Ὁ Καθολικὸς Ῥωμαγύρεως, ἤτοι Περσίας. Allatio Interprete.

Romanæ ædificationes curatæ à Lælio Biſcia ex Clerico Camerali Sacræ Romanæ Eccleſiæ Cardinali, ab

B Allatio

Allatio conſcriptæ Latine.

De Conſtantinopoli Vaticinia varia carmina.

Danielis Monachi Vaticinia varia de Conſtantinopoli, & alijs.

Theophili Romani Vaticinium in Græcam Linguam verſum à Ioanne Rizeno.

Maffæi Vegij Laudenſis de rebus antiquis memorabilibus Baſilicæ Diui Petri Romæ. P. *Magnam cæpi ſemper animi recreationem.*

Ioannis Canabutij de Inſula Samothracia, & Dijs Troicis Gr.L. ad Æni & Samothraciæ Principem. P. Τῆς δουλικῆς ταύτη καὶ ἐλλιμενικῆς διαφορᾶς πρὸς τὴν αὐθεντίαν σήν. Allatio Interprete.

Leonis Allatij Imago Ilij Græce. P. Ἴλιε κρήδεμνα ταῦτα ὦ παῖ.

Leonardi Aretini de Repub.Florentinorum Gr.L. P. Ἐπειδὴ ἐπιθυμεῖς εἰδέναι τὴν πολιτείαν τῆς ἡμετέρας πόλεως, ὁποία τίς ἐστιν. Allatio Interprete.

Ioannis Antiocheni Archæologia, in qua multa fabuloſe exponuntur. Gr. L. Allatio Interprete.

Ex Ioanne Philadelphienſi excerpta. GL. P. Ὀρθῶς ἄρα οἱ τὰ μυθικὰ τὸν Κρόνον φασὶν ἑαυτοῦ παῖδας. Allatio Interprete.

LIBER QVARTVS.

Oppiani Ixeutica proſa oratione expreſſa Gr. L. P. Οἱ ἀετοὶ πλεῖστον ὑπερτεροῦσιν τῶν ὀρνέων. Interprete Allatio.

Bryſonis Philoſophi de extremis diebus Carmen Iambicum Græce. P. Ἀρχὴ κακῶν γε προσδεραμεῖται τῇ χθονί.

Theodoſij Diaconi de excidio Cretenſi ad Imperatorem

torem Romanum Gr.L.P. Ῥώμη παλαιὰ μὴ φθόνει τὸν δεσπότην. Allatio Interprete.

Leodriſij Cribelli de Expeditione Pij Pontif. aduerſus Turcas. P. *Perſuaſus ſum multis, vt cæptam aduerſus impios Chriſtianæ Religionis hoſtes.*

Bartholomæi Gryphij de Expeditione Claſſis Turcicæ, & Melitæ obſidione. P. *Tantus ſemper fuit honos hiſtoriæ, Illuſtriſsime Princeps.*

Nicolai Fulginatis de expugnatione Conſtantinopolitana. P. *Gothos euertiſſe Romam, & inſæuiſſe aduerſus ciues.*

Beſſarionis Cardinalis Epiſtola ad Venetos de Expugnatione Conſtantinopolitana. P. *Diſtuli ante hanc infelicem, & calamitoſam.*

Lauri Quirini Epiſtola de Expugnatione Conſtantinopolis ad Nicolaum V. P. *Quanquam ingenium meum par materiæ non ſit.*

Georgij Merulæ Alexandrini Bellum Scodrenſe ad Iacobum Merulam, & Franciſcum Gambarinum. P. *Exiſtimo vos in magna expectatione eorum eſſe.*

Petri Acciaioli deſcriptio pugnæ Ariminenſis. P. *Difficile admodum in primis videtur ſententia ſapientiſſimorum hominum, &c.*

Blaſij Liſcij Vollaterrani de direptione ſuæ Patriæ ad Federicum Comitem Montis Feretri. P. *Magno, & excelſo ingenio Viri.*

Chronicon ſecundum traditionem Septuaginta Interpretum, & aliorum Expoſitorum Gr.L.P. Ἀδὰμ πρῶτος ἄνθρωπος γενόμενος. Allatio Interprete.

LIBER QVINTVS.

Anonymi Compendioſa traditio Artis Rhetoricæ Gr.L.P. Οἱ τῆς ῥητορικῆς τέχνης ἐξηγηταὶ περὶ. Allat. Inter.

Anonymi Prolegomena in Artem Rhetoricam. Gr. L. P. Τὰ προλεγόμενα τῆς ῥητορικῆς τέχνης εἰς δέκα κεφάλαια διαιροῦνται. Allatio Interprete.

Anonymi in Rhetoricam Prolegomena Gr.L.P. Οἱ τὴν ἡμετέραν τέχνην διακοσμήσαντες ῥήτορες.

Tryphonis Sophiſtæ Prolegomena in Artem Rhetoricam Gr.L.P. Ἐπειδὴ τέτταρές εἰσιν αἱ ἀνωτάτω ζητήσεις. Φημὶ δὴ τὸ εἰ ἔστιν. Allatio Interprete.

Ioannis Doxapatrij Prolegomena in Artem Rhetoricam P. πᾶσα ζήτησις εἰς ταῦτα καὶ μόνα. Ex Cod. Vat. mſ. Gr. 106. pag. 1.

Ioannis Itali methodus Rhetoricæ per Synopſim expoſita. P. Ἡ ῥητορικὴ μέθοδός ἐστιν ἐξ ἐνδόξων. Ex Vat. Cod. mſ. Gr. 316. pag. 141.

Maximi Planudis Prolegomena in Artem Rhetoricam. P. Τὴν ῥητορικὴν διαφόρως τινὲς ὁρίζουσι. Ex Cod. mſ. Vat. Gr. 1466. pag. 1.

Expoſitionum in Artem Rhetoricam, cum à Chriſtianis tum ab Ethnicis traditarum. Gr.L.P. περὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐκθέσεως τῶν κατὰ μέρος ὀφειλόντων ἐν τῷ παρόντι θεωρηθῆναι πονήματι. Allatio Interprete.

Matthæi Camariotæ Compendium in Rhetoricas Exercitationes Gr.L.P. Ὅρος προγυμνάσματος. Προγύμνασμά ἐστι. Allatio Interprete.

Longini Philoſophi Prolegomena in Epheſtionis Enchiridion Gr.L.P. Ἀλλ' εἴτε νέα τῶν μέτρων θεωρία. Allatio Interprete.

Troili Sophiſtæ in Artem Rhetoricam Hermogenis Gr.L. P. Ἐπειδὴ σὺν θεῷ τῆς ῥητορικῆς ἀρχόμεθα τέχνης. Interprete Allatio.

Anonymi Rhetorica Problemata εἰς τὰς στάσεις G.L.P. Νόμος ἐκέλευε, τὴν ὀρφανὴν, μήτε τὸν ἐπίτροπον αὐτῆς. Allatio Interprete.

Georgij

Georgij Pachymeræ de Probationibus Gr.L. P. Πᾶν κεφάλαιον κατασκευάζεται. Allatio Interprete.

Romani Sophiſtæ περὶ ἀσχημάτων καινόνες Gr.L.P. Οὐκ ἀγνοῶ μὲν ὡς τολμηρὸς καὶ περίεργος εἶναι δόξω. Allatio Interp.

Lesbonactis, ſiue Libonactis Ethnicodialecti. Gr. P. Σχῆμά ἐστι λόγου πλοκὴ τῶν τοῦ λόγου μερῶν κατά τινα διάλεκτον.

Synopſis Figurarum, quarum Hermogenes meminit in libris de Inuentione, & de Ideis Gr.L. P. Στρογγύλον σχῆμα ἐστὶ τόδε. Allatio Interprete.

Tiberij Sophiſtæ de Figuris apud Demoſthenem. Gr.L. P. Μέλλοντι τὴν τῶν σχημάτων θεωρίαν τὴν παρὰ Δημοσθένει κατανοεῖν. Allatio Interprete.

Herodiani de Figuris. Gr.L. P. Σχῆμα ἐστὶν ἐξάλλαξις φράσεως ἀπὸ τοῦ κατὰ λλήλου ἐπὶ τὸ κρεῖττον. cum Interpretatione, & Notis Allatij.

Georgij Choerobosci de Tragicis Rhetoricis Gr.L. P. Πάσης παλαιᾶς, καὶ νέας γραφῆς ποιητικοὶ τρόποι εἰσὶν. Interprete Allatio.

Michaëlis Apoſtolij Byzantij de Figuris Poëticis G.L. P. Φράσις ἐστὶ λόγος ἐγκατάσκευος, ἢ λόγος. Allat. Int.

Leonis Allatij de Sophocle, & Eurypide iudicium, & amborum comparatio.

Michaëlis Pſelli, quæ ſit Hiſtoriarum differentia, quarum alteri Charicleæ, alteri Leucippe argumento ſunt. Gr.L.P. Πολλοὺς οἶδα καὶ τῶν ἄγαν πεπαιδευμένων. Allatio Interprete.

Dionis Sophiſtæ Epiſtolæ P. Συνίστημί σοι τὸν φέροντα τὴν ἐπιστολὴν ἄνδρα. Allatio Interprete.

Incerti de Componendis Cifris P. Ij, *qui maximis rebus agendis præſunt*.

Leonis Allatij de Cryptographia Græcorum Recentiorum Epiſtola ad Carolum Moronum, Eminentiſſimi Cardinalis Barberini Bibliothecarium.

Diadochi Epiſcopi Photicæ Epiri in Aſcenſionem D.N.Ieſu Chriſti Oratio Gr.L. P.Φέρε μοι νῦν σὺν Ἰουδαϊκοὺς ἱερεῖς. ὥρα γὰρ ἐπινικίων λόγων.

Georgij Hagiopolitæ Oratio de Angelis Gr.L. P. Καὶ πάλαι τῷ θείῳ Δαυῒδ περὶ ἡμῶν πάντως προκελαδῆσαι τὸ πνεῦμα. Allatio Interprete.

Leonis Centuripini Oratio in S. Iacobum Apoſtolum Gr.L. P.Ὑλικὴ μὲν αἴσθησις ἤδη τοῖς ὧν ἀντιλαμβάνεσθαι πέφυκεν. Allatio Interprete.

Leonis Siculi Grammatici Laudatio in S.Nectarium Patriarcham Conſtantin. Gr.L. P.Ἀρετὴν ἐπαινεῖν αἱρετόν. Allatio Interp.

Nicolai Pepagomeni Laudatio in S. Iſidorum Martyrem Gr.L. P.Ἰσίδωρον τὸν γενναῖον λόγοις ἐγκωμιάζαι τὸν καθάπαξ ἂν εἴη. Allatio Interp.

Baſilij Seleucienſis Oratio in S.Pentecoſtem Gr.L. P. Πυκνὰ μὲν, ἀλλ' ἐπωφελῆ τῆς ἐκκλησίας τὰ πνευματικά. Allatio Interp.

Eiuſdem in B.Iobum Oratio Gr.L. P.Ὥσπερ οἱ κατὰ γῆν βασιλεύοντες τὸν ὑπὲρ αὐτῶν ἐν παρατάξεσιν ἀριστεύσαντες. Allatio Interp.

Ioannis Damaſceni Oratio in ficum exſiccatam, & Parabolam vineæ G.L.P.Κινεῖ με πρὸς τὸ λέγειν ὁ ἐνυπόστατος τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς λόγος. Allatio Interp.

Eiuſdem Oratio in Hypapantem Domini Noſtri Ieſu Chriſti Gr.L.P.Εἶχε μὲν ἡ τῶν γενεθλίων πανήγυρις. Allatio Interp.

E. Oratio in Dominæ noſtræ Deiparæ diem Natalem Gr. L. P.Λαμπρῶς πανηγυρίζει ἡ κτίσις. Allatio Interprete.

E. Oratio in Dormitionem Deiparæ Gr.L.P.Ἔθος ἐστὶ

τοῖς

τοῖς ἐρωτικῶς πρόσεστι διακειμένοις. Allatio Interprete.

E. Oratio in S. Barbaram Martyrem Gr.L. P. Ὑπέρκειται μὲν ὁμολογουμένως ἁπάσης ἐγκωμίων συνθέσιν. Allatio Interprete.

Eiuſdem, ſiue potius Ioannis Euboënſis Epiſcopi Oratio in diem Natalem Domini Gr.L. P. Ὁπόταν τὸ ἔαρ ἐπέλθῃ τὰ τῶν ζωμάτων στοιχεῖα. Allatio Interp.

Nili Chij Metropolitæ Rhodi Laudatio in Sanctam Matronam Chiam Gr. L. P. Οὐ ξένα τὰ τῆς παρούσης ἡμῶν πανηγύρεως. Allatio Interprete.

S. Iſidori Martyrium Gr.L.P. Κατὰ τὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Allatio Interp.

Vita S. Coſmæ Melodi Gr. L. Allatio Interprete.

Nicephori Blemmidæ Monachi de Vita, & rebus geſtis S.P. N. Pauli Latrenſis Gr.L. P. Μάτην οἱ πολλοὶ τὸν χρόνον αἴτιον ἀξιοῦσιν εἶναι τοῦ περὶ τὰ καλὰ ζήλου. Allatio Interprete.

Georgij Trapezuntij de Andrea Chio:

Ioannis Stauracij Chartophylacis Theſſalonicenſis Oratio in Miracula Myrorrhoæ Magni Demetrij Gr.L. P. Οἱ λόγοι τοῦ μυροῤῥόα Δημητρίου τὰ θαύματα. Ποῦ γὰρ δίκαιον τὴν τοσούτων θαυμάτων. Allatio Interp.

Georgij Grammatici Laudatio in S. Barbaram GL. P. Ἔστι μὲν τοῖς οὐκ ἀξίοις ἐπισφαλὲς τὴν ὑπὲρ ἀξίαν ἐφάπτεσθαι. Allatio Interp.

Euodij Martyrium Quadraginta duorum Martyrum Gr.L.P. Φαιδρὰ μὲν παρούσης πανηγύρεως ἡ ὑπόθεσις. Allatio Interprete.

Theodori Studitæ vita, & laudatio Magni Arſenij Gr.L.P. Ἀστὴρ ἀειφανὴς ἡμῖν οὐκ ἐν τῷ ζωδιακῷ κύκλῳ. Allat. Interprete.

Theodori Studitæ laudatio in S. Bartholomæum Apoſto-

poſtolum Gr.L.P.Μέγιϛος ἀγὼν,προϛεθήσω δέ τι, καὶ κλέος. Allatio Interprete.

Procopij Diaconi, & Chartophylacis laudatio in S. Apoſtolum, & Euangeliſtam Marcum Gr.L. P. Πάλιν Α᾿ποϛολικὴ καταϛρέπτει πανήγυρις, καὶ πάλιν ἐγὼ τοῖς θιασώταις. Allatio Interp.

Arſenij Archiepiſcopi Corcyrenſis laudatio in S. Andream Apoſtolum Gr.L. P.Ζωγράφοι μὲν,καὶ λογογράφοι τὴν ἴσην τοῖς ἐντυγχάνουσιν προξενοῦσιν ὠφέλειαν. Allatio Interprete.

Photij Patriarchæ Conſtantinopolitani Epiſtola ad Nicolaum Papam Gr.L. P.Ο῞τε τῆς ἱεραρχίας καὶ νοῶ τὸ μέγεθος ἀναλήψομαι. Interprete Allatio.

Michaëlis Glycæ de Pœnitentia Salomonis Gr.L.P.Εἴ δέ τις καὶ περὶ τοῦ σοφοῦ Σολομῶντος μαθεῖν βούλεται. Allatio Interprete.

Eiuſd. de Aſſumptione B. M.Virginis Gr.L.P. Περὶ δὲ τῶν συμβεβηκότων τῇ ἀειπαρθένῳ τοῦ Κυρίου Μητρί. Allatio Interprete.

Ioannis Phurnæ ad Gegorium Antigonitem de Miſſa Præſanctificatorum Gr.L.P.Ε᾿μοὶ δοκεῖ, Πάτερ ἅγιε μὴ, δεῖν ὅλως ἐν ταῖς ἁγίαις Τεσσαρακοσταῖς, Allatio Interprete.

Leonis Allatij de fine vitæ Ioannis Euangeliſtæ Cõmentarius.

Nicolai V.Vita per Iañettum Manettum P.*Vetus quædam peritiorum Auctorum*.

Franciſcus Philelphus in Vitam Nicolai Papæ V.

LIBER SEPTIMVS.

Himerij Sophiſtæ Oratio Epithalamica in Seuerum cum præmeditatione GL.P.Α᾿πόλλωνα φασὶ μετὰ τὰς μεγάλας νίκας. Allatio Interpr.

Eiuſdem

Eiuſdem Polemarchicus Gr.L. P. Οὐ τοῖς ψέγουσι τὸν νόμον ἐπὶ τοῦ μνήματος ἐγνωκότων λέγειν. Allatio Interprete.

Eiuſdem in Imperatorem Panathenaicus incunte vere Gr.L. P. Χαῖρε φίλον φάος, χαρίεντι μειδιόων προσώπῳ. Leone Allatio Interp.

Choricij Sophiſtæ oratio in Procopium Sophiſtam Gazæum Gr.L. P. Ἴσως μὲν ἄλογόν τι δόξω ποιεῖν. Allatio Interp.

Eiuſdem Oratio in ſummumCopiarum ducem Gr.L. P. Ἄτοπον μὲν ἴσως ἐγχείρημα δόξει, καὶ θράσους μεστόν. Allatio Interp.

Libanij Declamationes nondum editæ.

Michaëlis Pſelli in Pulicem Oratio Gr.L. P. Τὸν κώνωπά φασιν ὡς ἐλέφαντα, ἢ ἵνα τε καθ' εἱρμὸν ὁ λόγος προΐοι. Allatio Interprete.

Eiuſdem Pediculi Laudatio Gr.L. P. Ἀλλ' ὁ φθεὶρ ἴσως τῇ ψύλλῃ τῆς εὐφημίας ἐπιβασκαίνειεν. Allatio Interpr.

Michaëlis Apoſtolij Oratio Funebris in Beſſarionem Cardinalem Gr.L. P. Ἔμελλον ἄρα μετὰ τὰ πολλὰ ἐκεῖνα δεινὰ, καὶ τῆς ἱερᾶς, καὶ φίλης μου πατρίδος. Allatio Interpr.

Eiuſd. Προσφώνημα in Beſſarionem Cardinalem. P. Τἀγαθὰ τῶν ἔργων θειότατε Καρδινάλιων. Allatio Interp.

Dionis Sophiſtæ Epiſtolæ V. Gr.L. P. Σύστημί σοι τὸν φέροντα τὴν ἐπιστολὴν, ἄνδρα. Allatio Interp.

Vita Iulij Cæſaris Lagallæ, ſcriptore Leone Allatio.

Conſtantini diſcipuli Leonis Philoſophi carmina Elegiaca ad eundem. P. Μυρία μὲν δεδάηκας ὅσα προγενέστεροι ἄνδρες.

Leonis Philoſophi ad Carmina Conſtantini Reſponſio, & alia eiuſdem varij argumenti. P. Πολλοί με τωθάζουσι γλώσσῃ κερτόμῳ.

Noſſidis, Myrus, & Anytæ Epigrammata Græca non-

dum edita. P. Εἰς ἔρωτα. Ἄδιον οὐδὲν ἔρωτος, τὰ δ' ὄλβια δεύτερα πάντα.

Carmina de Herbis. P. Τοὺς πυρέττοντας τὸ χαμαίμηλον.

Philippi Theſſalonicenſis Poëtæ antiqui Carmina non edita. P. Ἀνάθημα τῷ Ποσειδῶνι παρὰ Χαρικλέους. Ἄγκυραν ἐμβρυοῖκον ἐρυσινηΐδα.

Leonidis Tarentini, ſiue alterius Poëtæ antiqui Epigrammata non edita. P. Εἰς Μηλώ, καὶ Σατύραν τὰς αὐλητρίδας. P. Μηλὼ, καὶ Σατύρη τανυήλικες ἀντιγενείδεω.

Anonymi Carmina nonnulla. P. Τοσοῦτος ὅπλους καὶ μάτην καὶ περὶ πλέω.

Conſtantini Rhodij Iambi in Leonem Choeroſphactem Græce. P. Ἀλλ' ὡς μεταλλεὺς καὶ σφαγεὺς χοίρων πέλων.

Eiuſdem Scoptici Iambi in Theodorum Eunuchum. P. Σοφὸς μὲν οὐδεὶς εὑρεθήσεται ὡς θέμις.

Theodori Paphlagonis reſponſa Iambis. P. Ἄπαντές εἰσι τῶν φρενῶν ἠτημμένοι.

Leonis Allatij de Mandragora liber.

Michaëlis Pſelli Opuſculum de admirabilibus Lectionibus cum Interpretatione, & Notis Leonis Allatij. Gr.L. P. Μηδὲ καινῶν ἀναγνωσμάτων εἴης ἀνήκοος. Allatio Interprete.

Zoſimi in Demoſthenem Oratio Gr.L. P. Δεύτερόν μοι λοιπὸν ἐπιβῆναι τῷ παιανιεῖ καιρός. Allatio Interp.

Diogenis Cynici Epiſtolæ ineditæ Gr.L. P. Διογένης Ἀπολλήξιδι χαίρειν. Θηβαῖοι Μεγάσθενες ἀπεθέμην τὰ πολλά. Interprete Allatio.

Cratetis Epiſtolæ ineditæ. P. Τοῖς ἑταίροις. Φεύγετε μὴ μόνον τὰ τέλη τῶν κακῶν.

Doſiadis Ara cum Scholijs. P. Ὅλος οὐ μελιβρος ἱερῶν.

Gregorij Cyprij Patriarchæ Conſtantinopolitani de ſui ipſius Vita ita diſpoſita, vt ab alio narrari videatur.

tur Gr.L. P. Πατρὶς μὲν τῷ συντεταχότι τὸ βιβλίον Κύπρος ἡ νῆσος. Allatio Interp.

Leonis Allatij in Emin. Card. Barberinum Oratio Græca, cum Collegium Græcorum reuiſeret. P. Μέμνων ὁ παῖς ὁ τῆς ἠοῦς ἐπ' ἀώρῳ τῷ πτώματι. Methodij Patriarchæ Conſtantinopolitani Vita Gr. L. P. Allatio Interprete.

LIBER OCTAVVS.

Anaſtaſij Antiocheni Patriarchæ de coacta in Perſi, de Orientalium Epiſcoporum Synodo Gr. L. P. Βασιλεύοντος Ἀρρενάτου τῆς Περσικῆς χώρας. Allatio Interprete.

Synodus ſub Emmanuele Comneno Imperatore Byzantino contra Soterichum, & ſocios Gr.L. P. Ἐπειδὴ ὁ μακρὸς χρόνος καινὸν ἀεί τι προΐσχεται. Allatio Interprete.

Ioannis de Raguſio Oratoris Concilij Baſilienſis miſſi ad Græciam, de ijs, quæ Conſtantinopoli peracta ſunt, Relatio. P. *Reuerendiſſimi in Christo Patres, & Domini*.

Tomus Synodicus contra Ancyranum Gr.L.P. Ἡ μὲν οὖν παρὰ τῶν χρηματισάντων τούτων Ἀγκύρας τε. Allatio Interprete.

Nicetæ Chartophylacis Theſſalonicenſis de Diſſidijs inter Græcos & Latinos, alio atque alio tempore exortis. P. Αἱ ἐπὶ Γρατιανοῦ διὰ Παυλῖνον τὸν τῶν Εὐσταθιανῶν ἀρχηγόν. Allatio Interpr.

Photij Patriarchæ de noua Manichæorum hæreſi & ortu. P. Πολλοῖς ὁρῶντες ἀγνοούμενον, ὅθεν δὴ τὴν ἐπωνυμίαν τὸ βδελυκτὸν τοῦτο. Allatio Interp.

Methodij Patarenſis de Libero Arbitrio Fragmentum Gr.L. P. Ὁ μὲν Ἰθακήσιος γέρων κατὰ τὸν τῶν Ἑλλήνων μῦθον. Allatio Interp.

Georgij Gemiſti de Fato Gr.L. P. Πότερα δὲ ὥρισται, καὶ εἵμαρται ἅπαντα τὰ μέλλοντα. Allatio Interp.

Leonis Allatij Epiſtola ad Laurentium Forerum. Quid ſentiant Græci de Vtiquetarijs.

Ioannis Damaſceni Libellus rectæ Fidei Gr.L. P. Πιστεύω εἰς ἕνα Θεὸν Πατέρα παντοκράτορα. Allat. Interp.

Eiuſdem de Virtutibus & Vitijs Gr.L. P. Ἰστέον ὅτι ἁπλοῦς ὢν ὁ ἄνθρωπος. Allat. Interp.

Eiuſdem Congreſſus cum Saraceno Gr.L. P. Εἰπέ μοι ὦ Ἐπίσκοπε. Eodem Allat. Interp.

Georgij Trapezuntij de Recta Chriſtianorum Fide ad Ameram, cum capta eſſet Conſtantinopolis Gr.L. P. Πολλά ἐστι τὰ παρακινήσαντα, καὶ πείσαντά με τολμῆσαι. Allatio Interpr.

Ioannis Matthæi Caryophili de Primatu Papæ contra Barlaamum Monachum Gr.L. P. Καὶ ταύτη μὲν ἀπεσκυβαλίσθω Νεῖλος, καὶ ὅσοι κατ᾽ ἐκεῖνον περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Πάπα. Eodem Caryophilo Interpr.

Iulij Cæſaris Lagallæ Diſputatio de Sympathia & Antipathia rerum. P. *Dictionis de Sympathia & Antipathia, quid horum vtroque nomine ſignificetur.*

Nicephorij Blemmidæ de Officio Imperatoris Gr.L. P. Παλαιός τις νόμος ἐπεκράτησε τοῖς πράγμασι συμφωνῶν. Allatio Interp.

Anonymi in Cantica Canticorum expoſitio Gr.L. P. Πολλοὶ τῶν παρ᾽ Ἕλλησι σοφῶν περὶ ἔρωτος λόγου τὴν ψυχὴν ἐπ᾽ αὐτὴν τὴν οὐρανίαν ἀψῖδα. Allatio Interp.

Leonis Allatij de Preputio Domini noſtri Ieſu Chriſti Diatriba.

Eiuſd. in Hymnum Ariſtotelis Hermiæ dictum Commentarius.

Agathonis Diaconi, & Chartophylacis Bardanæ Tyranni contra Synodum Sextam attentata Gr.L. P. Ὁ ἁ-

μαρ-

μαρτωλὸς ἐγώ. Cod. Gr. L. Ms. Vat. 853. p. 231. Cod. 834. p. 218.

Hippolyti Martyris expoſitio in Danielem Gr. L. Interp. Allatio.

Iulij Cæſaris Lagallæ de Cometis Opuſculum. P. *Superiorum rerum notitiam admodum exilem ad nos peruenire.*

Eiuſdem, An cælum ſit animatum anima, quæ tribuit eſſe, & conſtituit viuens, ſiue, vt vulgo dicitur, informante. P. *Videtur apparenti veritati magis conſentanea pars negatiua.*

Anonymi ad Summum Pontificem Epiſtola, de procuranda vnione Græcorum Gr. L. P. Μακαριώτατε Πάτερ. Τῶν πραγμάτων τὰ μὲν ἔργοις, τὰ δὲ λόγοις δείκνυται, τὰ δὲ ὑπ' ἀμφοτέρων. Allatio Interp.

Leonis Allatij Declamatio contra Scriptionem habita in Academia Humoriſtarum. P. *Scriptionem, eiuſque vſum, quem nonnulli admirabilem.*

Demetrij Metropolitæ Cyziceni de hæreſi Iacobitarum, & Chatzitzariorum Gr. L. P. Ἐπειδή σου τὴν ὑπερφυῆ, καὶ τῷ ὄντι βασιλικωτάτην φύσιν. Allatio Interp.

Leonis Allatij in Henrici Spondani Continuationem Cæſaris Baronij Annalium Notæ. P. *Scribis ad me, Vir humaniſſime, maxima te capi admiratione.*

LIBER NONVS.

Olympiodori Philoſophi Alexandrini Εἰς τὸ κατ' ἐνέργειαν Ζωσίμου, ἔστι ἀπὸ Ἑρμοῦ καὶ τῶν Φιλοσόφων πάντων εἰρημένα. P. Γίνεται δὲ ἡ ταριχεία ἀπὸ μηνὸς Μεχὶρ κέ.

Heliodori Philoſophi ad Theodoſium Magnum Imperatorem de Myſtica Philoſophorum Arte. P. Σκῆπτρα γαίης μέδοντες ὡς πᾶν ἐμφανές. Carmine Iambico.

Theophraſti Philoſophi de Arte Diuina. P. Οἱ τῶν σοφιστῶν ἄνδρες ὥσπερ ῥήτορες. Carmine Iambico.

Hie-

Hierothei Philoſophi de Diuina ſacraque Arte. P. Ἀπάρξομαι περιπλέξαι ἀφραδέςατον. Carm. Iambico.

Archelai Philoſophi de Arte ſacra. P. Ἡ πάνσοφος καὶ θεία τέχνη τῶν σοφῶν. Carmine Iambico.

Ex Democriti Phyſicis ac Myſticis. P. Ἡ φύσις τῇ φύσει τέρπεται, καὶ φύσις τὴν φύσιν νικᾷ. Dominico Pizimentio Vibonenſi Interprete.

Anonymi Πίνος ὁ μηδόλως φθάσων. P. Φθάγειν δὲ εἰρήκασι, δηλονότι πρὸς τὸ πῦρ ἐκτίθενται δύο.

Philoſophi cuiuſdam ad Theodoſium Magnum Imperatorem. P. Τὸ ὠὸν τετραμερές ἐστι κατὰ φύσιν ἐκ τῶν εἰρημένων συγκειμένον μορίων.

Zoſimi de Inſtrumentis & Caminis. P. Ἡ τῆς θερμαντικῆς καμίνου περιγραφή. κεῖται ἧς ὁ φιλόσοφος ἐμνημόνευσιν.

Anonymi de Arte ſacra. P. Τὰ μὲν τοῦ προοιμίου ἅλις. ἔλθωμεν δὲ ἐπὶ τὸ προκείμενον.

Stephani Maximi Philoſophi, & magiſtri vniuerſalis ad Heraclium Magnum Imperatorem, Doctrina de Sacra & magna Scientia. P. Ὁ ἄναρχος καὶ ὑπέρσοφος.

Democriti Phyſica & Myſtica. P. Βαλὼν εἰς λίτραν μίαν πορφύρας διοβολοῦ λίτραν.

Syneſij Philoſophi ad Dioſcurum in quendam Democriti librum velut Scholia. P. Τῆς πεμφθείσης μοι ἐπιστολῆς παρὰ σοῦ περὶ τῆς τοῦ θείου Δημοκρίτου βίβλου. Dominico Pizimentio Interprete.

Stephani Alexandrini Vniuerſalis Magiſtri & Philoſophi magnæ, & ſacræ huius Artis, de Chryſopoeia, Actionibus nouem. Ἐν πράξεσιν θ'. P. Θεὸν τῶν πάντων ἀγαθῶν αἴτιον, καὶ βασιλέα τῶν ὅλων καὶ τῶν ἐξ αὐτοῦ. Dominico Pizimentio Interprete.

Pelagij Sophiſtæ. Περὶ τῆς θείας ταύτης καὶ ἱερᾶς τέχνης. P. Οἱ μὲν προγενέστεροι, καὶ ἐρασταί, καὶ ἀνάπλεοι φιλόσοφοι. Dominico Pizimentio Interp.

Oſta-

Oſtani Philoſophi ad Petaſium. Περὶ τῆς ἱερᾶς αὐτῆς καὶ θείας τέχνης. P. Τῆς φύσεως τὸ ἄτρεπτον ἐν μικρῷ ὕδατι τέρπεται.

Nicephori Blemmidæ, de auro conficiendo, quod idem diuino auxilio opitulando confecit. P. Λαβὼν σὺν Θεῷ λίθον τὸν οὐ λίθον, ὃν λέγουσι λίθον τῶν σοφῶν.

Auctores de Chemia Græci, apud Leonem Allatium. P. Ἀνωνύμου λεξικὸν κατὰ στοιχεῖον τῆς χρυσοποιΐας.

Michaelis Pſelli Epiſtola ad Xiphilinum Patriarcham de auri conficiendi Ratione. Dominico Pizimentio Interprete. P. Ὁρᾷς ὦ Δέσποτα, ὁ ποιεῖς ὁ ἐμὸς δυνάστης, ἡ τῆς ἐμῆς ψυχῆς Τυραννίς.

LIBER DECIMVS.

Leonis Allatij de Theodoris, & eorum ſcriptis, Diatriba.

Eiuſdem de Nicetis, & eorum ſcriptis, Diatriba.

Eiuſdem de Pſellis, & eorum ſcriptis Diatriba jam edita emendatior & auctior.

Eiuſdem de Philonibus, & eorum ſcriptis, Diatriba.

Eiuſdem de Ioanne Damaſceno, & eius ſcriptis, ex Opere eiuſdem non edito de libris Apocryphis.

Eiuſdem librorum editorum elenchus.

Illuſtrium Virorum Epiſtolæ ad Leonem Allatium, & Allatij ad eaſdem reſcriptæ.

Andreas Taurellus.
Bartholom. Tortolettus
Bartholdus Nihuſius.
Benedictus Mariottus.
Bernardus Madorius.
Carolus à S. Antonio.
Carolus Auantius.
Carolus Chartarius.
Chriſtianus Rauius.
Clemens Toſius.
Elias Heingerus.
Federicus Morellus.
Ferdinandus Carolus.
Fortunius Licetus.

Fran.

Franciſcus deCombeſis.
Gabriel Naudæus.
Gaſpar de Simeonibus.
Gotardus Voegelinus.
Gottofred Henſchenius
Henr. Iulius Blummius.
Henricus Valeſius.
Hieronymus Bardus.
Iacobus Gaddius.
Ianus Nicius Erythræus
Ioannes Hubertus.
Ioannes Bollandus.
Ioannes Cothunius.
Io: Feder. Gronouius.
Ioannes Morinus.
Iſaacus Voſſius.
Lælius Guidiccionus.
Laurentius Forerus.
Lucas VVaddingus.
Marcus Meilonius.
Marcus Peutingerus.
Melchior Incofer.
Michaël Ioannes Vimbodinus.
Nicolaus Heinſius.
Nicolaus Zoraccius.
Paganinus Gaudentius.
Paulus Bombinus.
Philibert. dela Mayre.
Philippus Tomaſinus.
Reinoldus Dehnius.
Renatus Moreau.
Simon VVagnerechius.
Vincentius Marinarius.

DE LEONIS ALLATII,

Et Scriptis illius nonnullorum Clarorum Virorum Teſtimonia, quæ ſuggeret Eruditiſſimus Vir Carolus Moronus Eminentiſſimi Principis Cardinalis Barberini Bibliothecarius.

LICETVS
LEONIS ALLATII
Carmine
EXPRESSVS.

ROMÆ, Typis Maſcardi, MDCXLI.

SVPERIORVM PERMISSV.

CL. VIRO D. FRANCISCO CITESIO

Regis Chriſtianiſs. & Em.mi Card. Ducis de Richelieu *Medico, atque Facultatis Pictauienſis Decano Conſultiſſimo.*

GABRIEL NAVDAEVS S. P. D.

PHILOSOPHORVM, qui nunc ſunt, facilè Principem Fortunium Licetum, cultiſſimi Poëtæ Leonis Allatij verſibus expreſſum, cui potiùs offerre quàm tibi poſſem, Franciſce Citeſi, qui duobus illis in arte ſua incomparabilibus Viris tertius accedis, non minoris etiam doctrinæ & experientiæ fama commendatus. Nimirum Italia tota, cuius hac in re iudicium nihil penitus à Gallorum ſententia diſcrepat, vt induſtriam tuam in medendo tunc primùm admirata eſt, cùm Eminentiſs. Cardinalem, & Ducem Richelæum Principem illum verè θαυματουργὸν ea, feliciter, duos & triginta annos vſum fuiſſe intellexit: ita maiorem in modum eruditionem ſuſpexit: poſtquam in Opuſculis tuis, quæ ſimul edita Lutetiæ fuerunt, nihil tritum, & plebeium animaduertit; nihil, quod non eſſet ſummo ingenio, & caſtigatiſſimo ſermone expolitum depræhendit. Verùm præter hanc cauſam, illa etiam valdè mihi opportuna viſa eſt, vt Liceti famam patrocinio tuo commendarem, quod tu viciſſim ab eius præſidio, non minimum laudis accepiſti, cùm ſcilicet hic, in eximio opere, quod anno iſtius ſeculi duodecimo, de ijs quæ diu abſque alimento viuunt, publici iuris fecit, cuncta quæ paulo ante in aureo tuo libello de abſtinentia puellę Confolentaneæ apud Lemouices ſcripſeras, tanquam ab homine doctiſſimo profecta non modo laudanda, ſed quod in rem maximè forent, diligenter excutienda ſuſcepit. Vnde cum maximus ille Vir, auctoritate, qua plurimùm ſemper apud omnes valuit, nomen tuum efferre in lucem, & Italis præſertim commendatiſſimum facere pro virili conatus ſit, exiſtimaui propterea nihil fore rationi conſentaneum magis, quàm ſi eius adumbrata Virtutum imago, fidei tuæ committeretur, vt quod Italis omnibus exploratum eſt, tuo etiam iudicio confirmatum Gallis innoteſcat; nempe Fortunium Licetum, eo dignitatis euectum eſſe ſuo merito, vt eruditiſſimus Vir omnium confeſſione Leo Allatius, ab Vrbano Octauo Pontifice, Optimo, Maximo, & Infante Delphino, Principibusq; Barberinis, nihil eo maius, aut præſtantius habuerit, quod elegantiſſimis ſuis verſibus celebraret. Vale, Vir ampliſſime, meque tibi addictiſſimum affectu, quo ſoles, proſequere. Romæ Pridie Kalend. Maij 1641.

ΛΕΟΝΤΟΣ ΤΟΥ ΑΛΛΑΤΙΟΥ

Εἰς

ΦΟΡΤΟΥΝΙΟΝ ΤΟΝ ΛΙΚΗΤΟΝ.

ΤΙΣ ἥερος τέμνῃσι Δαίδαλος ῥόθῳ
Κύτος νευρῶν, κοῦφον ἰθύνας πτερόν;
Τίς ὄσσε Λυγκεὺς ὀξέως ἀκαχμένω
Ἐκεῖθεν ἔνθεν ἐγκυκλῶν, τά τε πρόσω,
Τά τ' ὄντα μακρὰν εὖ διακρίνων ὁρᾷ;
Τίς Γλαῦκος ἄλλος, ἢ Ἀσκληπιὸς νέος
Φερεσβίοις τέχναισιν ἰᾶται νόσους,
Ζωήν τ' ἐπαρκεῖ, τὴν μόρος προσήλετο;
Τὸ πρὶν δ' ἅπερ κλύοντες ἐκθαμβούμεθα,
Γλώσσαισι νῦν ὁρῶντες, εὐπόροις λόγοις
Ῥεχθέντα, πάντες ἑκὰς ἄπο βάλλομεν τάφον.
Καὶ γὰρ μάτην ἔνιψαν οἰωνοὺς Διὸς,
Πτέρθους ἰδ' ἄλλων εὐκλεεστέρους Θεῶν,
Θνητοῖς νόμους γράφοντας αὔζοις δασκίοις
Θεοῖς ξυνεῖναι, κἀπιμαφθῆναι θρόοις,
Κείνων τε βουλαῖς ταῦτ' ἐπενθῆναι γραφῇ.
Τίς δ' ἦλθ' ἀπ' Οὐλύμποιο; τίς Θεῶν ξένως
Εἰσβὰς ΛΙΚΗΤΟΥ πουλυΐδρειας δόμους,
Αὐτοῖσι παμφαίνουσαν ἐξῆψε φλόγα,
Βουλάς κλυτάς τ' ἔσπειρε, καὶ Μουσῶν γέρα,
Τάπερ προσαυδᾷ, κ' ἐγχαράττει πυκτίοις
Παντέως ἀγαστὸς, παντέως εὐφημούμενος
ΛΙΚΗΤΟΣ οὑμός; εἰ δ' ἀπιστεῖς μοι, πόνων
Σοφῶν ἐλεγκτά, Μῶμε, βίβλους προσδέχου,
Τὰς κεῖνος ἐξέδωκεν ἀφθόνως βροτοῖς.

Κεῖνος

LEONIS ALLATII

In

FORTVNIVM LICETVM.

Interprete Guidone de Souuigny Blæſenſi.

FREMENTE leuium murmure alarum cauas
Quis ſindit auras Dædalus, cœlo tenus
Abreptus? Acres ecquis obtutus ciens
Hinc inde Lynceus, temporum lapſam priùs
Seriem, proculque ſubſecuturam videt?
Quis Glaucus alter, aut recens Aſclepius,
Vitalis arte pharmaci morbos graues
Propulſat, &, quam falce mors atra nocens
Meſſuerat, animam corpori reddit ſuo?
Quæ geſta quondam mente ſtupefacta audias,
Nunc, cùm tuemur facta, ſermonum graui
Ratione, facimus atque mirandi modum.
Nam perperam dixere generoſo ſatos
Iouis, Deumque ſemine vmbroſa ſpecu,
Coïſſe Diuum cœtibus, ſcripto darent
Cùm fortè leges, ſicque reſponſa enthea
Spiraſſe Superum, quæque ſcripſerunt, Dei
Scripſiſſe calamo. Nam quis è Cœlo pedem
Retulit, nouoque tecta ſapientis modo
Subijt LICETI*; quo relucenti lares*
Illuminaret igne, conſilia inclita
Spargendo, Pindi dona, quæ loquitur ſuis,
Intexuitque paginis, laude omnium,
Miraculoque dignus æternùm meus
LICETVS*? At ſi Mome non credis mihi,*
Deſpector Operum, quæ Viri condunt graues,
Quos ille Libros affatim in lucem dedit,

Κεῖνος δ᾽ ἄρ᾽ ἀρθεὶς ὑψόσ᾽ ὡς ἕδραν πόλου
Ἕκαστ᾽ ἐπαθρεῖν, καὶ μετρῶν αἰνιστόροις
Τόρους ὑφαίνει, Ἡλίου, Φοίβης φύσιν,
Ἅλων, Κομητῶν, Χειμάτων, Ὄμβρων, Δρόσου,
Νεφῶν, Χαλάζης, Ἀστραπῆς, Κεραυνίου
Βέλους τε, Πυρσῶν, Οὐρανοῦ πτύχας, Δρόμον,
Πλανήτας, Ἄστρα, δυσμενῆ τε καὶ φίλα,
Αἴθρας κλόνησιν, καὶ Πνοὰς δυσχειμέρους.
Ἔπειτ᾽ ἐπ᾽ αἶαν ἀσφαλῶς στήσας πόδας,
Βυθοὺς Θαλάσσης νερτέρους ὀξεῖ βλέπει
Βίᾳ προσσχεθὼν, κοῦφα, καὶ ῥώμῃ φρενῶν,
Κρυφθέντ᾽ ἀποστᾶς, ἔστε τοὐμφανὲς φέρεις.
Οὔθ᾽ οὕνεκ᾽ οὐδέν ἐστι κρυπτὸν, ἀλλ᾽ ἕνι
Πάντεσσ᾽ ἀκούειν, κἀπιτέρπεσθαι λόγοις.
Ποῖον δὲ γαίης τέλσον, ἢ ποῖον λάχος,
Εἰ καὶ μακραίγ᾽ ἄπωθεν, οὐ παρεισαίδες,
Ὅσοις θ᾽ ὑβάλλεις ἐκτυλιχθὲν προφρόνως;
Πέζας βέβηκας αὖξα, ἔνθεν ἐξάγεις,
Τὰ γαστρὶ κεύθει, πάντ᾽ ὀνήσιμα βροτοῖς,
Ἄκεσμά τ᾽ οὐδὲν λανθάνει, εἴτ᾽ ἐν λίθοις,
Ἢ ῥήμασ᾽, ἢ χλόαισιν, ἢ τεραστίοις
Ἔνδον προσίζει, καὶ προσήλωται γνόφῳ.
Ἄλλοι μὲν ἐκθροοῦσιν, ὡς ἐπαξίως
Μητρὸς μεταλλᾶς ὄργια παγκοίνου μόνος,
Αὐτοῖσιν ἁπλῶν, ἅσσα νέρθ᾽ ὑπὸ χθονός,
Ἡ δ᾽ ἅσσ᾽ ἐπ᾽ αὐτὴν εἰσαεὶ προσγίνεται.
Ψυχὴν 1 ἀγήρω, καὶ φθορᾶς ὑπέρτερον,
Οὐδ᾽ ἄψεσι θνήσκουσι συνθανουμένην.
Καθ᾽ 2 ἓν δὲ, καὶ πάντεσσιν ἐκτενῶς ὅλην
Γυίοις ἐφεδρεύουσαν, ἀτμήτῳ τάσει
Ξυνώαυλον, 3 ἥδ᾽ αὖ πρὸς τὸ σῶμ᾽ ἐπιρρεπῆ.
Ὅπως 4 δὲ γεννᾶται τε, κ᾽ εἰσχεῖται χροΐ,
Τροφὸς 5 ἀργοῦσα, 6 Σώματι χ᾽ ὑποκειμένῳ
Οὐδὲν διδοῦσα. Σπέρματος ζωὴν, σθένος
Πρῶτόν γ᾽ ἐνεργὸν ἐς κατάστασιν γόνου.

Κόσ-

1 *De immortalitate Animorum, Lib. 4.*
2 *De Animarum coëxtenſione corpori, Lib. 2.*
3 *De rationalis Animæ varia propenſione ad corpus, Lib. 2.*
4 *De ortu Animæ humanæ, Lib. 3.*
5 *De feriis altricis Animæ, Diſputationes.*
6 *De Anima ſubiecto corpori nil tribuente. deque Seminis vita, & efficientia primaria in conſtitutione fœtus.*

Age meditare. Solus in ſedem Poli
Sublatus altè cernit, & cuncta inſcijs
Metitur. vnus mente perſpicuam capit
Solis, Dianæ, Circulorumque indolem,
Hyemem, Cometas, Nubila, Imbres, Grandinem,
Rorem, Tonitrua, Fulgetram, Cœli plicas,
Curſum, Planetas, Sidera benigna, horrida,
Auræque motus, Turbinem, & Venti minas
Tempeſtuoſi.. Poſtmodum in terris pedem
Firmum reponens, gurgitem inferni Maris
Acutus aciem luſtrat. Hinc præceps gradu
Abſtruſa ſeparas, inque manifeſtum diem
Vi mentis effers; vt ſit occultum nihil:
Sed audiendi copia, & ſummo datur
His perfruendi gaudio. Quæ non prope
Quamuis remota climata, vel tractus facis,
Oculiſque prudens ſubijcis? Terræ ſpecus
Peruadis, & quæ celat abſtruſo ſinu
Vtilia, mundo retegis. Haud vllum tibi
Herbis, lapillis remedium, aut verbis latens,
Altiſque tenebris obſitum ignotum putem.
Communis aiunt ſolus arcana extrahis
Quàm benè Parentis, ore dum pandis ſacro,
Quæ terra cunque abſcondit, aut ſemper ſinu
Prægnante gignit. Non ſeneſcentem, neque
Corruptioni ſubditam, & ſenſu artubus
Iam deſtitutis non perituram ſuis;
Diuerſa membris ſit licet, totam omnibus
Animam ſecari neſciam, vt latè tamen
Extenſa pateat. Quàm ſit ad corpus ſuum
Propenſa monſtras. Deinde quo membris modo
Generata, corpus ipſa vitale induat.
Altrixque fiat, Nilque ſubiecto afferat
Penitus alumno, ſeminis vitam actuet
Vt vulua fœtum. Mundus vt & Homo ſimul

Con-

Κόσμου, 7 Βροτοῦ τ' ἀνάλογον. 8 Ἠδ' ἐπήορον
Τηλαυγέων λαμπτῆρα. 9 Τοῖς δὲ πρὸς δύο
Μεῖζον, μικρόν τε Λείριον, ἔνθ' ἐπιστατεῖ
Φύσις. 10 Οὐδεμίαν ἐς σῶμ' ἐπιρρέπει νόμοις
Ψυχὴ φύσεως. 11 Φοίβης θ' ὑποσκότιον φάος,
Τηρούμενον ἐν ἐκλείψεσι, καὶ ξυναρμογαῖς.
Οὐκ 12 ἀργὸν ἐν τοῖσδ' ἀλλὰ δραστικὸν νόον,
Ἔγνων, 13 Φάος, 14 Τέχνην τε, καὶ Φύσιν ἅμα,
Κέντρου 15 φορὰν, πέριξ τε, 16 καὶ Γαῖαν μόνον
Κέντρον φορᾶς, 17 Κίνησιν αὖ μεμετρημένην
Ὀλίγιστον, ἣν ῥέζουσιν οἱ ξιφηφόροι
Πόλου Κομῆται δυσμενεῖς ἐξαλλαγήν.
Εἶδόν τ' 18 ἐκείνοις ὅσα τ' ὀπηδεῖ. 19 Τειρέων
Καινῶν γονὰς, πλάνας τε, καὶ 20 πρῶτον Φύσιν
Κινοῦσαν. 21 Ἐν δ' αὖ ἐντελεῖ καταστάσιν
Κόλποις τεκούσης κτώμενον νέον βρέφος.
Τροφῆς 22 τ' ἄτερθε ζῶντας ἐν χρόνῳ μακρῷ,
Ζώντων 23 τ' ἐθελημὸν ἐς φάος διέξοδον.
Ζωήν, 24 Τεράτων τε 25 μιξοσύνθετον φυήν.
Ἥ 26 δήπου εἰσὶ παισὶν Ἰητρῶν ποτὲ
Δόξαντ' ἀρεστὰ, τοῖς τ' ἀπὸ Περιπάτου σοφοῖς.
Φελσινίης 27 λάϊγγος ἔμφυτον φάος.
Λύσεις 28 ἐπιστολαῖσι τῶν ζητουμένων.
Εἶδ' αὖ μεγηρὸν ἦτορ, ἤπιόν τ' ἔθος
Θερμουργὸς ἀνὴρ κέρτομον σείσας βέλος,
Τρέψει πρὸς ὀργὴν, καὶ παλαμναῖον χόλον,
Εὐθὺς Νέμεσιν κάλεσσε, καὶ δίκην γραφῇ,
Δύσκλειαν ἄπτων εἴσασι κακορρόθοις.

Ὠρυ-

7 *De Mundi, & Hominis Analogia, Lib. 1.*
8 *De lucidis in ſublimi, Diſputationes.*
9 *Lilium maius, ſiue de Natura aſſiſtente.*
10 *Lilium minus, ſiue de Anima ad corpus phyſicè non comprehenſa.*
11 *De Luna ſuboſcura luce prope coniunctiones, & in deliquiis obſeruata, Lib. 3.*
12 *De Intellectu agente, Lib. 5.*
13 *De natura, & efficientia Luminis, Lib. 3.*
14 *De Natura, & Arte, Lib. 2.*
15 *De Centro, & Circumferentia. Lib. 2.*
16 *De Terra unico centro motus ſingularium Cœli particularium, Diſputationes.*
17 *De regulari motu, ac minima parallaxi Cometarum cœleſtium, Diſputationes.*
18 *De Cometarum attributis, Controuerſiæ.*
19 *De nouis Aſtris, & Cometis, Lib. 6.*
20 *De Natura primò mouente, Lib. 2.*
21 *De perfecta conſtitutione Hominis in utero, Lib. 1.*

22 *De his, qui diu viuunt ſine alimento, Lib. 4.*
23 *De ſpontaneo Viuentium ortu, Lib. 4.*
24 *De vita, Lib. 3.*
25 *De Monſtrorum cauſis, natura, & differentiis, Lib. 2.*
26 *Peripatetica, Medicaque placita.*
27 *De lapide Bononienſi lucem in ſe conceptam ab ambiente claro, mox in tenebris mirè conſeruante.*
28 *De Quæſitis per Epiſtolas à C. Viris Reſponſa.*

Conueniat. Altas luminis lati faces.
Par Liliorum Maius, & Minus, cui
Natura præſes: anima nec prona expetit
Mortale phyſicè corpus. Vt Phœbi ſoror
Deliquia patiens, dumque germano coit,
Abſtruſa niteat, & ſuboſcura face.
Non otioſum Spiritum, at agentem tuis
Nouere chartis. Lumen, Artemque & Phyſin.
Et circulares retegis ad centrum ambitus.
Solamque centrum circuli, & motus Humum.
Motumque redigis, quem Polo enſiferi ſecant
Alto Cometæ, qui fatiſcentes vices
Senſim reuoluunt. quod Cometarum ſequax
Sit attributum. Siderum exortus nouos,
Erroneoſque. deinde quæ primùm mouens
Natura. ventre quem materno ſtatum
Acquirat Infans. tum diu expertes cibo
Vixiſſe multos pandis, & Viuentia
In lumen orta ſponte. permixtam indolem
Chimæricorum corporum. vel ſi vſpiam
Sunt viſa Medicis placita, vel ab alto Sophis
Deambulacro. Lapidi Felſinio inſitum
Lumen. reſoluis & Quæſita Epiſtolis.
Manſueta quòd ſi corda, ſuauemque indolem
Iniurioſum ſpiculum linguæ mouens,
Procax, feroxque vindicem calamum trahit,
Extemplò ſcripto Nemeſim vltricem vocas;
Opprobriumque Zoilo æternum calet.

Per-

Ὤρυξεν 29 Ἄθω. 30 πρὸς δὲ τ᾽ Αἰαίην χθόνα,
Κίρκην τ᾽ ἐς αὐτὴν ἧκε Λαερτίου γόνον.
Ἔωσε 31 Πέλλην ἔμπλεον λευκοῦ γλάγους.
Καὶ 32 πομφόλυγ᾽ ἐς Κάμηλον ἐλευθεροστομεῖ.
Καὶ ταῦτα μέντοι κεῖνος ἐξεσκεμμένως,
Σιώνους τε δέλτοις ἐγχαράττει. εἰδέπου
Ῥίψας μερίμνας θυμὸν ἐνδιώσῃ γαίῃ,
Πρὸς θ᾽ ἱλαρὸν τρέψησιν, ἣν ἔχει φρένα,
Λύχνους 33 παλαιῶν μέχρι τοῦ κεκρυμμένους.
Θεὸν 34 τε πρὸς καὶ Φῶτας εὔτονον σέβας
Ἀριστοτέλους, 35 Ἰδίων τε δέλτων ξυγγραφὴν.
Αἴνους 36 ἀρίστων, 37 Κρίσπιν, 38 Ὠὸν Σιμμίου
Θεοκρίτου 39 Σύριγγα, 40 Ἱμέρου Πτερὰ,
Πέλεκυν 41 Ἐπειοῦ, 42 Δωσιάδου Θυτήριον,
Πορφυρίου 43 Πύθιον, ἠδὲ 44 Γηγενοῦς,
Καὶ 45 Πυρονάρχην, ἄλλα θ᾽ ἁπλῶς μυρία,
Ὡς μὴ λέγοιμι πάντα, συμπλέκων λόγους,
Αἰὲν προσόντα χερσὶν ἐν πουλυστόρον,
Οἷς περ καθ᾽ ὥραν ἦτορ ὁπλίζει Σοφῶν,
Μήδεσι πάντας ἐμφρονεστέρους τιθῶν.
Ἐγὼ δὲ πρὸς τοῖσδεσι θαυμαίνω φρόνιν,
Τοὐμοῦ ΛΙΚΗΤΟΥ, καὶ μεγίφθογγον λόγον.
Μάτην προσαυδᾷς ὅστις ὢν κυρεῖς, φάτιν
Ψευδῆ προτείνων, Ζῆνα, καὶ Μούσας βροτοῖς
Φράζειν ἰωῇ εἴπερ ἤθελον, μιᾷ
Πλάτωνος αὐδῇ θεῖον ἀρτύσαι λόγον.
Ἴσως δὲ μῦθος οὐχ ἑκὰς βάλλει σκοποῦ,
Πρίν που ΛΙΚΗΤΟΝ ἐς φάος μολεῖν. ἐπεὶ
Δ᾽ ἐπῆλθε μήδη πυκτίοις ἱερὸν Σοφὰ
Φθόγγοισιν ἐμμελέσι, καὶ κεδνοῖς κρότοις,
ΛΙΚΗΤΟΣ αὐτόχρημα θέσπιος λόγου.
Τί μοι Πλάτωνος ἱστορεῖς θνητὴν ὄπα,
Ἔνθ᾽ ἐξὸν ἐνθέοισιν αὐδῆσαι θεοῖς;

29 *Athos perfoſſus, ſiue, Rudens eruditus de Alimento.*
30 *Vlyſſes apud Circem, ſiue de quadruplici Transformatione.*
31 *Mulctra, ſiue de duplici Calore.*
32 *Scholium de Camelo Bulla.*
33 *De Lucernis antiquorum reconditis, Lib. 4.*
34 *De Pietate Ariſtotelis erga Deum, & Homines, Lib. 2.*
35 *De Hiſtoria propriorum Operũ, Lib. 2.*
36 *Elogia Clarorum Virorum.*
37 *Allegoria Peripat. ad Aenigma,* Aelia Lælia Criſpis, *Lib. 2.*
38 *Imitationes figurati metri à Simmia Rhodio inuenti.*
39 *Encyclopædia ad Syringam Theocriti.*
40 *Encyclop. ad Alas diuini Amoris.*
41 *Encyclop. ad Epei Securim.*
42 *Encyclop. ad Aram Lemniam Doſiadæ.*
43 *Encyclopæd. ad Aram Pythiam Publij Optatiani Porphyrij.*
44 *Encyclop. ad Aram Nonarij Terrigenæ.*
45 *Pyronarcha, ſiue de Fulminum natura, deq; Febrium origine, Lib. 2.*

Perfodit Athon. Æaeo ad Circem ſolo
Genus Laërtæ compulit. Mulctram impulit
Albo refertam lacte, liberior loquens
Bullam in Camelum: Quæ ſciens ille edidit
Conſideratè paginis. Atſi abſtrahat
Lætitia mentem, derelinquatque obſitas
Labore curas, temporum abſtruſos Lychnos
Hùc vſque veterum. quem Deambulantium
Princeps & erga Numen, atque Homines habet
Cultum, reuelat. ipſe propriarum venit
Memorator Operum. laudat Heroas viros.
Theocriti Syringa. Doſiadæ ſacras,
Optatiani Porphyri, & Nonarij
Aras. Vetuſtam Criſpin. Ouum Simmiæ,
Securim Epei. Pyronarchamque arduum.
Alas Amoris. operaque innumeris noua
Mandata chartis, ne recenſendis vacem
Sermone vario ſingulis, doctæ terunt
Quæ ſæpè dextræ, cum quibus ſapiens Virum
Cor ſemper armat, cogitatiſque optimis
Prudentiores reddit. Hæc præter mei
Miror LICETI *prouidam mentem, ſtupens*
Melliflua laudo verba. Mendacem aſſeris
Famam locutus, quiſquis es, Iouem, & Deas
Studio loquendi voce mortali, vnico
Platonis ore verba diuina elloqui.
Hæc forte fama non ſtat à vero procul,
Lucem priùſquam cerneret: at vbi meus
Venit LICETVS, *grauia proponens ſuis*
Concepta labris, ipſaque ſonoris modis,
Nec non verendis reſonat, Æthereæ vtique
Germana linguæ imago, mortali expetis
Loqui Platonis voce, cum liceat Dei?

LEONIS
ALLATII
HELLAS,
In Natales
DELPHINI GALLICI.

ROMÆ Excudebat Maſcardus MDCXLII.

SVPERIORVM PERMISSV.

ILL.MO ET REV.MO D.

CAROLO DE LA VIEVVILLE

Abbati Commendatario de Sauigny.

LEO ALLATIVS.

GESTIIT HELLAS mea te adoptare Patronum, Abbas Ill.me ſtatim atque deſcriptam his verſibus felicitatem præſenſit, & reditura in Argiuorum fines, vindice atq; authore Gallo, priſtina ſecula. Fortunati, & miraculo propiores DELPHINI GALLICI Natales ad tantas illam ſpes erexerunt: at Lutetia Pariſiorum, & totum fermè Regnum florentiſſimum quàm latè extenditur, ipſis etiam Athenis ἀττικώτερον, impatientia moræ illius eiuſdem vota ſollicitat, vt, quæ deprompſit vaticinia, fideliſſimo quàm primùm euentu firmentur. Coaleſcent in vnum corpus, quamuis remoti longo terrarum, & marium interuallo, Franci cum Græcis, quos eadem

linguæ communio ab innatæ diſſenſionis periculo liberauit,quę diuerſarum gentium animos conſueuit in contrarias partes diſtrahere. Aſſertorem libertatis futurum in Regione nobiliſſima Heroëm ſuum demonſtrant, cuius loquelam amant perdiſcere; cùm ſuam Laconibus addiſcendam minitaretur ſuperbus Macedo, quibus durum ſeruitutis iugum imponere cogitabat. Adeoque penetrabunt in eos portus, popularium more veriùs quàm ſociorum, tantum aberit, vt quidquam ab ijs velut ab hoſtibus pertimeſcant. Quòd ſi fas eſt oraculo Vatis meæ quædam adiungere, ipſum te mihi videre videor exercitus Regios antecedentem Oratorem ad Græcos de præſtanda Summo Pontifici obedientia, & bello aduerſus Chriſtiani nominis hoſtes inferendo. Præibis verba pius fecialis,quibus ſe pro Chriſti aris, & fide Petri deuoueant: ſubſequentur alacres, & reſtituendam ſibi triumphabunt, quæ dudum Seruatoris merito parta erat, libertatem. Mouebit quippe homines authoritas dicentis, cum quo ſeſe agnoſcent eadem ſermonis ſocietate coniunctos, & ea, qua polles, in exprimendis ſenſibus facilitate loquentis. Accendent animos ignitum eloquium Dei, quod diligis; auguſtiora Theologiæ myſteria, quę complecteris; ſingu-

gularis in Antiſtitem ſacrorum noſtrorum obſeruantia; &, qui vel vnicus te Gallum probauerit, perpetuus in Regem amor. Illa conciliatrix animorum vrbanitas, quæ te ſummo apud ampliſſimos Aulæ Romanę proceres beneuolentiæ loco collocauit, aſſequetur à frequentiſſimis populis, quidquid ad Eccleſiæ vtilitatem pertinebit, & ad tanti Principis dignitatem, & gloriam. Denique fortunabit conatus illos tuos propitium ab ea, quam ſeruas, morum integritate Numen, in ampliſſimarum licet fortunarum copiam deductus ſorte ipſa naſcendi. Aggredere, Vir Illuſt.me in vaticinantis HELLADIS patrocinio hęc prima obeundi tanti muneris initia. Illud porrò ſuſtinere perges, nec abdicabis priùs, quàm iuſtiſſimum de victis barbaris triumphum referemus; niſi te virtutes tuæ, & pręclara de Religione, de Pontifice, de Eccleſia, de Rege, de Delphino, de Gallijs, de Literis merita ad altiora euectum faſtigia reſurgenti Gręcię eripiant, & vberiora præbeant carminibus noſtris argumenta.

ΛΕΟΝΤΟΣ ΤΟΥ ΑΛΛΑΤΙΟΥ

Ε Λ Λ Α Σ.

Εἰωθός ἐστιν, οὐδ᾽ ἀπῳδὸς τοῖς τρόποις·
(Φυᾷ γὰρ εἰθίσθημεν εὐμενεῖς πέλειν,
Καὶ φωσὶν εὐπράττουσιν εὐπράττειν ὁμῶς,)
Εὖ τ᾽ αὖτις εἰς φῶς μητρὸς ἐκ κόλπων μόλῃ,
Μητρὸς κρατούσης αὐτοκρατοῦντι χθονὸς,
Σκήπτροις γονήων πάντας εὐθυμουμένους
Ἐραννὸν ἥβῃ θυμὸν ἐκδόντας, μέγα
Γηθεῖν τε, κ᾽ εὐφρανθέντας εὐδείπνοις ποτοῖς,
Μολπαῖσι ταρφεῖς ῥᾷστ᾽ ἐπεντύειν χορούς.
Εἰ δ᾽ ὃς κυήθη πρῶτος ἐν γοναῖς λαχὼν,
Μέλλει πατρώους ἐμβατεύσασθαι δόμους,
Σκήπτρων τε κλήρους, μᾶλλον ἰάνθη κέαρ,
Γῆθος τ᾽ ἄεξεν εὐτυχεστέροις τόκοις.
Καὶ ταῦτα μὲν πέφυκε τῶν εἰωθότων.
Ἢν δ᾽ ἐξ ἀτέκνου γαστρὸς ἐκγεγὼς τύχοι
Ἄφνω ποτὲ τίς. ὁ δ᾽ ἐν μέσῳ χρόνος μακρὸς,
Σπονδαί τε πολλαὶ, καὶ θύη τ᾽ ἐνθύμια
Θεοῦ ἐξακέοντα δυσπαραιτήτων φρενῶν
Χόλον, πονηρῶν εἵνεκ᾽ ἀμπλακευμάτων.
Ὢ πῶς ἄπειρον πάντας εἰλήφει γάνος.
Ὢ πῶς περιωσὸν ἀσθενοῦντες ἐντρέφειν,
Καὶ χαρμονὴν στήθεσφιν ἐκκρύψαι τόσην,
Οἷον κυβιστητῆρες ἀλλοίῳ ποδὶ
Πλήττουσι γαῖαν, καὶ χθονὸς μετάρσιοι,
Ὅπως πετεινοὶ σκαρθμοποικίλῳ φορᾷ
Θοῶς ἐπαιθύσσουσιν εὔπτερον δέμας,
Ξένοι, πολῖται, συγγενεῖς, ἐχθροὶ, φίλοι.
Ὁρᾷς ἄρ᾽ ὄψιν τήνδε, ἢ μέλλεις ἔτι;
Τίν σε φεύγει, κ᾽ ἀγνοεῖς θεαμάτων,

Κάλ-

LEONIS ALLATII.

HELLAS.

Interprete Guidone de Souuigny Blæſenſi.

RECEPIT vſus non ab humana indole
Alienus, (animo namque nos placido parens
Natura genuit, quò reponendo inuicem
Beneficio certetur) vt matris ſinu,
Matris potentis regna moderanti Patri,
Si puer in auras prodit, hoc ritu frequens
Sceptris paternis imperatarum probè
Gratetur agmen gentium, & proli apparet
Prolixa riſu gaudia, & lautis cibis
Cyathisq; feſta carmina, & denſas paret
Facilè choreas. Cumque materna locum
Sortitus aluo principem, patrios lares,
Et præpotentis iura, titulosque occupat
Hæreditatis; imbre lætitiæ nouo
Liquentur animi; quippe natalis diem
Felicioris celebrat. Hæc plauſus quidem
Communioris cauſa. Quod ſi infans beat,
Exſpes tot annos, neſcium partus torum,
Poſtquàm exolutæ iamdiu Cœlo preces,
Et libata aris thura difficilem priùs
Ob impiorum ſcelera placarunt Deum;
O' gaudiorum quantus exundat liquor!
Superfluentes qui voluptates ſinu
Fouere nequeunt, quàm malè interna occulunt
Repoſta mente gaudia! alternis ſolum
Ferire plantis more ſaltantum ſolent:
Motu per auras vtque multiplici alites
Sublime librant corpus, exultant ſimul
Cognatus, hoſpes, ciuis, atque animo pari
Amicus, hoſtis. Macte, quid nectis moras?
Fruuntur oculi? te ne communis fugit

Læti-

Κάλλιστον, ὧν προσεῖδον ὀφθαλμοὶ ποτέ;
Λαοῖς ἄνασσε ΓΑΛΛΙΚΟΙΣ πατὴρ ἅτε
Φίλος, πολιούχοισιν ἐμβεβὼς δίφροις,
Γνώμων ἄριστος, ἧς ἀριστεύεσκε γῆς,
Δίκας διαιτῶν, ἔνθ' ὕβριν γεννᾷ κράτος,
Ἄθεσμά τ' ἔργα, τοῖσιν αἰὼν ἀτάσθαλος
Ἀνὴρ ἄριστον ἄνδρ', ἐπεγγυῶν νόμοις.
Ἄναξ ἀνάκτων εὐτυχέστατος φανεὶς,
Βίην ἄαπτος, θάρσος, ἀφνειὸς φρένας
ΛΟΔΟΙΚΟΣ ἰσάριθμον εὐθυνῶν λεὼν,
Μέγας μεγίστοις ἀξιώμασι πρέπων.
Τίς μιν, τίς οὐ δέδοικε; τὶς πάλιν Θεὸν
Φιλῶν ὅπως, ἔντιμον οὐ δίδοι σέβας,
Τιμῆς παρ' αὐτοῦ χρηστὰ λαγχάνων γέρα;
Ἆρ' ἔστιν ἰσχὺς, ἢ βία δορυσθενὴς,
Ἢ μυρίοισι λαμπρὸς ἡγεμὼν στόλοις
Ὃς οὐ μόλις φανέντι ποιπνύει θέραψ,
Ζεύγλαν θ' ὑπεισδεὶς δούλιον παμμειλίχῳ
Πρόμῳ λατρεύει, αὐτὸς ὢν ἐλεύθερος;
Πόλις τὶς, ἢ τέραμνον, οὖρος, ἢ σπιλὰς,
Ἤ τ' ἄλλο γαίης ἀγχιτέρμονος μέρος,
Ἤτ' οὖν πολυκλύστοισι κυμάτων σάλοις
Ἐξ οὗ πέφυκε νῆσος ἐγκονουμένη,
Οὐχ εἶξεν εὐθὺς, καὶ προσήρμοσεν κάρην
Δεχθεῖσα νεῦμα φίλτατον πανολβίου;
Δίζοιμεν ἄλλην αἶσαν; οὐ χθονοστιβὴς
Ἄλλη νέη βέβηκεν ἐκ πόντου βυθῶν,
Ἢ νῦν Θεοῦ βουλαῖσι προστεταγμένη
Πρῶτον γ', ὅπως πρώτου γε προστατῶν πέδου
Πρώτη βραβεύσει σκῆπτρα, καὶ σώσει κλέος;
Ἓν δὴ μόνον ταράττε τοσούτου φρένας,
Δεινῇ τ' ἐπισκοποῦντα συμφορᾷ τύχη
Ἔτειρε, κἀπήλγυνε. πρὸς δὲ καὶ γάνος
Ἄλλων ἐκύκα ξυννεφεῖ στιχώματι.
Ἄπαις γὰρ ἔσκε χρόνιος, οὐδέ οἱ ποτὲ
Μακροῖς γονὴ βλάστησεν ἐν εὐνήμασιν.

Lætitia? mentem ſic tuam retrò omnium
Spectaculorum maximum oſtentum latet?
Rex imperabat GALLIÆ, cari gerens
Vices Parentis, præpotentique inſidens
Throno, dominij regula excellens ſui,
Ius cuique reddens, opera cùm potens fauor
Iniurioſa, neſcia & legis parit,
Queis iura ſpernens prauus offendit bonos:
Beatiorum Rex Monarcharum, quati
Non facilis vllo robore, aut audacia,
LODOICVS, agmen plebis immenſæ regens,
Autoritatis maximo maior gradu.
Quis non eum veretur? ac veluti Deo
Reuerentiorem non ei cultum exhibet,
Meſſem amplioris inde virtutis ferens?
Quæ vis? quod animo robur? aut haſta valens,
Aut copiarum mille ductor inclytus,
Qui non, eo, miniſter, aſpecto, manum,
Seruire promptus tribuat, & collum iugo
Seruile placido ſubdat, & factus ſua
Obediendi ſorte liberior, colat?
Quæ ciuitas? quæ tecta? quod montis iugum?
Specuſue, & ampli limes extremus ſoli?
Quæ fluctuantis Inſula, aut Iſthmus maris
Emerſus alueo, tam beati Principis
Deſideratum quò ſequi nutum queat,
Non ceſſit, aut adiecit extemplò caput?
Eſt alia ſors quærenda? tellus ne altera
Calcanda pedibus, rurſus erupit vadis
Pelagi profundis? fortè, vel iuſſu Dei,
Emerſa primùm eſt, prima, quo primi omnium
Regis coronam gloriabunda occupet,
Decuſque ſeruet? Cauſa turbanda ſuper
Hæc vna mentis; Preſſit ærumna Ducem
Fors imminente, tetrico & vultu omnium
Suſdeque vertit gaudia: expertem torum
Nam prole cernit, ſterilis & coniux diu

 Con-

Ἥβαι δ' ἔλαμψαν ἐν λέχει νεάνιδες.
Εἶτ' ἀνδρὸς ἀδρὸν εὐσθενήσασαι κράτος,
Καὶ δὴ ῥέπουσ' ἐς γῆρας, ἣ πολλοὺς χρόνους
Ἄκαρποι, οὐδὲ χρηστοὶ, οὐδ' ἔχουσιν οἷς
Λείψουσι πλοῦτον ἄφατον, ἕδνα, καὶ θρόνους.
Ἔνθεν πόσις σύννομος, καὶ κλυτὴ δάμαρ,
Καὶ πᾶς τις ἄλλος, ᾧ φίλον Θεοῦ σέβας
Ὄψει κατηφεῖ, καὶ νόῳ πεπνυμένῳ,
Τὸν πρὶν ἐν εὐχαῖς αὖθι κίκλησκον Θεὸν,
Ἤτουν τε παῖδα, καὶ γένους εὐκαρπίαν,
Ὅπως πατρῷα παισὶν ἐκ παίδων μόλοι,
Πάγκληρα, μὴ δ' ἐπακτὸς ἁρπάσει ξένα.
Τὶ δ' οὖν ὁ κινῶν οὐρανοῦ Θεὸς χύσιν,
Πέδον διοικῶν ἡνίοις ἀκαμπέσι,
Διδοὺς, ἑῶν διψῶσιν, ὡς φίλον, βροτοῖς,
Ῥιζῶν τὰ πάντα, καὶ σοφῶς τεχνώμενος.
Τείνει μὲν ὄμμα πανταχοῦ θοῶς στρέφων,
Εἰ καὶ πανούργοις σχετλίων μοχθηρίαις
Αυπρὸν θέαμ' ἐσεῖδεν, ἐντείνει δ' ὅμως,
Γαίης θ' ὁρᾷ κρηπῖδας, ἃς στήσας ἔχει,
Βρασμοῖσι δεινοῖς ῥιζόθε κλονουμένας,
Νείκεσι δ' ἀνδρῶν, καὶ δυσιάτοις μόθοις
Χθονὸς πρόσωπα λαμπρὰ δύσμορφον στολὴν
Βαλόντ', ἄτιμα ὑποβρυχίοις νοσεῖν κακοῖς,
Βροτῶν δὲ χειμαθέντα τρηχείαις μάχαις
Ῥέπειν γένεθλ' ἐς τ' οὐδὲν ἐγκονούμενα.
Οἴστρῳ δ' Ἐριννὺν δριμὺ λυσσῶσαν χέειν
Ἄτην τε, πημονήν τε πλουσίᾳ χερὶ
Ἀνδράσι πρῶτα τῶν φρενῶν τητωμένοις.
Ἤχθηρε ταῦτα Παντάναξ· τίη γὰρ οὔ;
Θελχθεὶς δὲ πάντων εὐμενεστάτοις λιταῖς
Κούρην ἄτεκνον εἶπεν εὔγονον πέλειν,
Καὶ παῖδα φῦσαι πημοναῖς σωτήριον,
Τοκεῦ μέγιστον χάρμα, καὶ πᾶσι βροτοῖς.

Ἐλκ-

Connubiorum fœnore optato caret.
Iuuenile thalamo tempus accendit faces,
Ætaſque pollens viribus, & acris viri
Virtus in annos repit, & ſenio imminet
Infructuoſa, proh dolor! & inutilis.
Hæreſque deerat, qui perimmenſas opes,
Et poſſidendos ineat Heroum thronos.
Conſors maritus inde, Coniuxque inclyta,
Et ſubditorum quiſque, cui carus Dei
Sit cultus, oculo pronus, atque animo inuocat
Prudente Numen, filium, & magni rogans
Fœcunditatem generis, vt capiat Patrum
Hæreditatem filiorum à filijs
Propago, & hoſpes nè ſubintruſus ferat.
Quid ergo? liquidos qui mouet Cæli globos,
Et irretorto qui ſolum frœno regit,
Hominumque votis, pro voluntate, annuit,
Qui cuncta fulcit, arte ſapienti ſua
Molitus opera, diuidit celeri vndique
Diuerſa motu lumina; ingenium licet,
Faciemque ſcelerum videat; aduertit tamen,
Partes & imas, ipſe quas ſtruxit, ſoli,
Tumultuanti funditus quaſſas notat
Feruore belli, perque remedij inſcias
Rebelliones obtenebratis humum
Sine honore cilijs vergere in præceps mali,
Mortaliumque ſic citò exhauſtum genus
Humi iacere, marte conſumptum truci.
Oeſtro incitatas quid quod Eumenidas videt
Immane quantùm furere, & humanum feris
Turbare damnis, mentis alienum, genus,
Læua malorum qua locupleti valent.
Rex execratus iſta; nam quidni? pijs
Euictus immo precibus, Hac fœtu tenus
Carentis, inquit, prodeat vuluæ ſinu
Patrijs beatam cladibus metam puer
Ortu daturus, atque lætitiam omnibus.

 Vix

Ἔληγεν οὔπω ῥῆμα, καὶ παῖς μέσοις
Ἠρθροῦτο, καὶ κινεῖτο, κ' ἐξοφέλλετο
Κόλποις ἄγηπτος αἵμασι μορφωθεὶς πατρός.
Ἐπεὶ δὲ μῆνες, χ' ἡμέραι μέλον πότε,
Μέγιστον ἐξώδινεν Ἡρωῒς γόνον
Κόλπων μεγίστων, καὶ μεγίστῳ πρόσφορον
Φέρουσα πατρὶ δῶκε φίλτατη πολύ.
Κῦμ' ἔνθα λύπης, καὶ λυγροῦ κήδους νέφος
Πάντων ἀπὸ βροτῶν εὐθὺς ἐλήλαται μακρὰν.
Στίλβει τε Φοῖβος ἢ τὸ πρὶν φαείτερος,
Λευκόν τε πᾶσι προσγελᾷ φῶς ἡμέρα,
Βίος τε δεινὸς εὐμενοῦς ἔδυ γέρας.
Τῷ καὶ πρὶν ἐχθρὸν νῦν φίλον φαίνει σέλας.
Ἴδ' ὡς ἅπασαι ΓΑΛΛΙΑΣ κλυταὶ πόλεις
Δρηστήριοι παρέασι τῷ κεκτημένῳ,
Πισταὶ, προσηνεῖς, νεύμασιν πειθήνιοι,
Μάϊσμα φωτῶν πανσόφων ΛΟΥΚΗΤΙΑ,
Σκήπτρων ἕδρασμα συμμεζευγμένων πόλῳ.
Καὶ Παλλάδος τέχναισι, καὶ Γότθων θρόνοις
Ῥείθροις Γαρύμνου, καὶ πολυχρύσῳ ῥόῳ
Ἄλλων ΤΟΛΩΣΑ δῖα κρύψασα κλέος.
Ταύταις δ' ἐπ' ἧκε ΓΡΑΤΙΑΝΟΥ κλεινὸς δόμος.
Ἥτ' ἀμφ' ἀρετῆς τέτευχε δῆριν Κέκροπος,
Ἄστυ ΒΙΒΙΣΚΩΝ, χώρα γυμνασίοις αἰνουμένη.
Καὶ ΣΕΞΤΙΟΥ Λοετρὰ, καὶ καλλίρροος
ΔΙΒΩΝΑ πηγὴ, καὶ Θεῶν ἀνάκτορον.
Τί δ' αὖ λέγοιμι ΡΟΤΟΜΑΓΟΥ, καὶ ΡΗΔΟΝΩΝ
Πτόλεις κλεεινὰς ταυτῶν εἰς ὠθουμένας;
Ἆρ' οὐ Γαρύμνης, Σηκανὸς, Λίγειρ, Ἄραρ,
Γαῖαν τ' ἔπι ὃς ἵησι ζίλλιστον ποτὸν
Ῥοδανὸς, ῥεέθροις ἀσπέτοις κυκώμενοι
Αὔχαις κομῶσι, γαῦρα τ' ὠφρυωμένοι
Δίνας μελαίνας Γάγγεω πολὺν γέλων,
Ἴστρον κελαινὸν, ἢ Συρηνενοῦς πλάτος,
Νείλου τ' ἄναυρον οἶδμα, καὶ πολύσταχυν

Ἤδ'

Vix ea : paternus ſanguis in matris ſinu,
Coagulatur, exilit, vires capit
Spem præter omnem. Cumque natura ſtatas
Reuoluit orbes Cynthia, illuſtri inclytum
Effudit vtero filium, & magno dedit
Magnum parenti munus, Heroum genus
Regina: fluctus inde mœroris procul,
Moleſtiæque nubila è corde omnium
Euanuerunt: Phœbus & ſolito micat
Lucidior, albo lumine arridet dies;
Tranquillitatem vita honoratam induit,
Iubarque amicum lucet, inimicum antea,
Quæ ciuitates GALLIÆ in populos caput
Latè extulerunt, impigra in dominum fide,
Placida, obſequente ſoluere officium ſtudent.
LVTETIA venit prima, ſapientis ferax
Alumna gentis, ſceptra quæ fulcit polo
Aequata: ſequitur inde Palladio nitens
TOLOSA ſtudio, Gothico & illuſtris throno,
Aureo Garumna nobilis, proprio tegens
Honore ciuitatis, alienum decus.
Succedit inde clara GRATIANI domus;
Hinc quæ BIBISCA Regio, gymnaſijs potens,
Virtute Athenis certat; & ab aquis ferens
Vrbs SEXTIANIS nomen; & pulchri fluens
Liquore fontis DIVIO, Diuorum ſacra
Statione celebris. Clara quid fando loca, (tres,
Quà RHEDONENSES, quaq; RHOTOMAGI Pa-
Proceresque memorem, cauſa quos eadem mouet?
Annon Arar, Garumna, Sequana, & Liger,
Et concupitas, arua per, lymphas vehens
Rhodanus; receptis qui ſinu innumeris eunt
Superbiores, humidam attollunt comam?
Superque cilio turgidi, irrident nigros
Gangis profundi vortices, Iſtri, & Syri
Euphratis vndas, intumentemque alueo
Prægnante Nilum, cui procellarum ſilet

Vis

Ἦ δ' ἔτι ἐπ' ἄλλοις ἄλλος εὔχεσι φρονεῖ,
Ποιεῦνται, οὐδὲ μικρὸν ἅπτεται σφέων.
Καὶ δὴ γὰρ ἐν στήθεσσι θεοπρεπεῖ κέαρ
Οἰκεῖος ὠδῖν' ὄρνιν ἐλθεῖν δεξιὸν,
Κῦρον θ' ὑπάρξαι σφῶϊν ἀφθόνων καλῶν,
Πεπαμένους θ' ὑπὲρ ἄλλων τιμίους καθεστάναι.
Καὶ ταῦτα μέντοι συγγενεῖς τε, καὶ φίλοι.
Τί δ' οὓς ὅμαιμος οὐκ ἀναγκάζει φύσις;
Τί δ' οἱ γένους σύνδεσμον, ἢ φιλίας νόμους
Πάντεσσ' ἀγαστοὺς ἀχρεῶς ἀπέπτυσαν;
Γηθοῦσ' ἔτι μᾶλλον. καὶ γὰρ ὠφελησίμους
Τόκους νοοῦσι, καί τι περιμνῶνται μέγα.
Τῷ καὶ γεγηθὸς δάκρυον γλυκὺν ἄπο
Βαλόντες, ἐγκονοῦσιν αἰόλον δέμας,
Κέλτης, Σκύθης, Γερμανὸς, Αἰθίοψ, Ἴβηρ,
Ἄλλης ἀπ' αἴης ἡμεροδρόμος τρέχων,
Δῶρον, δόμοισιν ὅ, ττι τιμηέστατον
Κεῖται, νεογνῷ κοιράνῳ δωρούμενοι.
Τίη τόδ' ἐστὶν; ἆρ' ἐτήτυμον βλέπω;
Ὦ ὄψις, ὦ πρόσχημα φιλτάτων ἐμοί.
Ὦ τῶν ἁπάντων, ὧν προσαθρησάμην ποτὲ
Θεαμάτων κάλλιστον ἐν καιρῷ φανέν.
Ὄψει προσηνεῖ σεμνὸν ἐμπρέπει σέλας,
Αἰδοῖ προσῆψε γοργὸν ὀφθαλμοῦ φορὰν,
Κινουμένοις τε ποσὶν ἀσφαλῆ βάσιν,
Ἐλευθέραν τε χερσὶ χρωμένοις δόσιν,
Τηλαυγέσι στέφεσιν ἐξεστεμμένη.
Μέλας χαλᾷ τε πέπλος ἄχρι καὶ ποδῶν,
Καλὸν φαεινοῖς πτύγμασιν κρύπτων δέμας,
Ὤρᾳ περιμήκει δ' ἐκτανυσθεὶς ἐν χθονὶ,
Περισσὸς ὥστε σύρετ' ἐκλελυμένος.
Μέλας μὲν ἦε πέπλος, ἀνθηρὸς δ' ὅμως,
Τέχναις ἀκριβῶς ποικίλαις ἠσκημένος.
Στικτός τε μορφαῖς γραμμάτων μυριανθέρων,
Ἃ μοῦνος εἴποι πάνσοφος σαφῶς ἀνήρ;
Πρώτη μὲν ἥδ' ἡγεῖτο. ταῖς δ' ἐπ' ἴχνια
Κείνης ὄπισθεν ἐπικολούθουν μυρίαι

Στολ-

Vis omnis ? aut ſi laude fluuiorum altera
Se iactat alter, nil eos prorſum mouet.
Præſaga fauſtum nanque properare alitem
Mens ominatur, omnis autorem boni
Et honoris, inter flumina, æterni ducem.
Cognationis, charitatiſque iſta ſunt.
Quid porrò, quos natura, vel ſanguis piæ
Neceſſitatis vinculo iunxit ſimul?
Quid, qui propinqua reſpuerunt perperam
Affinitate generis vniri domos?
Impenſiùs lætantur, & magna omnia
Sibi pollicentur, vtilem partum rati.
Hinc gaudiorum lachrymæ ex oculis cadunt,
Lauantque membra. Celta, Germanus, Scytha,
Iberus, atque totum ab extrema diem
Regione properat Aethiops; quidquid domi
Pretioſioris poſſidet, amica manu,
Nouo daturus Principi. Quid hìc noui?
Quæ tanta video? cernere an verum putem?
Spectaculum ingens! ò voluptatis meæ
Acceſſiones maximæ! ò retrò omnium.
Quas ante vidi, qualis illuxit dies!
Facie verendum iactat in amœna decus
Quod video. Celeres Virgo, verecundos tamen
Oculos, pedemque concitum, at firmum mouet;
Et liberali dona diſpenſans manu,
Geſtat coronam crine radiantem aureo.
Fluente peplo fuſca plantarum tenus,
Rutilis decorum corpus obuoluit plicis.
Protenſa repit veſtis, excedens modum,
Humumque longo radit, & verrit ſinu.
Obſcura ſindon, floribus varijs tamen,
Et arte diligenter aſperſa nitet;
Et literarum puncta dubiarum notis,
Quæ mente pollens enthea ſolùm explicet.
Præibat illa, ponè quam multæ ſimul
Comites ſequuntur; omnibus ſimilis ſtola,

Στολμοῖς ἐν αὐτοῖς, καὶ χροιῇ ἀλίγκιοι.
Πάσαις δ' ἐπλήθει κάλλος ἐκπρεπέστατον.
Φυῆς ἔχουσ' ἄγαλμα, καὶ φυῆς ἄκρον,
Μένης Ἀνάσσης ὑστερούμεναι μόναι.
Ὡς δ' ἦδε Παῖδα πότνιας ἐν ὠλέναις
Ἔδεκτο, κἀπήχυνε, καὶ κόλποις μέσοις
Σφίγξασα, καλόν τι κάρτ' ἐφίλησε, καὶ γλυκύ.
Ἔπειτα δ' ὄμμα προσβαλοῦσα φιλτάτῳ
Βρόντησε, κἀξήστραψε κρουναίους λόγους,
Οἵους αὖ οὐ κύκησαν οὐδ' ὁ Λαέρτου,
Οὐδ' Ἀτρέως παῖς, οὐδ' ὁ ἐκ Πύλου γέρων.
Σιγῶ Περικλῶ, τ' ἄλλα Ῥητόρων νέων
Πρὸς ῥῆμα κείνης φροῦδα βαυκαλήματα.
Πρόσχημ' ἀθρεῖς, εἶπεν, ὦ Τέκνον, ξένον.
Δυσμὰς σὺ γὰρ ναίησθα, κἠγὼ δ' Ἀντολάς.
Ἔνθεν πόδες μ' ἄγουσιν εἰς Κελτῶν ἕδρας.
Τήλιστος οὐδὸς ἔσκεν, ἀλλὰ προσφιλής,
Ἐπεὶ θίγωσε, καὶ δέμας προσπτύσσομαι.
Πάντες δ' ὅσοι δρέψαντο Μουσῶν ἐν μυχοῖς
Τέχνας, λόγοισί τ' ὄργια πολυΐδμονος.
Ἢ καὶ κραταιὸς χερσὶ παγχάλκοις δόρυ
Κράδηνεν, ὅπλοις σῶμα θωρηχθεὶς ὅλον,
Ἐχθρὸν τ' ἐν ἄρει νίκησεν αἴτιος κυρῶν,
Ἴσασι ταμά, καὶ κικλήσκουσ' ΕΛΛΑΔΑ.
ΕΛΛΑΣ γάρ εἰμι Τέκνον, ΕΛΛΑΣ, ἧς κλέος
Ἄσβεστον ἔργοις τιμίοις πεπραγμένον,
Διῆλθον ἔπτη πρός τε γαῖαν, καὶ διὰ
Πόντου πέρασε νυκτός, ἠδ' ἠοῦς λάχος,
Ἠδ' εἴτι πού ἐστὶ λαιά, κἀπιδέξια
Συμφραδμόνεσσι τηλόθεν γ' ᾠκισμένον.
Πεδαφρόνων γὰρ οὐδὲ μικρόν μοι μέλει.
Ὁ ΓΑΛΛΙΚΟΙΣ στήθεσφι τοῦ δ' ἄχρις χρόνου
Ἄφθαρτον ἐμπεφυκὸς ἀγλαΐζεται.
Ἐγὼ Νόμους ἔθηκα, ἔνθεν ΑΥΣΟΝΩΝ
Εὐδαιμόνων στήριχθεν εὐγενῆ κράτη,
Μόναρχα, παντέλεια, κόσμῳ σύγχρονα.
Ἐγὼ δίδαξα φῶτας ἐκ δρυμῶν μέσων

Ὀρε-

Colorque ſimilis, forma ſpecioſa omnibus,
Præſeferens inſigne naturæ decus:
Sed honore cedunt principem Dominæ locum:
Quæ cum verenda dextera infantem tenens,
Appreſſit vlnis, ecce Virgineo ſinu
Stringit, geniſque ſuaue formoſum oſculum
Libat tenellis: deinde dilectum intuens
Effulgurauit verba, & intonuit, modum
Salientis altè fontis æmulantia.
Qualia Laerta, qualia vel Atreo ſatus
Non ore ſtreperet, ipſe nec Pyli ſenex:
Taceo Periclen, & Sophiſtarum meros
Luſus, loquentis ſi Deæ vocem audias.
Peregrina, Fili, decora te coram vides.
Occiduus, inquit, nam tibi, Eous mihi
Ager habitatur. Celticas hinc me in domos
Duxere plantæ, tramitis longo ambitu,
Sed concupito, cùm tuas tangam genas,
Et aduoluta corpus amplectar tuum.
At qui ſecretis cunque Muſarum artibus,
Et eruditi fruitur eloquij ſacris,
Aut qui manu vibrauit ærata valens
Haſtile, totum corpus armorum nitens
Fulgore, & hoſtis antagoniſtam fero
Vicit duello, mea ſcit, HELLADA & vocat.
Nanque illa celebris HELLAS hìc coram loquor,
Aeterna cuius gloria illuſtri nitens
Operum decore, permeat terræ ambitum,
Perque alta, tranſit, æquora, auroræ ſtatas,
Noctiſque metas, ſi qua vel læuam tenens,
Dextramue colitur gente ſapienti plaga,
(Dementiorum nam mihi curæ parum eſt)
Quæ GALLICANIS inſita in animis, diu
Splendeſcit, omni temporum damno carens.
Dedi ipſa leges, vnde ROMANÆ ſtetit
Ditionis ordo firmus, æternus, potens,
Præclarus, abſolutus. Ipſa homines feros

Ὀρεστέροις ἤθεσιν ἐντεθραμμένους,
Θηρῶν τ' ἀνηλῶν μηδὲν ἐλλελειμμένους,
Πολλῷ δ' ἐκείνων, εἴθε δ' αὖ ψεῦδος τόδ' ἦν.
Ἐς τὸ ξύναιμον νηλεεστέρους γένος,
Δείμαντας οἴκους σύννομον βίον τρέφειν,
Νοῦν πιστὸν ἴσχειν, ἦρα τ' ἀλλήλοις φέρειν,
Εὐεργετοῦντας εὐμενῶς εὐεργέτας.
Ὅπως δ' ἀκηδεῖς εὐφύλακτον εὐδίαν
Ἔχοιεν αὐτοὶ δυσμενῶν ἀνδρῶν κάτα,
Ἔρκεσιν ἄστυ, καὶ δόμους πύργοις στέφειν.
  Ἐπεὶ δ' ἐκείνους ἄνδρας, οὓς ἐλεξάμην,
Οὐ μοῦνον ἐνζῆν, ἀλλὰ καὶ καλῶς βιοῦν,
Ἅπασιν οἷς ἔχρηζον εὐθηνουμένους,
Κτήσεσί τ' ἐξαρκοῦντας ἀφθόνως ἄγειν,
Ὅμως δὲ πρὸς τρυφαῖσι, καὶ χλιδαῖς νόον
Ἔχειν ἄγητον, εἷλκέ τις κέαρ πόθος.
Ἐγὼ διευκρίνησα Τεχνέων λόγους
Σαφεῖς ἀγνῶσι, καὶ κατημαξευμένους,
Αἷς δαίδαλα βροτοῖς πάνθ' ἁπλῶς τετεύχαται.
  Ὅπως δὲ μὴ βάναυσον ἐξείρουσ' ὄπα,
Χρῆμ' εὐτελέσι ῥήμασ' ἀεικήσω τόσον,
Ἀφεῖσα μικρὰ πρὸς τὰ καίρι' ἔρχομαι.
Τμήξας ἀρότροις γαῖαν ἀγρότης ἀνὴρ,
Δηοῦς δρέπησι καρπὸν εὔσταχυν δι' ἐμέ.
Ἀργοῖς ἐρετμοῖς πόντος, εἰ καὶ μαίνεται,
Κλύδωνί τ' οἰχθεὶς, ψάμμον ἐκβράζει βυθοῖς,
Βύκτας ἀέλλας ἡμερώσας ναυάτης,
Οἰήκοις τε νηὸς ἰθύνας δρόμον,
Πρὸς ὅρμον ἔλσεν ἀσκηθὴς σόον σκάφος.
Γυνὴ δέ θ' ἱστὸν ἴδρεις εὐκλώστοις μίτοις
Πυκνῶς ἀεθλεύουσα χρυσῇ κερκίδι,
Ὑφοῖ πολυδίνητον ἀγλαὸν φάρος,
Πάσσουσ' ἐν αὐτῷ, ὅ, τι ἄριστον οἱ δοκεῖ.
Στερρὸν ἔην ὕφασμα μάρτυρον λόγου,
Θρόνων γραφαῖσι ποικίλοις ἐστιγμένον.
Εἶδ' αὖ λύθροις ἤστραψε πορφύρεας πέπλος,
Αὐτοῖς μακραῖς Ἄναξιν ἐμπολαῖς περᾷ.

Εὖ-

Agreſtiori ſaltuum cultu obſitos,
Feritate crudis non inæquales feris,
Immo feriores, quod vtinam falſum foret!
Propinquiori ſanguinis nexu genus
Sociare doctos, architectari domos,
Clementiorem viuere & vitam, ſuos
Interque ciues alere concordem fidem,
Animo fideles eſſe, gratos omnibus,
Merentibuſque gratias vltro pares
Referre iuſſi: quoque tranquilla dies
In pace traherent, ipſa præcepi oppida
Vallare in hoſtes, atque turritis domos
Ambire pinnis; expolitoſque vt viros
Non viuere modò, ſed beatè viuere,
Et affluentes opibus, inuidia procul,
Durare vellem, ſorte contentos ſua.
At delicatum prouido in luxum metu
Cauere cupiens, artium explicui modos,
Vulgoque tritos protuli, vario quibus
Opere elaborant omnia artifices manus.
Illiberales artium voces mea
Ne Muſa tractet, rem breui totam exprimens
Narratione, leuibus omiſſis, dabo
Præcipua. Sulcos agricola aratro ſecans
Cereale per me falcibus donum metit.
Licet albicanti perſurunt remo æquora,
Et aperta arenas gurgite ex imo vomunt,
Ebulliuntque, Nauta compeſcit Notos
Immurmurantes, nauis vndantis regit
Temone curſum, portui & ſaluam applicat.
Perita mulier ſtamine innexo frequens
Operata telam, texit aurata ſpatha
Variè retortis ſplendidam plicis ſtolam,
Quantolibet labore diſtinguens opus.
Sit teſte Seræ textile varijs ducum
Punctum figuris: ſi qua venalis micat
Purpurea veſtis, tranſit in Regum manus

Εὔνητος οὐκὶ τοῖχον ἀμπίσχει στολή,
Τάπησι καὶ στρωθέντα χραίνονται βάσει;
Τὶς ζωγράφους τέτευχε; τὶς γλύπτας λίθων;
Τὶς χρυσὸν, ἄργυρόν τε, καὶ χαλκὸν χυτὸν
Τιθεὶς πρὸς αἰθεράκεσι μορφώσας ἔχει;
Ὅπωπαν ἄρα φῶτες ὀφθαλμοῖς ποτὲ,
Ἃ καὶ ἐπεὶ δέρχθησαν, οὐ πείθουσι νοῦν.
Τὶς οὐκ ἄγαλμ' ἄθρησε Δαιδάλου τρέχον;
Χαλκὸς Μύρωνος εἰσέτι μυκᾶται βοός.
Ἔτεμνεν αἴθεραν ἄλλος ἰθύνων δρόμον
Πτερῶν ἀνὴρ ἄτερθεν ἐπτερωμένος,
Τέχναις ἐμαῖσι θαῦμα θνητοῖσι ξένον.
Μουσῶν ἐγὼν ἄποινα, καὶ σοφὰς δόσεις,
Φρενός τε καρπὸν θειοδέσμονος προύφερον
Βίβλοις περιοσῶν, ὡς ἔοικεν, ἐνθέμην.
Τόθ' οἱ πρὶν ὦτα, νοῦν τε, καὶ φάη τυφλοὶ
Ὄρφνης ἀναυγοῦς ἐξελάσαντες νέφος,
Ἤκουσαν, ἔγνων, ἔδρακον πρῶτον βροτοί.
Ἄλλοις τ' ἔθεντ' ἔκπτυσα πλουσίᾳ χερί.
Εἶδον πότ', εἶδον ὀμματωθέντες πόλου
Θέοντα ῥιπαῖς λύχνα πουλυκαμπέσι,
Φοράς τ' ἀνίσοις ἀτραποῖς ἀμφιδρόμους,
Φέρει τε φωστὴρ πῆμα προσφανεὶς νέος,
Ἤτ' ὄλβον οὐκέτ' ὄντα σημαίνει βροτοῖς.
Ἀπ' αἰθέρος κάτεισιν ἐς πέδον βεβὼς,
Δραμών τε πάντου στέρνα, καὶ διαπτυχὰς,
Βέρεθρά τ', εἴτι εἰσὶ, νερτέρων μυχῶν
Εἰσδὺς ὑπεξείρυσε χρημάτων λόγους,
Φυάς τ' ἀληθεῖς, οὐ δόλοις βεβαμμένας.
Οὐ φημὶ τ' ἄλλα, τοῖς δ' οὖν αἰθερόπους ἄγαν
Ἔρδον. λάλον γὰρ αἰὲν ἐχθαίρω στόμα.
Αὐτὴ δ' ἐγὼ μέροψιν ἐν μακροῖς χρόνοις
Ἤνασσα, καὶ κήδευσα προστάτην λεὼν,
Πάντ' εὐτυχῶς πάντεσσιν εὐθηνουμένη,
Ἀγαθῶν ἅλις βαλοῦσα, καὶ βίον πολὺν,

Ὅταν

Aduecta longè, nec modò excellens obit
Textura muros, ſtroma ſub pedibus iacet.
Quis & tabellas pingere, & lapidum rudes
Arare ſulcos, ecquis argento valet,
Auroque, & ære fuſili, pruna ſuper
Ardente poſitum fingere in varias opus
Illuſtre formas? Viſa ſunt per me omnia,
Quæ viſa certam vix tamen fidem obtinent,
Sculptum ambulare Dædalum quis non videt?
Myronis & adhuc Vacca mugit ænea.
Homo ſine alis alter, alatus tamen,
Viam per auras ſecuit; hoc monſtrum inſolens
Mea refulſit arte: Muſarum ſacra,
Sapientiæque munera, & mentis Dei
Capacioris aureos fructus, libris
Sapientiorum prouida Autorum, vt licet,
Mandare ſtudui; deſtitutique auribus,
Oculoque cæci, & mente, mortales priùs,
Caliginoſæ noctis excuſſis ſtatim
Videre tenebris, audiere, & omnia
Nouere, ſenſus erutos alijs palam
Interpretati nanque flexibili impetu
Variè rotatas hinc & hinc ſtellas Poli
Oculatiores redditi tandem vident,
Circumuagoſque curſu inæquali ambitus,
Seu ſtella naſcens cladis augurium grauis,
Felicitatum ſeu futurarum indicat.
Deductus aſtris animus hinc, calcat ſolum,
Et aperta pelagi dorſa, vel, ſi quæ intimo
Barathra receſſu, penetrat, & latentia
Secreta rerum, generis & veram indolem
Cuiuſque falſitate non tinctam doli.
Omitto reliqua, quæ beant hominum genus.
Linguæ loquacis garrulos odi ſonos.
Ego ipſa populis Imperatricis diu
Honore functa, principem gentem manu
Rexi potenti, plurimis auxi bonis,

Ὅταν δ' ἐπὶ ζυγοῖσιν ἑζόμην κράτους.
Οἷον κρατοῦντ' ἔοικε, κυμάτων ἄτερ,
Ζάλης τε νηλοῦς, καὶ πολυγνάμπτου δόλου,
Δίκῃσι δ' ὀρθαῖς, καὶ θεμιστείῳ βίᾳ
Πόλεις διητήσασα παμφόρους μάλα,
Ὄλβου τ' ἐς ἄκρα ναυστολοῦσα μυρίους,
Δήμου ἀπ' ἔργων ἔξελόν γ' ἀσύλων.
Κἀυτὴ ζυγὸν δύστηνον εἰσέβην. τί δ' οὔ;
Εἰδ' ἐκ Θεοῦ πέφυκα, ἀλλ' οὐκ ἦν Θεός.
Θνητὴ δ' ὅπως στολμοῖσιν ἡρμόσθην βροτῶν,
Πολλαῖς τ' ἐτρίβην κοιράνων ἐναλλαγαῖς.
Καὶ γὰρ κακοῖς θήτευσα, παρανόμοις θ' ὁμοῦ,
Ἔργοις ἀλιτροῖς, καὶ δυσεκνίπτοις κέαρ
Λύσσαισιν ὡς ἔκπαγλον ἐξηχυμένοις.
Ἔνθεν κυλίσθη πῆμα μοι μολὸν μέγα,
Βλαφθεῖσα τ' ἄταις πλοῦτον ὃν εἶχον τὸ πρίν,
Μορφήν τ' ὄλεσα, πᾶν τ' ἀφῃρέθην κλέος.
Ἀνδρῶν δὲ χειρωθεῖσα πολλάκις βίαις,
Μέλη σπαράχθην, καὶ καταναλῶμαι κακῶς.
Καὶ ταῦτα μέντοι οἰκτρά. καρτερεῖν δ' ὅμως,
Τάκεν Θεὸς δέδωκεν, εὐμενῶς ἔδει,
Φέρειν τε ῥᾷστα ξυμφοράς. ἐπεὶ δέ τις
Οἷον λέων δαφοινός, ἢ βαρὺς δράκων,
Μονιός τε σῦς, οὐδ' οὐδ' ὄνομ' ἐννέπειν καλόν,
Εἰ καί μιν αὐτὸς αὐτὸν ἐξ Ἄγαρ λέγει,
Σκυθικῶν ἐπαληθείς, Κασπίων τ' ἐρημάδων,
Ἤδ' ἔτι κείνων θῶκος ἐξωλέστερος
Ἡμῖν κυΐσκει ταῦτα, καὶ τρέφει τέκη,
Ἕρψας τ' ἀταρποὺς δυσβάτους, πλέως φόνου
Θώκους ἐς ἁμούς, καὶ πολυληΐους γύας
Στήριξε ταρσόν, τούς τε πρὶν σημάντορας
Θρόνων ἐλάσσας, αὐτὸς ἁρπάζει κράτη,
Ἄδικος, ἄπιστος, ἄθεος, εἶγμα δυσσεβές,
Θεσμοῖς ἐπ' ἔργοις μοῦνον ὠφρυωμένος,
Ἀνδροκτόνοις ξίφεσι περισφιλὲς γυίων,

Νέ-

Et copioſum ſingulis victum attuli.
Dum lance dextram, dum poteſtate extiti
Accincta lumbos, principem vt ſanè decet,
Non fluctuanti, non procelloſa ſtetit
Confuſione, non malo regnum dolo,
Sed lege recta, vim voluntati inferens,
Summaque pacis adminiſtraui domos
Fœcunditate; plurimos altum prope
Beatitatis verticem appulſa rate,
Etiam execrandis liberaui ab operibus:
Et ipſa ſeruitutis, heu! ſubij iugum.
Quid enim? propago Cœlica, at non ſum Dea,
Mortalis vt quæ veſte mortali obſita,
Attrita toties Imperatorum ſui
Mutatione: nam malis dum ſeruio;
Scelusque tolero, corda dum fœda imbuit
Rabies, proteruo cincta furiarum agmine,
Me fata grauibus impetiuere vndique
Vulneribus, & quas ante collectas opes,
Formamque habebam, perdidi; orbatum caput
Decore ſquallet, victa violenta manu
Artuſque lacera, nunc malè abſumor malis.
Miſeranda, ſed ferenda. Quæ immiſit Deus
Toleranda placido facile ſunt vultu mala.
Poſt cædis auidus vt Leo, aut ſæuus Draco,
Moniuſue, cuius ne quidem nomen decet
Vocare, porcus, vt ſibi patrium trahat
Ex Agare nomen, Caſpia eiectus plaga,
Scythicaque Eremo, ſi qua vel ſedes magis
Letalis, iſtos hic mihi fœtus parit,
Nutritque, repens & per incultas vias
In tecta, & arua noſtra fœcundis ſata
Segetibus, atro ſanguine imbutus, pedem
Figit, throniſque Principum euerſis, rapit
Regale ſceptrum perfidus, & expers Dei,
Iniuſtus; opere quippe ſanguineo tumens,
Ridenſque gladijs gaudet homicidis: cruor

Mor-

Νέκταρ δ' ὕδωρ οἱ λύθρα, καὶ νεκρῶν βρότος·
Σάρκα θ' ὑπερτίθησιν ἡδίστῳ τροφῇ·
Ὃ θ' ἕνεκ' οὐδὲ μέμβλεται Θεοῦ χέρα,
Οὐδὲ τρομέει προὔδεισαν αὐτίην ὄπιν.
Ἀλλ' αἰὲν ὤρσας δηεῖν εὐσεβεῖ λεῷ,
Σέβας τὸ κείνου δυσμενὴς ἐλᾷ πρόσω.
Ὢ τῶν μεγίστων, καὶ πικρῶν ξυμπτωμάτων·
Ὢ τῆς ἀβύσσου, καὶ ζάλης τῶν ξυμφορῶν,
Δεινὸν κλύειν μὲν αὐτὰ, δεινὸν δ' εἰσορᾶν
Πάντων παθεῖν οἴκτιστον. ὦ Θεοῦ δίκη.
Τί πρῶτον, ἢ τί δεύτερον γράψω λόγῳ·
Ἐπιστροφαῖσι μυρίων τετρωμένη
Κακῶν, παλαιαῖς αἰκίαις ἄλλος νέον
Εὖτ' αὖ προσιζάνησι, καὶ τείρει κέαρ;
Τίς, τίς θαλάσσης βυσσόθεν κυκωμένης
Εὔρου, νότου τε, καὶ πνοαῖς ἁρπακτίαις
Βορρᾶ, κελαινὴν εὖτε θῖνα δυσπνόοις
Αὔραις κυλίνδει, καὶ δυσήνεμον πλάκα,
Ψάμμου τ' ἀριθμὸν, κυμάτων τ' εἴποι μέτρα;
Ὃ δ' αὐτὸς, ὃν πίφαυσκον, εἰν ὀρεσκόοις
Φυεὶς τε λόχμαις, καὶ δυσεμβάτοις νάπαις,
Τῇπερ νέμονται θῆρες, ἐντραφεὶς βορᾷ,
Δίψην τ' ἀκέσσας χανδὸν ὑδάτων ἄπο,
Ἐὼν ἄπεπλος, κἀνυπόδητος, εἰδέπω
Τυλωθὲν αὐχμοῖς σῶμα, καὶ νιφοστιβὲς
Ἐρᾷ καλύψαι ἀμφιβλήστροις ἀμφίοις,
Ῥακενδύτοις θ' εἵμασιν ἀμπίσχων δέμας,
Νῦν λαμπρὸς ἐστι χρυσῷ, ἀνθηρὸς πέπλοις
Πέδιλ' ἐς αὐτὰ Σηρικὰ σύρων στολὰς,
Καὶ χρυσονήτοις φάρεσιν ὁπλίζει πέδον,
Κόνιν δ' ὅπως τὰ πάνθ' ὁ κακοχράσμων τιθείς.
Ἔπεσσ' ὑπ' αὐτοῦ πρὸς νεοῤῥάντῳ ξίφει
Ἥβη δαμεῖσα πᾶσα φοινίᾳ ζάλῃ.
Οὔμιν γερόντων ἀδρανῶν πολὺς στόνος,
Οὔμιν γυναικῶν δάκρυον γεραιτέρων,
Οὐ παρθένων ἔρευθος, οὐδὲ νηπίων
Ἄσημος αὐδὴ, καὶ πολύκλαυστος γέλως

Mortalium, & mors ſola cui nectar ſapit,
Carnemque ſapidis ipſe præponit cibis.
Nec præpotentis hic Dei curat manum,
Nec imminentem capite vindictam tremit,
Sed concitato prælio in plebem piam
Inimicus omnem, proh dolor! cultum amouet.
O maximorum caſuum grauiſſimum!
O turbinem miſeriæ! o voraginem!
Audire durum, grauius aſpicere, at pati
Miſerrimum. Suprema te obteſtor Dei
Iuſtitia, quos præfabor, aut addam ſonos?
Turbam malorum mille dum fugi, malis
Veteribus addit alter, & mentem premit.
Quis, Quis, profundi gurgite inuerſo maris
Rapacis Euri turbine, aut grauis Noti,
Quando inquietis æquora, & ripas agunt
Flatibus, arenas numerat, aut fluctus modum?
Inhoſpitali rupe, quem dixi, modò
Ille ipſe natus, aut per horrendi iugi
Salebroſa teſqua, paſtus agreſti cibo,
Quo vel feræ paſcuntur, extinguens ſitim
Hiante lymphis ore, qui nudus caput,
Pedeſque callis obſitam, expoſitam niui
Si tegere veſte forte voluiſſet cutem,
Centone lacero membra texiſſet ſua;
Nunc ſplendet auro, veſte nunc floret cutis;
Stolaſque cingit ſericas pedum tenus,
Pallaque vile ſternit aurata ſolum,
Dum cuncta cinerem prauus abiectum putat.
Mucrone madido flos iuuentutis tener
Cecidit, ſub ipſo turbine homicida obrutus.
Hunc imbecillæ non ſenectutis dolor,
Non fœminarum lachryma ſeniorum, pudor
Non Virginalis, aut puellorum rudis
Loquela, flenti ſed neque admiſtus ſono
Riſus cruenta cæde ſitibundum arcuit:

Διψῶντ᾽ ἐπέσχε λύθροιο, καὶ διασφαγῶν.
Λύσσαις δὲ συντρόφοισιν οἰστρηθεὶς, φρενῶν
Ἐκτὸς θ᾽ ὁμιλῶν, ἵνι μαινόλῃ θύων,
Ἔπεφνεν αὐτόῤῥιζον Ἑλλήνων γένος,
Ἅπαν προδύσας ἀσκίους ἐς κόνυς.
Χαλκῷ δ᾽ ἀλοιητῆρι πύργος ἐμπνέων,
Ἐς ἄχρι μαιμῶν αὐτόχειρ μνᾶται φόνους.
Ἴδες ποτ᾽ ἀκταῖς χεύμαθ᾽ ὑδάτων τὰ πρὶν
Φίλαις ἐπεγγελῶντα σιγηλῷ ῥέει,
Ὄμβροισι πυργωθέντα μηνύειν ἔσοις
Ῥεῖθρον πεδῶσιν, ἄνετον εἵργοντες δρόμον,
Γαίης τότε πρόσωπον ἐκκλυσθὲν χάειν
Ἤμειψε, δένδρη τ᾽ αὐτόπρεμν᾽ ἀπώλετο,
Στέγη δόμων πεσοῦσατ᾽ ἰσάσθη χθονὶ,
Δύσμορφα πάντ᾽ ἐπαιτιᾷ ῥείθρου ὕβριν.
Ἤδ᾽ ὡς ὅθ᾽ Ἡφαίστοιο δήϊον μένος,
Ἀφθὲν λαφύσσει πάντα, καὶ φλέγει λάβρως,
Ἕως ἀποδὸν τέθηκε, καὶ κούφην σκιάν.
Ὣς οὐκ ἄνεκτος κλυσμὸν ἐννοῶν, ὅδε
Ἔθεν φρένεσσι, καὶ δυσιάτους φλόγας,
Αἰνήν τε θνητῶν ἐξολόθρευσιν φύτλης,
Ἐξῆλθε πολὺς ἀσκόπως παραιφθαρεὶς,
Μέλαιναν αἶσαν πᾶσι, καὶ φονικὸν ἄγων.
Ζώων δὲ πάγχυ, καὶ βροτῶν ὀλωλότων
Ἄπνουν κατηνάριξεν ἀβλαβῆ φύσιν.
Ἴσωσεν ὄρη, γαῖαν ὀρθώσας, ἄκρα,
Ῥάχεις τ᾽ ὀρύξας, καὶ παρωθήσας πέδῳ,
Πόντωσε χέρσον, οἶδμα χερσώσας, χύσιν
Τέρσηνε ῥείθρων, πίδακας ἀνήνους ξένως.
Οὐχ εἷρψεν ἄρα ψεῦδος εἰς ἡμᾶς μολὸν,
Ξέρξη ποθ᾽ αὐτὰ ἐκβεβουλεῦσθαι τότε,
Ὅταν πρὸς ἅμα στέρνα μυριόναυν στόλον,
Πεζὸν δέ τ᾽ ἀναρίθμητον εἰσώθει στρατόν.
Αὐτὸς πόλεις ἔργοισιν ἀπλειστάτας,
Καὶ δουρὶ, καὶ φλόγεσσι πέρσε παμφάγοις,
Κρήδεμνα λύσας, καὶ βαθυπλούτους στέγας,
Ῥήξας θεμέθλων, καὶ καταπρηνῆ βαλὼν

Sed percitus ſurore natiuo, gerens
Inſanientem, ſtirpitus dextra impia
Genus immolauit omne Græcorum, Stygis
Tenebricoſa tranſgredi iuſſum vada;
Spiratque crudas ære veſano neces,
Memor cruoris effera ſparſi manu.
Laſciuientes videris ripis aquas
Tacente latice, poſt inundanti vt ligent
Pluuia, fluenti concatenatos lacus
Palam exhibere, mutat irrigui ſolum
Vultus decorum, ſponte naſcentes cadunt
Syluæ, domuſque dirutæ æquantur ſolo;
Viſu indecora quæque fluuialem reum
Res criminatur: vtque Vulcani ignea
Vis helluatur omnia, & latè vorax
Bacchatur, atra donec è pruna cinis,
Vmbræque ſuperant, non ſecus ferri impotens
Diluuia mente, nec repulſandas faces,
Et vniuerſi generis exitium parat.
Dementiaque labefactatus venit,
Et cruda cunctis fata, cædemque inuehit,
Viuentiumque, mortuorumque impio
Ferus innocentem, ſcelere, naturam excidit,
Æquauit imis ſumma, adæquatis iugis,
Rimaſque fodiens ſubtus excuſſo ſolo
In maria terras vertit, in terras mare.
Siccoque fonte flumina areſecit nouo
Tumore. mendax fabula haud repſit quidem
Xerxen idem voluiſſe, cum ſinibus meis
Mille & pedeſtres copias, mille & rates
Inuexit. vrbes ille factis inclytas
Haſta, & fauilla deuoratrice obruit,
Pinnis reuulſis, atque tectorum omnium
Locuplete cumulo, domibus ex ima erutis
Radice, demolitus annorum graui
Intacta ſenio templa, diuinas opes,

Θεοῦ τέραμν' ἄσυλα πρὸς γῆρας χρόνου,
Ἅρπασα δῶκε κτήματα παμφόρῳ χερί.
Κευθμῶνας οἶξεν, ἔνθ' ἦσαν κεκλεισμένα
Νεκρῶν κλεεννῶν σώματ', οὐδ' ἔσχεν σέβας,
Κακῶς τ' ἔδρασε τοὺς πάλαι τεθνηκότας.
Χρυσοῦ δὲ σωροὺς ἐξιχνοσκοπούμενος,
Στολάς, πέπλους τ' ἀπηύρατο, τάδ' ἔσαν πέρι
Χρόνου μακροῖο λείψαν' ἐκλελειμμένα,
Ῥίψ' ἐκκαλύψας παίγνιον καταιγίσι.
Δεινοῖς δ' ἐπ' ἔργοις μᾶλλον ἐξάψας κότον
Θυμῷ νεμεσηθέντι βουλεύει νέον
Πρὸς ἄλλο πῆμα μηχαναῖς ἀναρσίαις.
Τέχνας γάρ, αἷς κόσμησα παντίμοις γένος,
Θνητῶν θυραίας ὦσεν, ὡς βλάβην, τάλας,
Ἔθηκε βρότεια, καὶ πεπνυμένας φράδας
Θηρῶν ἀμείψας εἰς ἀνηλεγεῖς τρόπους.
Ὅπως δὲ πολλὰ μικροῖς ἐν λόγοις λέγω.
Σοφὴ σιωπᾷ γλῶσσα, καὶ τὰ προσφιλῆ
Παύσαντο δῶρα Μουσέων θυμηδέα.
Οὐδ' αὖ νοεῖ τίς, οὐδ' ἀκριβὲς ἐπίσταται,
Οὐδ' ἔστιν ἄλλου δεικνύοντος μανθάνειν,
Οὐδ' εἰ μάθοι, φύλαξε χρησίμως νόῳ,
Αἴ μηδ' ἐς ὕβριν ἔτραπεν, ἃ μαθὼν κυρεῖ.
Καὶ ταῦτα μέντοι κεῖνος ἐξειργασμένος
Ἄρρητά τ', ἄθεσμά θ', οὓς Θεῶν ἀνάκτορα,
Ἄκραντον οὐδ' ἦν ῥιφθέν, οὐδὲ μὰψ ἔπος,
Πάντες κίκλησκον, κἀπεφήμιζον θαμά,
Χώρους ἐγὼ κατέσχον ἀμοίρους πόλεις,
Πάσας ἀπηνθράκωσεν ἰσώσας πέδῳ.
Ὦ βάθρα, καὶ τέραμνα, καὶ Θεῶν δόμοι
Ἱεροί, θρόνοι θ' ὕψιστοι ἰφθίμων πρόμων,
Οἴχωκατ', ἔπεσετ', ὀλώλατ', οὐδέν ἐστ' ἄρα.
Οὐδέν, φίλ', οὐδέν. σκόρπισεν αὔρα καὶ σποδόν,
Οὐδ' ἦν ποτ' ἦτ', ἴσασιν ἴδριες μόγοις.
Τὶ Κερκέτας, Βούσκρας, ἢ Σιντοὺς λέγω,
Κόλχους, Κοραξούς, Ἱππόποδας, Ἐκεχειριεῖς,
Πέρσας, Ἄραβάς τε, δίχθα καὶ δεδασμένους,

Ἀγκῶ-

Iuſſit rapaci militum auferri manu.
Quibus iacebant oſſa magnorum Ducum,
Aperuit vrnas, in ſepulchrali ſacros
Honore manes ſæuijt nullo metu.
Auri talenta multa veſtigans, ſtolas,
Et vela reperit, temporumque reliquias,
Ludibria ventis publica, effoßas dedit.
Feritate in ipſa grauior accendit faces
Inuidia, caſus mente furiali nouos,
Iniqua & arte cogitat; nanque artibus,
Quibus excolebam generis humani feras
Miſerata mentes, ceu malis, mundo procul
Valere iuſſis, indolem, & mores miſer
Sapientiores belluinis ritibus
Immutat: & quò multa breuiori explicem
Sermone, prudens lingua conſultò tacet,
Donaque mearum grata Muſarum tepent.
Qui ſcire quisquam poſſit, aut verè ſciat
Deſideratur, diſcere & nemo poteſt
Alio docente, ſiue didicerit, nequit
Referre prudens vtili fructum modo;
Vtinamque in omne non abutatur malum!
Iniqua poſtquam; digna nec fatu mala
Sic perpetrauit. ante regnatam Ioue
(Nec falſa dico, verba nec fruſtra cadunt,
Sic nominata eſt, ſic celebrata omnibus)
Terram incolebam, ciuitateſque optimas,
Quas ſtrauit, & ſuccendit. ò ſedes ſacræ!
O & Deorum tecta, et excelſi throni
Generoſiorum Principum, euerſi, obruti
Euanuiſtis! nil ſuper, ò hoſpes! nihil;
Abijt in auras puluis, an fuerit quidem
Vix ſcitur. An Buſeras, & Sintos truces,
An è Coraxo, aut Colchide oriundum genus,
Arabaſque referam? ſileo Cerceti incolas,
Ecechirios, Perſaſque, & Hippopodas feros,
Nubemque gentis plurimam, Eoo die,

Αἰγκῶσιν ἑσπέροισιν, ἠδ' ἀντηλίοις
Πληθυῖ νέφη ὥστ' Αἰθιόπων ἐπίσημον,
Ἄλλους τε πολλούς, οἳ νέμονται μυρίοι
Τερασοῖς ἐπ' ἠπείροισι νώνυμοι γένος,
Βροτοῖς τ' ἄφαντοι, ἐς τοσόνδ' ὑμνημένοι,
Ὅσον πρὸς Ἑλλήνεσσιν ἔμμορον κλέους,
Ἤθη τε κείνων διδαχθέντες σαφῶς,
Φύσιν κατηλλάξαντο πρὸς τὸ εὖ φρονεῖν.
Σύ μοι δέδυκας ἄστυ κλεινὸν Ἀσίδος,
Πύργοισιν ἀῤῥαγέασι θηλείας χερός,
Τοίχοις, βατοῖς τ' ἅρμασιν ἐξεστεμμένον
Μέση παγεῖσα κυμάτων θοωτάτων,
Βυλοῦ τε σηκῷ, καὶ δυπερίοις ἀγροῖς,
Τάφος γελῶσα πᾶσιν. ἤειπες σὺ δὴ
Τετράπτολις συναρθμίοισιν ὁρκίοις,
Πιστῷ τε θεσμῷ εὐφρόνως κυδουμένη,
Τῷ καὶ καλοῦνται γνωταὶ ἀλλήλων φίλαι,
Ἀγλαὸν Σελεύκου κτίσμα τοῦ Νικάτορος.
Ποῦ δὴ βέβηκας Βερτομερτίδος θρόνος
Ἀρχαῖος, ἥπερ οὐρανοῦ εὐρεῖς πτύχας
Αὐτὴ λιποῦσα προσφιλεστέραν στέγην
Ὤικει τε, κἀκήδευε παρθένος Θεά;
Σύ δ' ἐν βυθοῖσιν ἁλμυροῖς κεκρυμμένη
Εὖτ' ἂν δέδαστο παύτα θεσκέλῳ λάχει
Θεοῖς ἀγήρως, φωτὸς ἠρινοῦ χάριν
Βλάστες θαλάσσης ὡς νεηγενὴς κόρη,
Κάλλει πρέπουσα, καὶ στολαῖς πανολβίοις
Εὔκοσμος, ὅσον οὔτις ἄλλη ποντίων
Πρὸς οἰδμάτων κλυσθεῖσα, κυμάτων κρατεῖ.
Εἰ καὶ πάροιθεν ὄμβρον ἀρτιώδης ξένον,
Ὅν σοι Θεῶν ἔβρεξε, καὶ βροτῶν Πατήρ,
Χρυσαῖς ψεκάσι προσδεξαμένας τὸ παῖ,
Ἀλλ' οὐκ ἄρηξεν ὄμβρος ὁ χρυσοῦς, τὸ μὴ
Σε οὐ κατάκρας ἐκπεπορθεῦθαι κακῶς.
Ὦ θῖνες, ὦ κρηπῖδες, ὦ Λέσχαι, Στοαὶ,
Καὶ Ποικίλαι, καὶ σεμνὰ γῆς Ἰωνίδος,
Τάπερ Μέλητος ἡδύ, κάλλιστον θ' ὕδος,

Et occidente bina quam ſeparant freta,
Alioſque mille, qui tribus terræ plagis
A ſe remoti nomine, & titulo carent,
Incelebre mundo, nec celebrandum genus
Niſi dignitatis particeps Græca foret;
Rituſque mutuando viuendi meos,
Prudentiorem reddidiſſet indolem.
Submerſa quippe es ciuitas Aſiæ potens,
Muriſque pridem cincta fœminea manu,
Valliſque firmis, quamque fluuiorum latex
Hincinde binus lambit, aëreis agris,
Belique templo clara, viſaque omnibus
Miraculoſa. Tuque Tetrapolis fide,
Et æquitate celebris, & amicæ priùs
Gauiſa dextræ fœdere, Sororum pio
Decorata titulo, nobile Seleuci iaces
Nicatoris opus. Quo Throne abijſti vetus,
Qua parte linquens Virgo bipatentes poli
Britona valuas, cara dilectæ domus
Tecta incolebat, imperabatque optimè?
Immerſa tuque gurgitè profundo ſalis,
Dum cuncta ſuperis diuidebantur Dijs
Diuiniori ſorte, lucentis Dei.
Cauſa, exiliſti Nympha, ceu pelago recens
Generata, ſpecie pulchra, fœlici ſtola
Ornata, ſupra quas modò cumque intumens
Aſpergit æquor, quæ maris fluctum regant.
Licet inſolentes imbrium guttas bibis,
Quas tibi Deorum ſtillat, atque hominum Parens,
Dum liquidus aureo rore fœcundat ſolum,
Non iuuit imber aureus prorſus malè,
Ne perdereris. ò Scholæ? ò ripæ? ò baſes!
O Pœcile, Stoæque Ioniæ decor!
Quam latice, quo docemur, epoto, Meles
Amœnus ambit, ſorte lethali omnia

Peri-

Ὧν ἴσμεν ἡμεῖς, προσβολαῖς πεδέρχεται,
Ὀλώλατε πάντα θανασίμῳ πεσήματι.
Ὦ κλεινὸν Ἄργος, καὶ Μυκηναῖαι πλάκες,
Σπάρτη, Κόρινθος, Πήδασος, Δύμη, Πάτραι,
Φλιοῦς, Κλεωναί, Ταίναρος, Γερηνία,
Μεγάλη πόλις, Πάμμησος, Ἑλίκη, Στέμφυλος,
Ἐπίδαυρος, Ἧλις, Οἰνόη, Σικυών, Φεραί,
Μενεγχέων ἄλλαι τε μυρίαι τροφοί,
Τὰς ἀμφὶς ἀγκώνεσσιν Ἥρωος χέθει
Λυδοῖο νῆσος εὔνομος, πρινὴ Θεοῦ
Σέθεν κάρητι λάβρον ἐμμάξαι κότον,
Ζυγοῖς ὑφ' οἵοις δυσκλεῶς θητεύετε;
Πονοῦσι θ' οἷοι νῦν ἐφεστᾶσι σκοποί;
Ὡς ἐκ μεγάλου γέγονας ὀλίγος σύ, κ' οὐδεέν,
Αὔχαις κενεφρόνεσσι λυσήσας ποτέ,
Νῦν δ' αἶψα κλινθεὶς ἀφθίτων χειρῶν ὕπο
Νήσοις περιδρόμοισιν Αἰγαίων σάλος
Κομῶν ἀπείροις ἀστέρων πόλου δίκην,
Ποῦ σοι καλοῦ Γέροντος ᾤχεθ' ἑστία,
Ὃν οὐκ ἔστησαν ἄπειθ' Ὑστάνου γέρα,
Ὑποσχέσεις τε Περσικοῦ φρυάγματος;
Ποῦ σοι ταφῶν Ὁμήρου οἰκουρὸς σπιλάς;
Ἱρῶ τε Φοίβου, καὶ τροφοῦ Κοικνίδος
Κύνθου πρὸς αἶπος εὐί' ὠργιασμένη.
Κείνου τε πάτρα, δι' ὃν Λυκάμβης, καὶ κόρη
Δέρην πέλασσαν ἀγχόναις μετάρσιοι;
Ποῦ Βακχυλίδεω, καὶ Σιμωνίδου φίλων
Θρέπτειρ' ὁμαίμων, ἠδ' Ἀρίστωνος χολῆς
Περίπατος, ἣν φήμιξεν ὁμπνίου γόνου;
Σύ μοι μόνη μέμνησθα συμφορῶν μέση,
Ζάλης ἄγευστος, ὡς ἔοικεν, ἄστρον ὡς
Κοινῆς τύχης, πημονῶν τ' ἀνωτέρα,
Οὔπω κατακλυσθεῖσα κυμάτων φοραῖς.
Καὶ γὰρ προσέστιν ἐς τόδ' ἦμαρ εἰσέτι
Λαμπρὰ φρόνησις, ἀξίωμά τ' εὐγενὲς
Ἀστοῖσιν, οὐδὲ θαῦμα, γέντο γὰρ φυτὸν
Ἐξ εὐγενῶν, τράφεν τε κ' εὐγενῶς πάλαι,

Perijstis. Argos, & Mycenææ plagæ,
Sparte, Corinthus, Pedaſus, Dyme, Patræ,
Phlius, Cleonæ, Tænarus, Gerenia,
Megalopolis, Pammeſus, Helice, Stemphylus,
Epidaurus, Elis, Oenoë, Sicyon, Pheræ,
Aliæque alumnæ mille clarorum Ducum,
Quas flexuoſo brachio Herois Lydi
Tenet Iſthmus, ante lege regnatæ optima,
Quàm vos Tonantis perderet vindex manus,
Cui ſubdidiſtis, heu! iugo miſerum caput?
Operibus inſtat quanta ſpeculantum cohors?
O quàm puſillus factus, è magno priùs,
Inanis animi gloria pridem furens,
Nunc præpotenti quàm citò euerſus manu
Circumfluis aſperſus hincinde Inſulis,
Quantis Polus ſyderibus, Aegæon ſinus.
Vbi ſapientis iam ſenis reſtant lares,
Immenſa quem non munera Hyſtani ſuo
Mouere ſtudio, Perſico aut faſtu diù
Promiſſa merces? vbi ſepulchrales latent
Lapides Homeri, Cynthij aut templo Dei,
Cœceidoſque celebris ad Cynthi iugum,
Beneculta ſacris terra famoſa orgijs?
Eiuſque patria, cuius offenſus modis
Sublime reſti guttur admouit parens
Vnà Lycambes ipſe, cum prole vnica?
Affinium Bacchylidis, & Simonidis
Alumna tellus, vbinam Ariſtonis Schola,
Authore primo famà quàm celebrem facit,
Et ambulacris? Inter ærumnas manes.
Expers procellæ, ſtella ceu Cælo micans
Miſeranda ſupra fata, caſusque aſperos,
Non hauſta rapido ſola, quà par eſt, ſalo.
Nam ciuibus ſuperſtes hanc vſque in diem,
Prudenſque, nobiliſque mens adhuc viget.
Nec eſt ſtupendum; nanque generoſa ſati
Sunt ſtirpe ciues, nobili imbuti Patrum

Ὅθεν πρὸς αὐτοῖς ηὐγένεια σώζεται.
Νήσων σύ μοι ἁπασέων λιπαρωτάτη
Κεῖσαι θαλάσσης βάθεα πήξασ᾽ ἔμπεδα.
Καὶ γὰρ παλαιοῖς ὥσπερ ἐν χρόνοις πόρες
Βουλὴν, ἔπος, φρόνησιν ἄνδρας δεξιοὺς
Κρέοντας τ᾽ ἀριθμὸν Μητροδώρους, Θουκρίτους,
Σκύμνους, Ἴωνας, Οἰνοπίδας, Δημοκρίτους,
Σιγῶ Θεοπόμπους, πρὸς δὲ τοῖσδεσιν στόμα
Μουσῶν, ΟΜΗΡΟΣ, ᾧπερ ἐξειργάσατο
Θεοῖς φθονητὸν αἶνον, οὐ θνητοῖς μόνον.
Χίος σὺ δ᾽, ὡς εἶπον, οὐκ ἴσως κακοῖς
Ἄλλαις φθαρεῖσα πόλεσι, δουλείας δ᾽ ὅμως
Δούλωμα λυγρὸν ἣ τοσήνδ᾽ ἀναξίως.
  Ἔρρει τὸ σεμνὸν εὖχος καὶ τὰ καίεια.
Ἔρρει τ᾽ Ἀθηνῶν θεότευκτος ἑστία,
Ἧς Ζεὺς βάθρ᾽ ἐστήριξε, τεῖχος δ᾽ αὖ πέριξ
Ἄρης ἔλασσεν, Ἴσθμιος τειχῶν ὕπερ
Ἄνστησε πύργους, Παλλὰς ἴθυνε τρίβους,
Δόμους ἔτευξεν ἀμφὶς Ἥφαιστος, στοὰς
Ἑρμῆς ἔδειμε, γράψε Φοῖβος, Ἄρτεμις
Ἤγειρε παρθενῶνας, Ἀφροδίτη κάμε
Τεύχουσα λουτρά, Βάκχος ὀρχάστους, Θέμις
Πρυτανεῖον, αὐλὴν θέσμιον φύλαξ Δίκη.
Ἣν εἰκὸς ἄρα τιμιωτάτην πόλιν
Κυρεῖν ἁπασέων, ἔργον εὖτ᾽ ἂν ἦν Θεῶν.
Ἀλλ᾽ ὤλετο κἀυτὴ, πρός τε λυσσῶντος κυνὸς
Πάμπαν διεσπάρη τε, καὶ κατεσκάφη,
Ἄταις πεσοῦσα δύσμορος θεηλάτοις.
Φράδαι δ᾽ ἐκείνης, γλῶσσα τ᾽ εὐφραδὴς, λόγοι
Στολμοῖς πρέποντες ποικιλομόρφοις, αὐτὰ δὴ
Τὰ Μουσέων ἄποινα, καὶ μειλίγματα,
Πόνοι τε χειρὸς ἵστορος, καὶ χρονοτριβεῖς
Παῖδες φρενὸς, τὰ πάντα, φεῦ, φροῦδ᾽ οἴχεται.

Οὐδ᾽

Primis ab annis laude, virtutis tenent:
Hinc es paternæ nobile etiamnum decus.
Nunc Inſularum tu mihi potior iaces,
Quæ firmiores ſtabilis in ponto gradus.
Nanque vt vetuſta ſubminiſtraſti Patrum
Aetate, profers mentis, eloquij modò,
Prudentiæque fertili fructus ſatu,
Numeroſiore copia, & doctos viros,
Scymnos, Ionas, Metrodoros Theocritos,
Democritos, omitto Theopompos loqui,
Oenopidas, & qui lingua Muſarum loquax
HOMERVS, homines non modò, ſed ipſos Deos
Liuore pupugit, geſta memoranda intonans.
Vt ciuitatum ſorte, quas dixi, pari
Exhauſta non ſis, tu tamen ſeruis Chios,
Et ſeruitute talis indigna iaces.
Tot commodorum decora, tot honoris tui
Periere: perijt Ara diuina manu
Fabricata, Athenæ, cuius exſtruxit gradus
Tonante dextra Iupiter, murum ferox
Mars egit; vndæ præpotens murum ſuper
Turres locauit; docta direxit vias
Minerua, pinxit Phœbus, erexit domos
Vulcanus, Hermes porticus, clauſtra Artemis
Virginea, thermis elaborandis Venus
Sudauit alma, dirigendiſque ordine
Plantis Iacchus, aurea adiecit Themis
Prytanea, cuſtos iuris auguſtum forum
Iuſtitia. decuit Vrbem honoratam dare
Mandata reliquis; ſabrica Deorum fuit.
Sed & ipſa perijt, dente rabioſi canis
Lacerata penitus, iamque diuinis iacet
Proſtrata flagris; ſenſus, & vario decens
Lepore ſermo, dona Pierij chori,
Et blandientum dulcis Aonidum fauor,
Doctaque factus arte cum ſtudio labor,
Omneſque partus ingeni, heu! vanè ruunt.

Οὐδ' ἔστιν εἰδεῖν λείψανον, ὧν εἶχε καλῶν.
Τῷ πρὸς γόους τε, καὶ γέλωτ' ὀφλισκάνει.
Ὁ νῦν δὲ μῦθος ἦλθεν, ἣ τομώτατος
Δέμας σπαράττων τοὐμὸν ἀλγυνεῖ κέαρ.
Καὶ γὰρ πόλις Βύζαντος Ἡράνων ἕδρα
Διττὰς θαλάσσας, τήν τε Βόσπορος χέει.
Τήν τ' ἀμφὶ Πόντος, θισὶ δεξιουμένη,
Ὧν εἶδε πώποθ' ἥλιος εἱλίσσων σέλας,
Ἥτ' οὖν ἑῷος ἦμαρ ἀνθρώποις ἄγων,
Ἥτ' οὖν σκιᾷ γῆν ἕσπερος κλίνας ζυγά,
Μέσσ' ἤτε θέων κέλευθα θερμαίνει φλογί,
Ἥτ' Ἀντίποσι πυρσὸν ἀκοντίζων βαρύς,
Καὶ τίς δ' αὖ ἀρνήσαιτο; τιμαλφεστάτη,
Καὶ χερσί, καὶ μήχεσι, καὶ τρυφαῖς πολὺ
Πασῶν ὑπερφέρουσα πολλῷ τῷ μέτρῳ.
Ἥ, καὶ κράτους ἔδρασσεν ὁ κραίνων Πόλου
Σκῆπτρον κραταιὸν ἐξισούμενον χρόνῳ,
Κρατοῦσιν ἄλλοις σκῆπτρον εὐνομίας κανών,
Σκῆπτρον μόναρχον, σκῆπτρον, εἰ ΠΕΤΡΟΥ μόνου
Ἓν ἐξέλης, κύδιστον, ὕψιστόν θ' ὁμοῦ.
Ἔσβη δὲ κ'αὐτὸ ἔτι κατ' αἶσαν, παμφάγου
Πρὸς τῆσδε λύμης ἐξαφανισθὲν ἀθλίως.
Οἱ δ' αὖ πρὸ τοῦ κρατοῦντες, ἠρανοί τε γῆς
Γαίας πατρῴας, καὶ δόμων ἐγχωρίων,
Ἱερῶν τ' ἀγαυῶν δηρὸν ἐξενωμένοι,
Χρόνον πλανῶνται δύσμοροι, οὐδὲν θ' ὑγιές,
Ξέναις ἐπ' αἴαις ἐμπορεύονται βίον,
Κενάς, ἀπρήκτους τ' ἐλπίδας σιτούμενοι.
Κεῖνος μ' ἔοργεν οἷα δὴ κλύεις Ἄναξ,
Νῦν θ' οἷα με δρᾷ δηΐων καθ' ἡμέραν
Ἄλλων ἀκούεις. γλῶσσα γὰρ στυγεῖ θροεῖν.
Καὶ τοῦδε μέντοι πημάτων μετάστασιν
Κιχεῖν ἄελπτις εἰμὶ πρός τινος βροτοῦ,
Ἐπεὶ βέβηκεν ἀνδρεμένης ἀλκῆς ὕπερ.
Ὡς δ' ἐν Βίβλοισι Θεσφάτων ἰδοῦσ' ἔχω,
Κἀκ' ἐξερύσατ' ΓΑΛΛΙΚΗΣ ἀφ' ἑστίας
Ἄναξ φυτευθεὶς ὀκτάδος τρίτης μέτα

Χρόνων

Monumenta non eſt priſtini vt videas boni,
Memoranda luctu publico, & riſu patent.
Narrationis ſermo non fictæ ſequens
Mucronis inſtar corda mœrore afficit,
Laceratque pectus: Imperatorum thronus
ByZantium, quà Pontus, & quà Boſphorus
Hincinde geminum cingit aggeribus mare;
Quaſcunque mota luſtrat ignitas face
Apollo terras, ſiue ab Eoa diem
Regione ducit, ſeu tenebroſo tegit
Agros amictu, plauſtra ſubmergens mari;
Mediam fauilla ſiue ſuccendit viam,
Propiorue prono lumine Antipodas ferit,
Quis hoc negarit? & manu, & luxu, omnium
Prudentiaque principem locum tenet.
Hìc ſtabiliendum ſanxerat Rector Poli
Regale ſceptrum, temporum nullas vices
Subire iuſſum, iuris & normam ſacri,
Sceptrum ſupremum, ſi modo ſceptrum PETRI
Altiſſimumque, glorioſumque eximas,
Ingloriosè perijt abſortum lue
Vorante, miſeris atque deletum modis:
Quique imperabant ante terrarum Duces
Solo paterno, laribus, & auitis procul,
Illuſtribuſque tandiu extorres ſacris,
Errore miſero per peregrinas plagas,
Vaniſque paſti ſpebus haud ſanam trahunt
Sine opere vitam. Clade me quali furens
Obruerit audis. at quibus nunc me in dies
Tyrannus ille pectore hoſtili premat,
Audis ab alijs; lingua triſtatur loqui.
Reperire nequeo qui ferat malis opem,
Iniquiorem poſſe mutari ſtatum
Diffiſa. ſuperat nanque quas, vires, libet
Induſtrioſæ mentis. Vt ſanctis tamen
Oraculorum video mandatum Libris,
Rex GALLICANIS *vnus oriundus plagis,*

Octana

Χρόνων ἀτέκνοις ἐν λαγόσι μητέρος.
Ὅταν τ᾽ Ἐριννῦς, καὶ κυαναιγὶς Ἄρης
Πάσης δονῆσαι ἕδραν Εὐρώπης, χθόνα
Λύθρῳ μιήνας, καὶ κατασκάψας βάθρα,
Χαρίεντα πότε πρόσωπα καταισχυνεῖ κακῶς.
Καὶ κῦρ ὀρίνας ἀλλοπρόσαλλοις σφαγαῖς
Κελτῶν, Ἰβήρων, πρὸς δὲ Γερμανῶν χέρας
Ἴδ᾽ Ἰταλῶν ἐκπαγλον αἱμάξει, τότε
Ὅταν γ᾽ Ἄνακτι πατρὶ συγκαθήμενος,
Ἔργων ἔφεδρος, ἰθύφρων, κράτους σκοπός.
Οὔπω φίλοις ἀτηρὸς, ἀλλ᾽ ὀνησίμους
Χρείας πορίζων ξύμφορος Κελτοῖς παρών.
Κοσμεῖ δ᾽ ὁ δύναθ᾽ εἷμα, καὶ κοσμούμενος
Αὖθις παρ᾽ αὐτοῦ βυσσοπορφύρου πέπλου,
Ὃν ἐκ στρόφιγγος γλῶσσ᾽ ἐνόμηνεν Αὐσόνων.
Ὅτ᾽ ἐν θρόνοισι θεοτεύκτοις ἱζάνων
Ἱροῖς Πέτρου μέδοντος, ἠδ᾽ ἡγήτορος
Πρεσβηΐων Πέτροιο σύγκληρος, λεῷ
Χριστωνύμῳ θέμιστας ἐξείπῃ σαφῶς.
Καὶ χρηστὰ πᾶσιν ἀφθόνως δωρούμενος
Λόφοις ἐφ᾽ ἑπτὰ, ἀσκηθῆ τε, καὶ σόον
Πολλῶν φυλάξας ἐκτὸς ἐλπίδων πόνων,
Ἄλλων βλαβέντων χῶρον ἐξερύσατο.
Τοῦ δ᾽ οὔτις ἄλλος φέρτερος θρόνους Πέτρου
Ἔχει πυκάσσας, οὐδ᾽ ἐς ὕστερον ποτὲ
Ἄλλος τοσοῦτον ἔργον ἁρμόσει, καὶ γὰρ μόνῳ
Κρείων τὸ δ᾽ ὦφλε πρᾶγος, ὡς φιλουμένῳ.
Καὶ ταῦτα μὲν τόσοισιν ἐν κύκλοις χρόνων
Οὔπω συνῆλθον εἰς ἓν, ὡς τὸ θέσφατον
Σαφῶς ἔνισπεν οὐκ ἐτωσίοις λόγοις,
Εἰμὴ τόδ᾽ ἦμαρ, οὗτ᾽ ἀπαίδων ἐκ γονῶν
Ἔβλαστες, Ἥρως τ᾽ ἐστὶ σῷ τοκεῖ κράτους
Βούλαρχος, ἀσφαλής τε χρησίμων φύλαξ,
Σωτὴρ ΡΙΧΗΛΕΥΣ, κἀπαγώνιος φανείς.
Ἵζων τε πρὸς κλισμοῖσιν ΟΥΡΒΑΝΟΣ Πέτρου
Σκῆπτρον νομᾶται πᾶσιν εὐθυντήριον,

Θυν-

Octona Phœbo ſpatia per ternas vices
Voluente, ſterili matris in gremio ſatus
Me liberabit; cùmque Furiarum cohors,
Atraque & haſta polluens turpi ſolum
Tabo, & profundos ſede conuellens gradus
Mars vniuerſæ quatiet Europæ ſtatum,
Terraque pulchros enſe fœdabit ſinus,
Et excitabit, ſtrage diuerſa, feros
Celtas, Iberos, atque miſerandum in modum
Germaniarum gens, & Italiæ, manum
Cruore ſparget; cùmque regnanti propè
Patri aſſidebit ipſe conſilij arbiter,
Regnique cuſtos, mente prudenti ſciens
Non premere amicos, vtili at preſſos ope
Iuuare, GALLOS atque tutari ſuos,
Et ſacrum honorans, atque honoratus ſacro
Murice, Latinum Cardo cui nomen dedit:
Et in ſupremo cùm Petri ſedens throno
Sacra moderantis, & ſacerdotum ducis,
Conſorſque Petri iura Chriſticolæ dabit
Manifeſta plebi, copioſèque omnibus
Largitus, omni, ſpem ſupra, ereptam malo,
Saluamque reliquis corruentibus, iugo
In ſepticolli conditam Romam eximet,
Non vllus illo melior auguſtam Petri
Fulciuit ædem, nemo præterea geret
Tot opera, amico quæ ſuo impoſuit Deus.
Et iſta, lapſas poſt tot ætatum vices,
Congruere nondum viſa, diuinum velut
Oraculum ſermone non dubio edidit,
Niſi hac ſerena luce, qua prodis puer
E ventre ſterili, iamque conſilij potens
Aſſeſſor, atque commodorum peruigil
Defenſor, & Seruator, athleta inclytus,
Heros parenti RICHELIVS, adeſt tuo;
Petrique ſedem, ſceptraque VRBANVS tenet,
Mortaliumque ductor, examen, ſacræ

Mo-

Θνητῶν ὁδηγὸς, καὶ ταλαντοῦχος μέγας,
Στάθμη τε μύστων ἀκριβὴς φρονημάτων.
Πύχ' ὃς τραφεὶς Φρονήσεως, Δίκης θ' ὕπο,
Τροφεῖ' ἀμοιβὰ ταῖς φυτευσάσαις νέμει.
  Ἴθ' ὦ, ἴθ' ὦναξ, βάσκ', ἐπάρκεσον φίλῃ.
Ἐμοί δ' ἀρωγὸς ἐλθὲ, τῷ Θεῷ θ' ἅμα.
Γενοῦ τύχης τιμωρὸς, εὐμενὴς πόνων
Κοίνωσον, ἄταις δ' ἐν ὑστάταις προσμάχει.
Θεοῦ τ' ἐφετμὰς κρῆνον. ἆρ' οὔτι φρονεῖς;
  Τίμοι, τί δηρὸν ἔργον ἀμβάλλεις; μέθες,
Μέθες δύσοργον εἰς ἀναστάσεις δόμων.
Ὅπλοις πέφραξαι, πρὸς δὲ τοὺς πέλας θοὺς.
Θώρηξ προλάμπει, ἀλλὰ συγγενεῖς φόβοι.
Ἔστ' ἀμφίθηκτον ἄορ, ὀξὺ δ' αὖ δόρυ,
Πιστῶν δὲ λύθροις ἡματωμένον, κάτα
Βαλόντος αὐτὸ μαίνεται, διψῶν μένους.
Κράζουσιν αὐλοὶ, ἀλλ' ἐφ' ὑσμίνῃ μέλος.
Σάλπιγξ ὑπηχεῖ, ἀλλὰ σημαίνει φόνον
Σοῖς φιλτάτοισιν, ἐνδ' ὑπερμάχει βοᾷ
Πεζοί τ', ἰδ' ἵππων, καὶ νεῶν ἐπεμβάται,
Οἱ Θεῷ μέμηλον, οὐδὲν αἰτίους βροτοὺς
Ἄνδρας, γυναῖκας θ' ὕβρεως ἀκηράτους
Τείροντες, ἐκπέμπουσιν οἰκτίστῳ μόρῳ.
  Ὦ χερσὶ, καὶ κτήμασι, καὶ ψυχῇ σθένων
Τρέψαι πότ' ἤδη Ἄρεως παρποδίου νέφος,
Ἀκτὰς πορθῶν πρὸς Ἀχερουσίας Ἄναξ,
Οἵ μ' ἐξέτριψαν, δυσμενῶν βαρεῖς στίχας.
Αἴρου μ', ἣ γὰρ ἰσχύος, ἐκ κακῶν βάθους,
Ἀνδρῶν ἁπάντων ὄλβον εὐτυχεῖ μόρῳ
Ἄλις γ' ὑπερχῶν, σκῆπτρα κηδεύων χθονὸς,
Τῶν ἄω' ὀπάζει γαῖα ἐμβριθοῦς πέδου.
Καὶ σπερμάτων ἄπεστιν οὐδὲν, ἐν τ' ἀγροῖς
Κτήνεσι, καὶ πυροῖσιν, ἐνδέ θ' ὕδασιν,
Ἔλλοψιν, ἐνδ' οὔρεσιν εὐθηνουμένου
Καρποῖς τε, χρυσῷ, κἀργύρῳ, ἐνδ' αὖ δόμοις
Ῥυδὸν πάρεστι πάντα χλιδαῖσιν φίλα.
Παντᾷ δὲ πλῆθος ἀσπιδηφόρων βρέμει,

Moderatur æquum mentis, atque ipſa piæ
Nutritus Aequitatis, & Sophiæ manu,
Alimenta alumnis grata partitur ſuis.
Eia ergo, Princeps, eia age, & charam adiuua,
Ades mihi protector, & ſortis, Deo
Iuuante, vindex; operis in partem veni
Benignus, extremumque propugna malum;
Diuina iuſſa perfice; annon hæc ſapis?
Diuturna quorſum bella tu differs? ſine,
Sine, deſtruendis domibus, iraſci ferox.
Munitus armis, proximo inſultas tuo;
Pectuſque lucens ære, cognatos tuos
Exterret; haſtæ cuſpis, & gladij, latus
Vtrumque, acuta eſt, Chriſtianorum tamen
Cruore ſudat, inque iaculantem redit;
Tibiæque clamant, ſed melos bellum mouet;
Clangore litui proximis cædem indicant;
Pugnaque in, ipſa nauium, & peditum cohors,
Equitumque grata Numini, gratos Deo,
Nulloque ſcelere conſcios vexat viros,
Et illibatas in necem vxores trahit.
O! qui valore, qui manu, atque opibus potes,
Aliquando Martis diſſipare nubila
Vſque in paludis littora Acheruſiæ,
Diuerte cuneos hoſtis infenſi graues,
Qui me moleſto ſub iugo afflictam premit,
Immo malorum (nam potes) fundo eripe
Poſſeſſione quique felici, omnium
Sortem antecellis, ipſe ſceptrorum arbiter,
Et affluentem commodis terram occupas.
Eduliorum nil deeſt; far, & pecus
Luxuriat agris, piſcibus fluuij natant;
Argenteis, aureiſque locupletum iuga
Montana rident fructibus; luxu domus
Fulgent amœnæ; vulgus haſtatum fremit

 Vbi-

Πάντα δ' ὁπλῖται χάλκεοι, ἐς ἀλκὴν θρασεῖς.
Ἱππεῦς δὲ παντᾷ θάρσος ἐν στήθεσσ' ἔχων,
Ἱπποκρότοις πεδίοισιν ἐντρέχει ταχύς.
Πρὸς τοῖς στρατηγοὶ ἀσφαλεῖς, μαχήμονες,
Ἄρην πνέοντες, καὶ μάχης δαήμονες
Πάσης, στρατοῦ τ' ἐρυμνὸν ἕρκος. τοὺς δ' Ἄναξ
Πέμψαι κατ' ἐχθρῶν. πημονῶν τέλος τάμε.
Τά τ' ἄλλα πολλὰ πρόσθεν ἐκδέξω πτερὰ
Νίκης, πάλιν πείραζε. νικᾶν σ' οὐ ξένον.
Ὁ δ' ἐχθρὸς εἶδε, καὶ πεπείραται δόρυ,
Ἔγχος τε βληθὲν ΓΑΛΛΙΚΗΣ χειρὸς πάρα,
Ἀρατὸν ὅσσον ἕλκος ἐμβάλλει φρεσίν.
Αὐτοῦ βίην ἔδρυψας ὀφρυωμένην,
Οὐχ ἑσπέροις μέρεσσιν ἐξαρκουμένου,
Αὐτὴν δ' ἐς Ἄρκτον, Κελτικάς τ' ἐφ' ἑστίας
Διψῶσαν ὠδίνοντος ἀδδεὲς φόνου
Δεινὴν ἀπειλήν. ὡς ἔπος δ' εἰπεῖν, Τοκεῖς
Οἵ σ' ἐξέφυσαν λαμπροὶ εἰς γένος πάλαι,
Αὐτοῖς ὅτ' οὐκ ἦν ὄλβος, ὅσσος νῦν πάρα,
Ἀδρὸς δ' ἐκείνῳ. ἦν γὰρ ἐν ἀκμαῖς νέῳ.
Κόλπων θοῶς ἀπῶσαν ἐξ ἐμῶν πρόσω.
Ἐκ δ' ἐξέλυσαν αἶαν, ἣ Σωτὴρ βροτῶν
Ἔφυ κυηθεὶς, καὶ τραφεὶς ἐκτήσατο,
Ὃν αὐτὸς ἤθελε μόρον ὠμὸν παρ φίλων,
Νεκρὸς τ' ἐσῆλθε τύμβον, ὡς θνητοῖς ἔθος.
Ἴθ', ἔγγονε, πρόστηθι. ἦν τις εὐχερὲς
Ἔργον μάτην μηκυνθὲν ἐκτείνει μακρὰν,
Σοφοῖς παρ' ἀνθρώποισιν οὐκ ὀρθῶς φρονεῖ.
Τί δ' ἔρριγας; τί δ' ἦλθε δεῖμα; τίς κέαρ
Ἔπληξε; κεῖνον, ὡς ὁρᾷς, ἀάπετος
Φρύγη κλονεῖ, ἀπέρχει τε, καὶ φθείρει φρένας.
Ἐφ' οἷς γὰρ ηὖχε, καὶ πεπύργωτο θράσει,
Κεναῖς ἀνοίαις οὔτι παρὰ καιρὸν, πέσε,
Κακῶς τ' ἐκάμφθη συσταλέντα τῷ χρόνῳ.
Καὶ δὴ μαρανθεὶς γυβόρου νόσου πάρα,
Κεῖται τανυσθεὶς, καὶ παρειμένως στένων,
Τυτθόν τ' ὀνείροις οἷον ἐμπνέων σθένος,

Vbique vbique miles ad bellum ferox,
Animoſque nutriens corde generoſos eques
Per perſtrepentes calce cornipedum, celer
Agros pererrat: bellicoſi quos duces
Agunt, periclis cedere indociles manum,
Martemque ſpirant, arte pugnandi optima,
Exercitus munimen. hos Princeps, moue
Feros in hoſtes, cladibus finem adijce.
Iterum experire, ſæpe victrici priùs
Indute penna, vincere haud quaquam nouum.
Haſtile iactum GALLICA, expertus, manu
Perſenſit hoſtis, quanta GALLORVM ferox
Infigat haſta vulnera; inimici truces
Superbientis ipſe fregiſti impetus,
Heſperia quem non ſatiat, Arctois plagis,
Et GALLICANIS, impudens, cędem parit.
Vt multa paucis: qui te ab antiquo Patres
Genuere, gentem ſubiugauerunt feram
Minùs potentes, flore iuuenili potens
Vt quę vigeret. à meo ſinu procul
Expulſa ſubitò eſt: arua requierunt, quibus
Seruator hominum natus, atque altus necem,
Quam voluit ipſe, retulit ab amicis feris,
Tumulumque ſubijt mortuus, vt homines ſolent.
Age ergo, facile qui diù differt opus,
Prudentiorum calculo, haud rectè ſapit.
An obſtupeſcis? An pauor mentem occupat?
Et terrefecit corda? quem cernis, metus
Ingens mouet, premitque, pectuſque enecat,
Nanque vbi ſuperba fronte tollebat caput,
Tempus, locumque præter, inſanè furens
Et cecidit, & probauit annorum vices.
Vorante quippe, flaccidus, morbo, iacet
Humi, doletque triſtis, expirans leue,
Ceu ſomniando, robur, & opibus meis

Ὅστις γ᾽ ἐμὲ πλούτων τε, καὶ τρυφῶν πλέος,
Γαστρὸς, γνάθου τε δοῦλος, ἡδονῶν θ᾽ ὕπο
Ἡσσημένος, τὰ πρόσθ᾽ ἐραστὰ πρήγματα,
Καὶ μηχανὴν ἔμπρακτον, ἣν ἤντλει ποτὲ,
Χαλκόν τε, καὶ σίδηρον, Ἄρεως θ᾽ ὅπλα,
Δι᾽ ὧν βροτοὺς ἔκτεινε τηλαυγὴς φόβῳ,
Πάντως ἀπεῖπε, κἀποπλήκτως ἔχθεται,
Νωθρὸς καταργῶν χεῖρας ἀφθόνῳ σχολῇ.
Τῷ καὶ προτέρας ῥέεθρον ἠλλάχθη τύχης
Ὦφθεν τ᾽ ἀεὶ νικῶντες ἐκνικώμενοι,
Πρόσωπά τ᾽ ἐξέστρεψαν ἐκδόντες φυγῇ
Αὐτοὺς, κακοὶ φανέντες, οἱ πρὶν δεξιοί.
Χ᾽ οἱ πρόσθ᾽ ἀκούειν σωφρόνως εἰθισμένοι,
Μύθων ἀμελοῦσι δεσποτῶν. ἤδ᾽ ἀντίοι
Μίγδην ἐπενθορόντες ἀλλήλοις φόνον
Τεύχουσιν οὐκ ἐπεικτὸν, ἐκ δ᾽ ἀγροὺς πυρὶ
Δῃοῦντες, ἁρπάζουσιν οἰκίας φίλων.
Τίς δ᾽ οὖν ὅπλοις πάγχαλκος, ἵππου μυρίας,
Νεῶν ἀμέτρων, ἀλκίμου τ᾽ ἔγχους βραβεὺς,
Λεὼν ἄναλκιν, ἄφιλον, ἐμφύλῳ στάσει,
Ὥστ᾽ οἶδμα πόντου, ἐμμανὲς κυκώμενον,
Οὗ κηρὶ Θείου τάρβος, οὐ σπινθὴρ ἔνι
Κλέους, κραταιῶν τ᾽ οὐδὲ μικρὸς ἔργων λόγος,
Εὐθύς τε, ῥεῖα, μηδὲ σὺν μακρῷ πόνῳ,
Σφαγῶν ἄτερθ᾽, ἐπειδὰν ἡγῆται Θεὸς,
Οὐκ ἂν τροπώσαιτ᾽, εὐτυχῶς κλίνας ποτέ;
Πέφραξο δὴ τεύχεσι, θοῦ ξίφος, θίγε
Λόγχης, βοείης πᾶν ἐσαύδρεσσον πέδον.
Ῥῦσαι μ᾽, ἀμύνου νηλεῶς ἐφθαρμένην.
Θήκας πατρῴας, ἱερὰ, κοινὴν πατρίδα,
Τέχνας περισσὰς, τύμβον, ὃν Σωτὴρ ἔδυ,
Ἄτης παρούσης ἐξήγαγ᾽, ὦ πάντ᾽ ἀγαθὲ,
Τοῖσιν πάρος κόσμηθεν ἀνστήσας δόσεις,
Λαμπρόν τε σ᾽ οὐ λόγοισιν, ἀλλὰ δρωμένοις.
Τοσαῦτ᾽ ἔφη μὲν ΕΛΛΑΣ. ἀμφὶ δ᾽ ὠλέναις
Αὖθις περισφίγξασα νήδυμον τόκον,
Φίλημ᾽ ἔθηκ᾽ ὄσσοισι δεύτερον φίλοις.

Luxuque plenus, ſub voluptatis iugo,
Ventris, gulæque ſeruus, heu! deflet miſer
Iucunda viſa quæ ſibi cunque antea:
Quaſque efficaces ante molitus fuit
Artes, ahenaque arma, ferrumque impotens,
Quibus viros cecidit, obiecto metu,
Renunciauit, odit, & ſegnem otio
In copioſo dexteram planè tenet.
Sic eſt prioris retrò fortunæ ſtatus
Inuerſus, ipſa victa Victoris manus:
Dedere terga, qui fugauerant priùs;
Et quos beatos videras, miſeros vides;
Parere ſoliti, iuſta detrectant ſui
Decreta Domini, corruenteſque inuicem
Promiſcua ſe ſtrage, crudeli, fera,
Et non ferenda conterunt; flammis ſatos
Populantur agros, depeculantur lares
Domeſticorum. Totus ærata nitens
Quis ergo veſte, ratibus innumeris potens,
Equitumque turmis, enſis animoſi arbiter,
Plebem imbecillam, amoris expertem, feris,
Vt inquietum pelagus, agitatam notis,
Quam nec futuri terror, & honoris mouet
Scintilla, nullus operis ac ſermo boni,
Sine cæde, ſubitò, facilè, cùm ducat Deus,
Labore nullo, proſperè in certam fugam
Non vertat? armis induere, & ſcutum cape,
Accinge gladium, milite haſtato ſolum
Reple, iacentem libera; patriam iuua,
Sedes paternas, diſciplinaſque optimas,
Templa, tumulumque, membra quem Chriſti ſacra
Subiere: Princeps miſerijs hiſce eripe,
Benignè, dona redde, queis primis fui
Ornata ſeclis: opere quàm fama refer
Exinde melius nomen. Hæc HELLAS; ſinu
Amplexa puerum, ſermo quem nullus ſatis
Celebrare poſſit, baſia optatis genis

Se-

Παῖς δ' ἱστορούσης πημοναῖς σύννους γεγώς,
Ὕβρει τ' Ἀνάσσης κάρτ' ἐποχθήσας τόσῃ,
Οἰκτρὸν στέναξεν ἄλγος ἐνθύμῳ φρενί.
Γοργοῖς ἔπειτ' ὄμμασιν ἀντωπὸν βλέπος
Τοκεῖ προσίσχων, σύν τε θεὶς γλυκὺν γέλων,
Βάζειν ἔοικε ταῦτα φραδμόνως Πατρί.
Θυμῷ πίεσσον μῆνιν, ὦ ἐλπὶς Πάτερ.
Μέθες δαφοινὸν ἔγχος, Εὐρώπης τ' ἄπο
Πρὸς Ἀντολὰς ὅρμισσον, ἔνθ' ἀνδρηλάτης,
Ἄτην τ' ἄθεσμος λαὸς ὁπλίζει βροτοῖς.
Αὐτὸς σὺ Παιδὸς ἐμπνέοντος δηΐοις
Φόνον, πάθας τ', εἰ καὶ νεογνὰ νηπίῳ
Ἄψη χόλον δύσοργον εἰκαίως πεδᾷ,
Ὁρμῇ προηγοῦ εὐθρασέστερος φανείς,
Φίλην τ' Ἄνασσαν ἀμφιβὰς λυτήριος
Ὤνησον, ἠδ' ἔκλυσσον, ὧν ἔχει κακῶν,
Μέσφ' αὐτὸς ἐς γυιαρκὲς αὐξηθεὶς μέτρον
Ἥβης, μένει τε κεχλαδὼς εὐανθέμῳ,
Αὐτὸς τύχης ῥύσαιμι μορσίμου φίλην,
Πρὸς τ' ὄλβον, ὃν κέκτητο πορθμεύσας ξένως,
Καλοῖς πρέπουσαν, καὶ περίβλεπτον κράτη,
Βίου τ' ἐν ἅλμῃ μειδιῶσαν εὐδίῳ,
Εὐδαιμονούσης πολλὰ κομπάσω γάμους,
Τούς μοι δίδωσιν ἐκ γένους κλῆρος λαχών.
Ἐμὴ γάρ ἐστι, κοὐκ ἀπαρνοῦμαι τὸ μή.
Ἔνθεν μόναρχον αἷμα βλαστήσει πέδῳ,
Αἰὲν προσαρκοῦν, ἔτι γηράσκον χρόνοις.
Παιδὸς πρόθυμον ἦτορ ἐξειδὼς Πατὴρ,
Ἄνασσαν ἦγε, δεξιούμενος γόνῳ,
Πίστιν λαβών τ' ἔδωκε, δεξιάς θ' ὁμοῦ
Ὅρκοις συνῆψαν. Καὶ δὴ εἰργάσθω τόδε
Τοὔργον, προσεῖπε. τοῦ μακρὰν τείνω μάτην;
Ἐμοῖς ὅπλοισιν, οὐδ' ἄτερ βουλῆς Θεοῦ,
Ἐλευθερούσθω γαῖα, τεχνέων τροφὸς,
Δεινῆς ἀνάγκης, καὶ γενέσθω σύννομος
Τέκνῳ νεογνῷ, τῆσδε Κοιράνῳ χθονός,
Πλέον γ' ἢ τὸ πρόσθεν ΕΛΛΑΣ εὐτυχεστέρα.

Secunda libat. Factus ærumnæ Puer,
Loquentis ore, conſcius, Dominæ probra,
Iniuriaſque tam graues grauiter tulit,
Doloribusque flebili indoluit modo,
Alacrique vultu proximi contra Patris
Intuitus ora, ſuauiter riſum ciet,
Patrique viſus iſta prudenter loqui.
Quam, Genitor, iram mente conceptam foues,
Preme, oro, transfer lanceam homicidam, exili
Procul ad Eoos, hinc ab Europa, ſinus;
Vbi virorum pulſor, & iniquus graues
Hominibus armat populus ærumnas: Minas
Dum ſpiro vindex ore, clademque hoſtium,
Licet tenellis perperam membris liget
Puerilis ætas, corde generoſo potens
Præcede ductor, enſe Reginam tuo
Defenſor, ægris libera afflictam malis,
Donec iuuentæ viuidæ molles vigor
Firmarit artus, robore & vegeto manus
Florens amatæ Virginis ſortem leuet,
In priſtinumque tranſuehat ſtatum, modo
Miraculoſo: tum poteſtate, & bonis
Ornatioris, perque tranquillos dies
Lætæ beatis gloriabor nuptijs,
Quas ominatur generis, ac ſpondet mei
Fortuna: noſtra eſt illa, nec noſtram nego.
Hinc germinabit Regium terris genus,
Stabileque ſemper, ſecla quod nulla obruant.
Infantis alacrem cùm videt mentem Parens,
Prenſamque ducit Imperatricem, & fidem
Dat, accipitque; deinde iurata fide
Iunxere dextras: Fiat hoc; vt quid moras
Necto, inquit, armis (idque conſilio Deùm)
Meis iuuetur artium nutrix Dea,
Fiatque concors Filio nato recèns,
Dominoque terræ illius, & firmum ſtatum
Felicioris HELLAS Imperij probet.

LEONIS ALLATII

MELISSOLYRA

De Laudibus

DIONYSII PETAVII

Societatis Ieſu Preſbyteri.

ROMÆ, MDCLIII.

Eminentiſſimo Principi

FRANCISCO BARBERINO

S. R. E. CARD. VICECANCELLARIO.

Leo Allatius F.

ADdecebat, Eminent.me Princeps, vt qui viuens in terris, cœleſtem vitam egerat, & immortalitate digna ſcriptis mandauerat, in morte ad Cœlum relatus inter ſidera, collocaretur in ſigno, cuius ille auſpicijs & vitam direxerat, & ſcripta concinnauerat. Factum eſt. Petauius tuus, cuius viri & beneficijs & æquanimitate ad ſcribendum induſtriam promoueras, iam mortuus ab ijs, quibus oculorum vigor integer

eſt, Lyra facta, inter Apis tuæ vlnas conſpicitur, ſtellis conſpicuus. Quare neq; in hoc, vti nec in rebus alijs, Barberina gẽte ſuperſtite, antiquis ætatibus minores ſumus. Viderunt illæ, cũ florerent artes, & bonæ literæ, Berenices Comam, iuſte ab illa Dijs repoſitam, in Cœlo ſitam: nunc intuemur Apem, Barberinum faſtigium, & inter illius vlnas Lyram Petauium. Hoc extra humanam aleam eſt, & tamen Tuorum eſt, e terris ereptos homines inter ſidera immortalitate donare. Deus det tibi diu vitam, vt quemadmodum Terram tua beneficentia rebus nouis, ijsq; inſignibus accumulas, ita & Cœlum ſemper nouis ſtellis adaugeas.

ΛΕΟΝΤΟΣ ΤΟΥ ΑΛΛΑΤΙΟΥ

ΜΕΛΙΣΣΟΛΥΡΑ.

Νῦν ἀυρέων ἔληξε δυσαὴς κλόνος,
Νέφη δὲ ὑπεξήλυξεν, ἔνθεν αὖ πάλιν
Λευκῆ γαλήνη νήνεμος γελᾷ πόλος.
Οὔμιν στρατῆς φθέγγος, οὐ θρόει κτύπος,
Σιγῇ δ' ἐπίσχει πάντα, οὔτέ μιν φλέγει.
Πρέσβυστον ἄστρον μηνάδος νυκτεμπόρου,
Πυρσοῖσιν ἀῤῥένεσσιν ἐμμεμιγμένον.
Μέσαι περῶσι νύκτες, ἐν δ' εὐρεῖ κύτει
Ῥιπῇσι μαρμαίρουσιν ἄστρ', ἀπ' αὐτόφιν
Ἐς γῆν φόως ἱέντα, οἷον ἥλιος
Βροτοῖς ἐπαστράπτησιν, εὖτ' αὖ πρὸς πόρον
Μέσον διήκων ἤματος, πυρὸς φλόγας
Θερμὰς ἰάλλει, ὥστε καὶ ῥέα νηπίοις
Ἐνωπαδὶς παίδεσσι τερέων φάη
Λαμπρὸν φαείνει, κἀπιμετρεῖ τ' εὐμαρές.
Τὶ δ' οὐ μεταστρέψαντες ἐς πόλου πτύχας
Χ' ἡμεῖς φρόνημα, βλέμμα τ' ἐξιχνεύσομεν
Τὰ κεῖθι πάντα εὔελνος κινδὸς δίκην;
Αὐτὸς γὰρ, ὡς ἔοικεν, εἰσορῶ ξένον
Ἐν οὐρανῷ κάλλιστον, ὧν ἴδον ποτὲ,
Θέαμα νῦν ἀνεχθὲν, οὐκ ὂν ἦ πρὸ τοῦ.

Καὶ δὴ νόησον, οὓς σαφῶς εἴρω λόγοις.
Μήκιστον ἰζάθρησον ἑρπετὸν, τό περ
Σπείραις ἀμέτροις ἄξον' ἐγκυκλοῖ πόλου,
Νῶτον χάρηπι πρὸς τὸν Ἀλκείδεω πόδα,
Μέσσον ῥᾶχιν Κηφῆος εἰσορᾷ βαρύ.
Οὐρῇ δὲ μέσον Ἄρκτων ἀμφίβληστρον ὡς
Τοίχων εἴργει, τῆς δὲ μάσσονος ἅπτεται.
Δράκων δ' ὅδ' ἐστὶν, ὁ δ' αὖ βάσιν πήξας ποδὸς
Δράκοντος ἐς μέτωπον, ἐς ῥύγχος γόνυ
Νωθρῆς ὀκλάσας, δεξιῇ ῥόπαλον κρατῶν,
Λαιῇ λέοντος δέρμα, τόνγ' αὐτὸς κτάνεν,
Ἡρακλέην φήμιξαν ἴδμονες βροτοί.
Τῷ δ' αἰετὸς πτεροῖσιν ἐξηπλωμένοις
Ἕστηκεν ὄρνις πρὸς Γαλαξίαν τρέχων,
Πτερῷ θίγων Δράκοντος, ἐς δὲ Πηγάσου
Ὁπλὰς πτέρυγ' ἑὴν εἰσάγων ἀριστερὰν,
Ὁ δ' ἐστὶ Κύκνος μήκοθεν τείνων δέρην.
Καὶ ταῦτα μέντοι οὐ διηλλάχθη ποτὲ,
Ἀλλ' ὡς τὸ πρὶν μεμένηκε μορφαῖς ἐμπέδοις.
Ὃς δ' ἠστέρισται μέσος Αἰγυπτὸς λάβρος
Ἀντωπὸς Ἡρακλῆϊ, οὗ πτερῶν γόνυ
Ψαύει, πτερόν τε τανύεται ἀμφὶ μασχάλαις
Κύκνου, ἐρείδει δ' αὖτε πρὸς Γαλαξίαν
Ὄνυχας ποδὸς, πρὸς ἄλλο μετεστάθη δέμας,
Οὐδ' οἷον εἶχε πρότερον εἶδος ἐκφέρει.
Χείλη δὲ κυρτὰ, καὶ πτερῶσιν ποικίλην,
Περιμήκεά τε ἀμφ' αὐχένι δειρὴν εὔπτερον,
Ποδῶν τε γναμπτὸν, ἴχνος, ἀρχαίους τρόπους
Παῖτ' ἐξαμείψας, εἶδος ἐμμελέστερον,

Στο-

Στολήν τε λαμπρὰν ἔσσιν, ἠδ' εὐάνθεμον.
Ἴδ' ὡς σμικρύνθη κρᾶτα, καὶ ἐξωπίοις
Ὄασοις δοκεύει, οὐδ' ὅλως αὐχὴν πέλει.
Ὤμοις δὲ κόρσῃ πήγνυται, πεφραγμένη
Ὅπλοις ἀραιοῖς, ὡς θέμις, ζάκοις δίκην,
Ἄτης, κακῶν θ', οἷς τρίβεται, ἀλκτηρίοις.
Πέπλοις ἔπειτα λεπτοῖς σῶμ' ἐφειμένον
Βόμβυξ ἅτε νεκύδαλος ἐκλεπτύνεται,
Μᾶλλον δ' ἐς οὐρὰν, ἔνθα κέντρον ἐκφέρει,
Τοῖς μηχανῶσι μόχθον ἄστοργον κακόν.
Κόλποισι δ' ἐν μέσοισιν Ἑρμαίη Λύρη
Ὀρθὴ στέγεται στῆθος ἰζάνει, δέκα
Χορδαῖσιν ἐντείνουσα δαίδαλον μέλος.
Τούτου ἆρ' εἶδες κάλλος εὐκλεέστερον;
Μάτην παλαιῶν ἱστορεῖς φρυάγματα.
Μάτην νέων αὔχημα, τοῦτ' ὁ πολὺς λεὼς
Ἀγνωμόνως τέθηπε, τὰ φέρτατα προσδοκῶν,
Νοῦ δ' εἰ προσβάλλεις, θαυμάτων ἐπάξια,
Καὶ ὧν οὔπω ἐσήκουσας ἐκπρεπέστερα.
Ἥρως τις, ἥρως ἐκ Θεῶν βλαστῶν γένους,
Ἄρειος ἔπος ἄλλος, αἰθερόποις φανεὶς,
Αὐχῶν τε πάτραν ἄξιον Λυτετίαν
ΠΕΓΑΟΤΙΩΝ ἐπώνυμος, κεκλημένος
ΔΙΟΝΥΣΣΟΣ, ὅδ' ἀπ' αἰῶνος ἔτ' ἐὼν νήπιος,
Χρόνῳ τε μείων, ἀνδρικὸν φέρβων νόον,
Γλῶσσαν τε κρέσσω, χαῖρε φράσσας ἀφθόνοις
Κτήμασιν, ἀφνειαῖς τε προσκρούσας τύχαις,
Καὶ πάνθ', ἃ θαυμάζουσι φῶτες ἀφρόνως,
Κλεινὸς, φρένας τε καὶ ῥέθη δεδμημένος,

Θεῷ προσδοὺς ἐνόρκιον πλέξας λόγον,
Βουλαῖς ἀλαθέεσσι, μήποθ', ἕως βίον
Τείνω, πρὸς ἄλλον ἐξαφιστάναι σκοπόν,
Μένειν δ' ἐν ᾧ προσεῖλετ' αἰὲν ἔμπεδον.
Ζεύγλαν δὲ δούλιον ἐντεθηκὼς αὐχένι,
Μόνῳ Θεῷ θήτευε πιστὸς δεσπότῃ.
Τῷ καὶ ῥάκη ἕεστο λυπρά, καὶ βορᾶς
Οὐχ ἥτις ἀρκέσειεν, ἀλλὰ μὴ θανεῖν,
Ἅπαξ ἐπωφέλημα τοιοῦτόν τι ἦν.
Χαμαὶ δὲ κεῖτο, θλῖβε καὶ δεσμοῖς μέλη,
Πληγαῖς τε θεῖν' ἀρκέσιν, τοὐναντίον
Ἅπαν ὑποδρῶν, ὧν περ ἤρατ', ἀμφαδόν.
Καὶ ταῦτα μὲν τέτευχεν αὐτός, ὃν δέμας
Πολυφθόροις τείρων τε, κἀκκόχων βίαις.
Ὡς γένοιτο δ' ἄλλοις ξύμφορος, εὔχρηστός τε κυρῶν
Ἔργῳ, λόγῳ, βουλῇ, τίς ἂν αὐδάσοι σαφῶς;
Τάδ' ἐστὶν ἄλλης ξυγγραφῆς, ἄλλων λόγων.
Ἐμὸν δὲ κάρτος ἀδρανές, σμικρὸς νόος,
Οὐδ' ἴσον ἆραι φορτίον γ' ὤμοις σθένω.
Τῷ καὶ ἐπ' ἄλλην ὁδὸν ἴχνος τρεπτέον,
Ἔνθ' αὖτις ὀρθῶν εὐκλεεστέροις τρέχοι.
Αἰὼν ἀλωφήτοισιν ἱππεύων δρόμοις,
Ἀψῖσ' ἕλιξι δηρὸν ἐκκυκλούμενος,
Παρῆλθε μακρός, κἀναρίθμητος θέων
Ἔκρυψε πάντα, καὶ βαθεῖ στέγων σκότῳ
Ἐκ χερὸς ὦσεν ἐκβαλών. οὐδ' αὖ λόγος
Ἔργων ἔτ' ἔσκεν, οὐδὲ κηρείων σαφής.
Ἄνω κάτω σύμφυρτος ἀνθρώπων βίος
Συγχεῖτο, δηρὸν πολλὸν ἐξωλέστερος.

Ὁ δ'

Ὁ δ' αὖ μετρήσας στῆσεν ὡρέων δρόμους,
Καιροῖς τ' ἰσώσας ἀπλανέεσι πυκτίοις,
Ὅρον τε θεὶς ἄψευστον ἴδμοσιν τέχναις,
Ἔθηκε δῆλα τάγ' ἰοῦ κεκρυμμένα πρὸ τοῦ.
Καὶ νῦν ὁρῶσιν οὐδὲν ἧσσον ὄμμασιν
Βροτοὶ αὐτόθ' ἐόντες, ἤδ' ἑκαστάτω
Πολλὸν βιοῦντες ἤπερ οἱ ἐγγὺς μάλα
Κεῖν' εἰσάθρησαν, κἀμπόλησαν τετράκις,
Καὶ τρίς. Θηρῶσιν ἐν ὄρεσ' οἰνηρῆς Χίου,
Πέρδικας ἐμμένου, ἔθνος ἀγειώτατον,
Παντᾷ διαστατοῦν τε, κ' ἐξορχούμενον,
Ἄλλοις ἐπ' ἄλλοις ἄγκεσιν σοβοῦν πόδα:
Οὐδ' ἔστι πως βέβαιον εὐαγρῶν ἀνὴρ
Ἴχνος φυλάξαι δῆλον, οἷος νιν στροβεῖ
Δίναις ἀπαύστοις ἔγκοτος πόδας πόθος.
Ἐπεὶ δ' ἐδωδαῖς καὶ βροτῶν ἄλλαις φραδαῖς
Φωναῖς ὑπείκειν δεσποτῶν περίφρον μάθῃ,
Κύων τις ὡς εἰ συνακόλουθος, ἀείποτε
Πόλει τε, κἀγορᾷ τε συμπαρὼν ἔτης.
Οὕτω χρόνου προσεῖρπεν ἀστατούμενα
Ἄγνωστα πᾶσιν ἔργ', ἐπεὶ δ' αὖ σοφαῖς
ΠΕΤΑΟΥΙΟΥ τέχναισι μειλίχθη, τότε
Ἔπλευν βροτοῖσιν εὔμαρῆ τε καὶ βατά.
Τόλμημα δεινὸν; ἀλλὰ τοῦδ' ἀνασχετόν.
Ὥσπερ γ' ἄλαισιν ἐξάγων πλανωμένους
Κακῆς κελεύθου ἐς τρίβον ἀπλανῆ βάλεν.
Καὶ ταῦτα μέντοι πρὸς διόρθωσιν χρόνων,
Οἷς καὶ χρόνων ἔθηκεν ἀναγραφάς, χρέη
Χρόνοις ἰσώσας, κἀναμετρήσας τὸ πᾶν.

Στιχοῦ-

Σιγῶ δὲ τ' ἄλλα τοῖσι πέφρακε στόμα
Ἀνδρῶν ἀπίστων, καὶ κακεμφάτων ὅλως,
Οἳ ψευδέσιν τέγξαντες αἱμύλοις λόγον
Ψυχῆς ὄλεθρον ἤγαγον νηπίοις βροτοῖς.
Ἐρῶ δ' ἐκεῖνο θαῦμα θαυμάτων αἴω.
Ὃ καὶ σέβας δίδωσι καὶ δόξην ὁμῶς.
Τὸ καὶ πόνοις ἄντλησεν ἐμπεράκτοις μόγις,
Καὶ τέρμα θῆκε, πρῆγμα τελεστήσας μέγα.
Ἐκ γὰρ μεγίστων καὶ σοφῶν Διδασκάλων,
Οἳ πνεύματός γ' ἔμπλεω ζωαρκίου
Σοφῆς κέρασαν νᾶμα πουλυίδμονος
Ἑαῖς βροτοῖς δέλτοισι, δρέψας αὖθι,
Τεῦξεν λοχείην πάνσοφον ἐκκαρπῶν φυτῶν.
Ὅθεν πιών τις χανδὸν ηὐφράνθη κέαρ,
Θνηταῖς τε φρεσὶ πρὸς σέλας ἀκηράτοις
Ἰθυδρομήσας, θεῖον εἰσαθρεῖ, τά τε
Κείνῳ προσιζάνοντα Πνεῦμα, καὶ Γόνον
Ἐφικτὸν ὡς ἔνεστιν, ἀνθρώπου φύσει,
Καὶ τ' ἄλλα πάντα πίστεως μυστήρια,
Χριστὸς τάπερ φύτευσε, καὶ χαρίσατο
Φῶσ' ἀδρανέεσσιν ἔμμεναι σωτήρια.
Εἰδ' αὖ τις εἴποι βίβλον ἀρραγὲς βάθρον,
Καὶ καλλίνικον ὅπλον ἀντιβίοις βαρὺ,
Τ' ἀληθὲς εἴρηκεν, οὐκ ἂν ἐξαμαρτάνοι.
Κείνῃ γὰρ ἀαθέντες αἱρέσεων φίλοι
Πανοπλίην ῥίπτουσι, καὶ πεφυζότες
Πελειάδες ὡς, φανέντος ἴρηκος ποθὲν,
Οἴκοι δὲ νωτίζουσιν ὑποκόποις ποσίν.
Τί δὴ τὸ λοιπόν; ἐνθέως πεπνυμένοι

Μαθηπῶσι μὲν οὐρανοῦ πρόμον σέβειν
Θεσμοῖς θ' ὑπείκειν πατρικοῖς. ναιμὴν δὲ καὶ
Ἐστῶσα ἱερέων ἀντικηδεύειν Θεοῦ.
Πόνους δὲ μόχθοις συγκαταζευγνὺς, μέλη
Ἄϋπνος, οὐδ' ἀναπαυσάμενος τετρυμμένα,
Κάλλιστον ἔργον αὐτὸς ἐξεργάζεται,
Ἐπ' ἕρμασ' ἀκτὴν ἑρμάτων τιθεὶς καλῶν.
Καὶ γὰρ Μελῳδοῦ ποικιλοστρόφοις νόμους
Αὐλῷ τε, καὶ φόρμιγγι, πλήκτρῳ χρυσέῳ,
Ἄλλοισι τ' ὀρθωθέντας ὀργάνοις, πλέως
Ὀμφῆς μέδοντος ἐνθέου, οὓς Δαυὶδ κάμε
Τεύχων, ὅδ' αὐτὸς ὢπ' ἐς ἄλλην ἁρμόσας,
Περαστορπάτοις ἔδειξεν ἐν δεσμοῖς μέτρων
Ἡρωϊκῶν, ὄπα ἠπύειν Ἑλληνίδα,
Οἵαπερ οὐκ ἤχησεν Ἀτθὶς εὔλαλος,
Οὐδ' ἄλλος ὄχλος ἄπειρος εὐγλώσσων βροτῶν.
Σίγησον Ὀρφεῦ. τοῦ μάτην ᾠδαῖς πέτρους;
Αἰθαῖς ἀράχναις, ἔργον, Ἀμφίων, γλυφὴ
Τεὴ προκείσθω, ἀγκρεμασθεῖσ' ἑστίαις.
Κλυτῆς Ὅμηρ' εὔκλεια πάσης Ἑλλάδος,
Σὺ δευτέρη τε μοῦσ' Ἁλικαρνασσοῦ γέρον,
Ἀηδόνες τ' ἄλλαι τε σιώδικοι λόγοις
Μούσαις, Ἀχαιῶν οἷς ἐφείργασται στόμα,
Ἐπὰν ΠΕΤΑΟΤΙΟΙΟ ῥυθμοὶ πρὸς χέρας
Φωτῶν ἐσῆλθον, φροῦδα κὐδεὲν πέλει,
Ἄσ' ὕμμες εἰκονοῦντες ἀδρῶς πυκτίοις
Ἄκραντα γηρύσασθε. καὶ γὰρ ἡλίου
Λάμψαντος ἄστρα τὰ λοιπὰ συγκαλύπτεται.
Ὁ δ' ἐστὶν ὅστις χρησιμώτατος γεγὼς

Ἐρ-

Ἔργοισι καὶ λόγοισι τοῖς ἐν χρόνοις
Γένους βροτείου, νῦν μεταλλάξας στάσιν,
Λιπών τε γαῖαν, αἰθεροδρόμος τρέχων,
Ἐς παμφαὲς κάρηνον οὐρανοῦ φθάνει,
Ὃν καρδίῃ μάλιστα, κοιράνῳ σιωὼν,
Δόξῃ τε κείνου δεξιούμενος θαμὰ,
Βίον προσάξει οὐ μετρουμένοις χρόνοις.
Καὶ ταῦτα μὲν οὖν κατ᾽ οὖρον ἐξειργασμένα.
Ἐπεὶ δὲ τοῖς δ᾽ ἐν ἄθλεισιν οὐκ ὀλίγη μερὶς
Ἄλλοις ἔτ᾽ ἐστὶν, οἵ τ᾽ εἰκονοῦνται δὴ,
Σπεύδοντά τ᾽ ἠνάγκασαν αἰσίως ἑλεῖν,
Μελέταισι φρύγανα ὑποθέντες, ὡς λόγος,
Ἵκει με χρειὼ καὶ τάδ᾽ ἐντεῖραι νουνεχῶς.
Πόλις τὶς, ἢ τέραμνον, ἢ πολυαστερὲς
Σχεδόν τε καὶ μήκιστον ἐξῳκισμένον
Γένος, κλεηδόνων τε κ᾽ ἄλλων ἑργμάτων
Πέλει γενέθλης ΒΑΡΒΕΡΙΝΗΣ ἐπήκοον;
Ἣν τὶς πόλεως ἔρεισμα, καὶ ὄμμα ξένοις
Φαεννὸν αὐδήσειεν, οὐκ ἂν ἐκπέσοι
Σφαλεὶς ἀληθοῦς. καὶ γὰρ εὐπροσηγόροις
Φρένεσσι θέλξε πάντας, ἠδὲ νῦν ἔχον
Θέλγει τε καὶ προσαπτύσσεται πτωχοὺς, φίλους,
Ἀστοὺς, ἐπακτοὺς, ἵστορας, λυπουμένους,
Οἷς οὐκ ἔνεστιν ἰσχὺς, αὐτὴ προσφόρως
Διδοῖ, θαλάσσας ἐκχέουσα χρημάτων,
Μᾶλλον ἢ πορσύνουσα τοῖς πεπνυμένοις,
Ὅπως λαβόντες ἀντιδοῖεν, ἠδ᾽ ἑοῖς,
Ὃν ἔνδον ἴσχουσ᾽ ὄλβον, ἀφθόνῳ χερὶ
Ἄλλοις παρέχοιεν, οὐδ᾽ ἀποκρύπτοιεν σκότῳ.

Και-

Καὶ θυμῶσ', ἐπ' ἐσθλοῖς ἀλλοτρίοις ζηλήμονες.
Οὕτως μὲν ὠρθώσαντο μοχθηροὺς τρόπους,
Πράως διαλλάξαντες, ἐκ δ' ἀμηχάνων
Ἐς δ' εὐχερῆ τρέψαντες ἀνθρώπων φύσιν,
Δίδαξαν ἀγάλλεσθ' ὀργίοις μυστῶν κέαρ,
Ὧν τ' οὐκ ἔχον μάθησιν, ἱδρείην πόρον.
Καὶ πρὶν μὲν ὄντ' οὐκ αἰνέτ' ἐπ' ἐναισίμοις
Μήδεσι καὶ μύθοισιν, εὐεργέας ἅτε
Λώπαισιν ἀμφιβαλόντες, ἔρξαν αἰνετά.
Τάδ' ὄντα πρόσθεν αἰνέτ' εὐκλεεστέροις
Πέπλοισι κοσμήσαντες αἰνετώτερα
Θῆκαν τ', ὄνειαρ ξυμφορώτατον βροτοῖς.
Εἰ δ' αὖ τις εὖχος, ΟΥΡΒΑΝΟΥ τ' ἐσθλώματα
Πρὸς τοῖσδ' ἐνίσπειν γλῶσσαν ὁρμήσει, ὅπως αὖ
Μέτρων θαλάσσας, ὕδατος ἐξείποι σαφῶς
Σταγόνων ἀριθμὸν, ἢ ψαμάθου εἰλουμένου
Πόντου παρ' ἀκταῖς, αἰθεροδρόμων πτερὰ,
Δένδρων τε φύλλ' ἄπειρα, κεῖνος ἠπύσει,
Ὅσ' ἀγαθὰ ἔοργεν ΟΥΡΒΑΝΟΣ γ' οἰκουμένην,
Τρέφων, ποτίζων, πρός τε θησαυροὺς χέων
Χρυσοῦ τε κἀργύροιο, καὶ γὰρ ἄφθονα
Παρῆν, κεχρημένοισι μὲν, ὅπως τευδέες
Καλοῖς ἐνιπλήσωσι, τοῖς κεκτημένοις,
Ἵν' ἀφθονεστέροισι χρήσωνται, ἵδ' αὖ
Αὐτοῖς καταχρήσωνται, ἧπερ ἦν φίλον.
Πλοῦτος γὰρ, ὃς κάρτιστος ἐν τιμαῖς κυρεῖ
Ἄλλοις παρ' ἀνθρώποισιν, αὐτοῖς ὡς κόνις,
Σκιᾶς τ' ὄνειρος τίετ', οὐδὲ γάρ ποτε
Τάδ' οὐδὲ βαιὸν ἠγάσατο κῆρ ὑπέρκοπον.

Τῶν

Τῶν δ᾽ ὠφελειῶν εἵνεκ᾽ ὁ κρατῶν πόλου
Ὄρνιθ᾽ ἀπώζας τερέων ληΐστορα,
Φορεῦς ἕτοιμον, καὶ κλοπῶν ὑπηρέτην,
Ἐμῶν ἀνάκτων σύμβολον οὔλυμπόν δ᾽ ἄγει,
Ἀκηράτοιο νέκταρος ἐργάτιν σοφὴν
Μέλισσαν, ἄκροις νώτοισιν ἐμπήξας πόλυ,
Πάντεσσ᾽ ὁρῶσι σῆμα χρεὸς ὑψένου,
Μηδέων τ᾽ ἀχραύτων ἔμμεναι μάλ᾽ ἀειφραδές.
Αὐτὴ δὲ ναίουσ᾽ ἑδράνοις ὀλυμπίοις,
Καλοῖς ἐπ᾽ ὀλβίστοισι πάντ᾽ εὐδαιμονεῖς,
Γελῶσα γαίης τερπνὰ, τάπερ θοαῖς ἅτε
Νεὼς κατέκλυσε λαῖφος ἐμπνέων βαρὺς
Οἴδμασιν οὖρος, σύνδικος φίλης τύχης,
Ἄλλοισιν ἀφθόνητος, αὐτὰρ ἥδυμον
Μέλισσ᾽ ἐμοὶ μέλημα, καὶ κληδὼν πόνων.
Ὅπως δὲ καὶ δέξαιτ᾽ ὁ θανὼν τὰ νῦν φίλος
Δρέψας παθῶν τ᾽ εὖ, ἀνταμοιβὴν ἄφθονον,
Κόλποισιν ἐμπέπηγα σοῖς μεσαιτάτοις
Λύρη γεγῶσα χρυσέη χορδῶν δέκα,
Πάμφωνος, ἐντελής τε, καὶ μουσῶν ἔρως.
Καὶ γὰρ βιοὺς, θανών τε σῆς μεληδόνος
ΠΕΤΑΟΥΙΟΣ, πέδῳ τε κ᾽ οὐλύμπῳ κυρῶν,
Ἐπαγαθύνεται, ἵν᾽ ἀβλαβής τε καὶ ζόος,
Ὄφρ᾽ ἀστέρων αἴγλαισιν οὐρανὸς φλέγει.
Ὅπως δὲ γνώσῃ καὶ σαφέστερον τάδε,
Ἐπισκόποις ἄθρησον, οἷς ἔργον τόσον,
Κῆδός τε ἴδιον μέμβλεται, ὡς νύχθ᾽ ὅλην
Ἦμάρ τ᾽ ἀΰπνοις ὄμμασιν ἵστανται πικροὶ,
Φρουροῦντες, ὄφρα μήτις ὀρφναίῳ δόλῳ

Λα-

Λάθρ' ἀστεσσὶν καλοῖσι πημονὴν πόρῃ.
Καὶ γὰρ Δράκων ῥοιζοῦντα παραθήγων μάχαν,
Σύρισμα τ' ἔνθοις ἐκ γένυος προσίεις τρέχει,
Αἴρει κάρηνον ὀρθὸν, ἐς θ' Ἡρακλέους
Ἴχνος τίθησι λαιὸν, ἐμφερῆ παν τρίβον,
Μήπως τι δήλημ' ἐλθὸν ἀέλπιστον λάθῃ.
Αὐτὰρ δ' ἔλασσον, ἢ πλέον μηδὲν μάλα
Μήλων τι χρυσῶν, Ζηνὸς, ἢ ψυχῆς πέρι,
Μέρος δ' ἐπ' ἄλλο γουνα προσκλίνας πόδα
Αἴρει πρὸς ὕψος πῆχυν Ἀλκείδης, κρατῶν
Ῥόπαλον ἀραγὲς δεξιᾷ, λαιὰν δὲ πρὸς
Μέλισσαν ἴσχει, συμμαχῶν ὅσον σθένος,
Κεῖται δ' ἐπ' ἄλλο Κύκνος ἐγκυκλῶν μέρος.
  Ὠιδῆς δ' ἀκούεις ὡς μελίθρεπτος πέλει;
Ὡς ἅπασιν ἡδύς; ἔστι δ' αὖ μέλος
Κλεινῆς Μελίσσης καὶ Λύρης συνεπῶς
Αἶνος ἀεῖδον, ὡς ἔοικ', εὐθημόνως.
Οὐρῇ δ' ἐπαρκεῖ περιτρέχων Γαλαξίας,
Ὄφιν κρατοῦντος ἐς κάρηνον ἐκρέων,
Ἀντωπὸν ἀθρεῖν πρὸς κάρην Ἡρακλέους.
Ὧδ' ὡς ὁρᾷς Μέλισσα σὺν καλῇ Λύρᾳ
Μέση κυκλεῖται πάντοθεν ἐπεστεμμένη,
Φρουροῖς ἀΰπνοις, καὶ στερροῖς ἐπιστάταις,
Ἵν' ἐς χρόνους ἅπαντας ἀσκηθὴς, βροτοῖς
Πάντεσσιν εἴη σῆμ' ἐπιδέξιον, καλὰ
Φαίνον τε, σημαῖνόν τε, ὥς Ἶρις νέα
Κλυσμὸν ἀπαλλάξασα πικρῶν γηγενεῖς.
  Ἦ οὐχὶ πόθ' Ἑλλὰς ἐμπρέπουσα μηχανῶν
Ἄκροις ἀώτοις, καὶ παρισόρροπον λόγοις,

Ὅτ'

Ὅτ' ἂρ Κόνων ἔβλεψε βοστρύχου πλόκον
Ἄστροις συνομιλοῦντ', εἰσόκ' ἔλθῃ ἡμέρας
Ποθεινὸν ὄμμα, μελάμπεπλον σκεδῶν κνέφας.
Νῦν πάντα δ' οὔτ' ἄριστα φῶς εὐδαιμονεῖ
Μουσῶν ἀποίνοις, τεχνέων τ' ἄλλων φεράδαις,
Τέλεσσι, δώροις τ' ἀπλέτοις ΒΑΡΒΗΡΙΝΩΝ,
Οἷς ὀξὺ βλέμμα, νοῦς τ' ἀπείρατος φθόνου,
Ἐν αἰθέρος λάουσιν ἀμφαδὸν κύτει
Νέαν Μέλισσαν, ὡς ἔφην, εἰλυμμένην,
Ἔχουσαν αὐτὰς χρῆμα δεκαχόρδου λύρας,
Βορρᾶν πρὸς ἰθύουσαν εὔδρομον πτίλον,
Φύλαξι προσμέλουσαν ἀρρήκτοις κλύος.
Ὦ κῦδος, ὦ τίμημα, λαμπρὸν ὦ φάος
ΒΑΡΒΗΡΙΝΟΙΣΙΝ οὐρανοῖς ἐμοῖς δοθέν,
Οἷς πιστὸς ἠδὲ τίμιος ΠΕΤΑΟΥΙΟΣ
Κεῖτ' ἀγκάλαισι, θησαυρίσμασιν πολύς.
Ἆρ' εἶδες, ἆρ' ἤκουσας ἀξιώτερον
Οὔπω βροτοῖσι κῦδος, ἢ ἀμοιβὴν πόνων;
Ὅρμησον ἰθὺς καὶ περιδέξαιτο πόνων;
Ζῆσον βίον τ' ἀνδρεσσιν ὡς ἀγαθοῖς πρέπει,
Θέμις θ' ὁρίζει, θεσμά τ' ἀνθρώπων λέγει,
Ὅπως κράτιστος ἐν λόγοις, κ' ἔργοις φανεὶς,
Ἴσῳ καρηνῶν ἀμφιβληθήσῃ στέφει.

LEONIS ALLATII LIBRORVM EDITORVM ELENCHVS.

AD ILLVSTRISSIMVM DOMINVM

D. ALOYSIVM LAFARINA

Marchionem Madoniæ, &c.

Ad inſtantiam Blasÿ Diuerſini Bibliopolæ.

Romæ, Ex Typographia Vareſij. 1659.

SVPERIORVM PERMISSV.

LEONIS ALLATII LIBRORVM EDITORVM ELENCHVS.

I. CATENA *Sanctorum Patrum in* IEREMIAM *Prophetam. Expoſitio* S. IOANNIS CHRYSOSTOMI, nec non *Homiliæ* VIII. ORIGENIS, & MAXIMI *Confeſſoris* QVÆSTIO *in eundem Prophetam*. Omnia ex Græco conuerſa primus Græce & Latine Lugduni edidit, cum GHISLERII *in* HIEREMIAM *Commentarÿs*, per Laurentium Durantium. Anno 1623. in fol.

II. EVSTATHIVS Antiochenus *in Exaëmeron*. Eiuſdem *De Engaſtrimytho* DISSERTATIO *in* ORIGENEM. ORIGENIS *De Engaſtrimytho in primum Regum Homilia*. ad VRBANVM VIII. Primus edidit Græce & Latine. Addidit in EVSTATHII librum illum NOTAS *vberiores*, *&* COLLECTANEA, ac ſuum *de Engaſtrimytho* Syntagma. apud eundem Durantium. Ibidem. 1629. in 4.

III. *Monumentum Adulitanum* PTOLOMÆI III. *Aegyptiorum Regis*. Græce & Latine. Ro-

mæ, apud Maſcardum 1631. in 4.

IV. *Iatrolaurea* GABRIELIS NAVDEI *Pariſini*, Græco carmine inaugurata, Latine reddita a BARTHOLOMÆO TORTOLETTO, & IOANNE ARGOLO. Ibidem 1633 in 8.

V. *Confutatio fabulæ* DE IOANNA *Papiſſa*, Romæ apud Typographos Camerales cum CIACCONO, & ibidem iterum 1630. in 4. Necnon Coloniæ Vbiorum 1645. & Coloniæ Agrippinæ apud Iodocum Kalcouium 1653. in 8.

VI. *Mantiſſa ad Opera Sancti* ANSELMI *Epiſcopi Cantuarienſis*. Lugduni apud Laurentium Durantium, cum alijs S. ANSELMI Operibus. 1630. in fol.

VII. *Ode* VRBANI VIII. *exhortatoria ad Virtutem* FRANCISCO BARBERINO dicata, carmine Pindarico Græco, impreſſa cum Libello *De viris illuſtribus*, in Apibus Vrbanis eiuſdem. 1630. in 8.

VIII. *Multas* LIBANII *Orationes* nondum nec Græce nec Latine editas FEDERICO MORELLO Lutetiam miſerat, vt ederentur, quas ille ſuppreſſo ALLATII nomine ſub Codicis Romani Titulo publicauit, in fol.

IX. *De Viris Illuſtribus*, qui annis 1630. 1631. ac toto ſequente Romæ fuerunt, & typis aliquid commiſerunt, quibus titulum fecerat, APES VRBANÆ. Romæ apud Lodouicum Grignanum 1633. in 8.

De

X. *De Pſellis, & eorum ſcriptis*, ad IACOBVM GAFFARELLVM. addita ſunt nonnulla eiuſdem EPIGRAMMATA Græca. Romæ apud Maſcardum 1634. in 8.

XI. *De erroribus magnorum Virorum in dicendo*, Diſſertatio Rhetorica, ad IOANNEM FRANCISCVM SLINGELANDVM. Ibidem apud Hæredes Maſcardi 1635. in 8.

XII. FRIDANVS Græco Elegiaco Carmine ad Cardinalem ANTONIVM BARBERINVM, Latine redditus a BARTHOLOMÆO TORTOLETTO, Romæ apud eoſdem. Anno eodem, in 8.

XIII. PROCLI DIADOCHI *Paraphraſis in* PTOLOMÆI *libros IV. de Siderum affectionibus*, Latina facta, Græce & Latine apud Elzeuirios, Leydæ anno eodem in 8.

XIV. SOCRATIS, ANTISTHENIS, ARISTIPPI, SIMONIS, XENOPHONTIS, ÆSCHINIS, PLATONIS, PHÆDRI, & aliorum Socraticorum *Epiſtolas* hactenus non editas primus Græce vulgauit, Latine vertit, NOTAS, & DIALOGVM *de ſcriptis Socratis* adiecit, ad PVTEANOS Fratres. Pariſijs apud Sebaſtianum Cramoiſy. 1637. in 4.

XV. *De ætate, & interſtitijs in collatione Ordinum etiam apud Græcos ſeruandis*, ad Cardinalem FRANCISCVM BRANCACCIVM. addita ſunt eiuſdem ALLATII Ode Pindarica, & Epigrammata VII. Greca in Aſſumptam DEIPARAM. Romæ apud Maſcardum 1638. in 8.

XVI. SALLVSTII *Philoſophi Opuſculum* De Dijs & *Mundo*, nunc primum e tenebris erutum, & e Græco Latine verſum cum *Notis* LVCÆ HOLSTENII. Ibidem anno eodem, & Leydæ apud Ioannem Maire, 1639. in 12.

XVII. VRBANI VIII. *Statua*, Græco carmine Iambico. Romæ apud Maſcardum 1640. in 4.

XVIII. *De patria* HOMERI, cui additi, NATALES HOMERICI carmine Elegiaco Græco, interprete AMDREA BAIANO GOANO. Lugduni apud Laurentium Durandum, 1640. in 8.

XIX. PHILO *Byzantius* De *ſeptem Orbis ſpectaculis*, Græce & Latine cum NOTIS. Romæ apud Maſcardum 1640. in 8.

XX. *In Etruſcarum Antiquitatum fragmenta ab* INGHIRAMIO *edita*, ANIMADVERSIONES. Pariſijs apud Sebaſtianum Cramoiſy. 1640. in 4. & Romæ apud Maſcardum cum ANIMADVERSIONE *in* ALFONSI CICCARELLI *Libros & Auctores ab eo confictos* 1642. in 12.

XXI. LICETVS *carmine Græco Iambico expreſſus*, ac Latinis Iambicis redditus a GVIDONE de SOVVIGNY Blæſenſi, apud Maſcardum, 1641. in 4.

XXII. *Excepta varia Græcorum Sophiſtarum, ac Rhetorum*, HERACLITI, LIBANII ANTIOCHENI, NICEPHORI BASILACÆ, SEVERI ALEXANDRINI, ADRIANI TYRII, ISAACI PORPHYROGENNETÆ, THEODORI CYNOPOLITÆ, & aliorum.

Anne-

Annexa ſunt nonnulla CARMINA diuerſorum. & LEONIS ALLATII *ad* VRBANVM VIII. *Enneadecaëtericus*, carmine Iambico, ex primo Tomo nondum edito variorum Antiquorum eiuſdem ALLATII, ab eodem nunc primum vulgata Græce & Latine reddita. Ibidem anno eodem. in 8.

XXIII. *Hellas in Natales* DELFINI GALLICI, carmine Iambico, cum interpretatione GVIDONIS *de* SOVVIGNY *Blæſenſis*. Ibid. 1642. in 4. & Coloniæ Agrippinæ in Volumine *De Conſenſione Eccleſiæ Occidentalis atque Orientalis*. 1642. apud Kalcouium in 4.

XXIV. TIBERIVS *Sophiſta*, HERODIANVS, LESBONACTES, ROMANVS, MICHAEL APOSTOLIVS, & alij, *De Figuris Rhetoricis*, GEORGIVS CHOEROBOSCVS *De Tropis Poëticis*, GEORGIVS PACHYMERES *De probatione Capitum*, ANONYMVS *de Figuris apud* HERMOGENEM, & alij *De rebus Rhetoricis* Græce & Latine nunc primum editi Romæ, apud Maſcardum. 1643. in 8.

XXV. AEDIFICATIONES ROMANÆ, procuratæ, a LÆLIO BISCIA S. R. E. Cardinali ex Clerico Camerali. Patauij apud Sebaſtianum Sardi. 1644. in 8.

XXVI. IVLII CÆSARIS LAGALLÆ, *Philoſophi Romani vita*. Pariſijs apud Ioannem Beſſin. 1644. in 8.

XXVII. *De Libris Eccleſiaſticis Græcorum Diſſertationes Duæ*, quarum vna *Diuinorum Officiorum potiores & vſitatiores Libri percenſen-*

tur. altera, TRIODIVM, PENTECOSTARIVM, & PARACLETICE *examinantur*. Pariſijs apud Sebaſtianum Cramoiſy. 1644. in 4. His adnexa ſunt OBSERVATIONES *variæ*, *De Narthece Veteris Eccleſiæ*, *De recentiorum Græcorum Templis*, Epiſtolæ duæ *ad* IOANNEM MORINVM.

XXVIII. Hæc poſtrema edita ſunt Coloniæ Vbiorum, addita DISSERTATIONE, *De Græcorum hodie quorundam opinationibus*. 1645. in 8.

XXIV. *De menſura temporum antiquorum*, & *præcipue* GRÆCORVM. Coloniæ Vbiorum 1645. in 8.

XXV. *De* ECCLESIÆ *Occidentalis atque Orientalis perpetua conſenſione*, *Libri tres*, cum eiuſdem Diſſertationibus. *I. De Dominicis*, & *Hebdomadibus Græcorum*. *II. De Miſſa Præſanctificatorum*, cum BARTOLDI NIHVSII ad hanc *Anotationibus*, *De Communione Orientalium ſub ſpecie vnica*. Coloniæ Agrippinæ apud Iodocum Kalcouium. 1648. in 4.

XXVI. GEORGII ACROPOLITÆ *Hiſtoria*. IOELIS *Chronographia Compendioſa*. IOANNIS CANANI *Hiſtoria de Bello Conſtantinopolitano*, LEONE ALLATIO Interprete, cum eiuſdem NOTIS. Acceſſit Diatriba, *De* GEORGIORVM *ſcriptis*. Pariſijs, ex Typographia Regia 1651. in fol.

XXVII. ORTHODOXÆ GRÆCIÆ *Scriptores*, NICEPHORVS BLEMMIDA, IOANNES VECCVS *Patriarcha Conſtantinopolitanus*, PETRVS *Epiſcopus Mediolanenſis*, GEORGIVS PACHYMERES,

ESA-

ESAIAS CYPRIVS; IOANNES ARGYROPYLVS, GREGORIVS *Prot-ſyncellus Patriarcha Conſtantinopolitanus*, GEORGIVS TRAPEZVNTIVS, IOANNES PLVSIADENVS; HILARIO *Monachus*, *De Proceſſione Spiritus Sancti a Patre & Filio*, NICETÆ BYZANTINI Philoſophi, & Magiſtri *Refutatio Epiſtolæ ſcriptæ ab Armeniorum Principe*, qua fidem catholicam & Chalcedonenſem Synodum criminabatur, & alijs. Tomus primus. LEO ALLATIVS nunc primum e tenebris eruit, & Latine vertit ad Cardinalem ALOYSIVM CAPPONIVM. Addita eſt, de GREGORIO PALAMA Archiepiſcopo Theſſalonicenſi in numerum Sanctorum a nonnullis Græcis adſcito *Græcorum* ſententiæ. nec non GREGORII ACINDYNI, *de Hæreſibus Palamæ*. Romæ typis S. Congregationis Fidei propagandæ 1652. in 4.

XXVIII. ORTHODOXÆ GRÆCIÆ *ſcriptores*, IOANNES VECCVS *Patriarcha Conſtantinopolitanus*, CONSTANTINVS MELITENIOTA *Chartophylax*, GEORGIVS METOCHITA *Diaconus magnæ Eccleſiæ*, MAXIMVS CHRYSOBERGA *De proceſſione Spiritus Sancti*, & alijs. ad Eminentiſſimum Cardinalem FLAVIVM CHISIVM S.R.E. Bibliothecarium, Tomus Secundus, LEO ALLATIVS nunc primum e tenebris eruit, & Latine vertit. Romæ Typis S. Congregationis Fidei propagandæ. 1659. in 4.

XXIX. *De Miſſa Sancti* IACOBI *Apoſtoli*, *ad* BARTOLDVM NIHVSIVM, in eiuſdem Hypodigmate

mate. Coloniæ Agrippinæ apud Kalcouium 1648. in 8. & inter Symmicta ALLATII lib. 1. 1653. in 8.

XXX. *Symmicton Libri duo*. In primo continentur, IOANNIS PHOCÆ *De locis Palæſtinæ*, EPIPHANII *Hagiopolitæ Syria & Vrbs ſancta*. PERDICCÆ EPHESII *Hieroſolyma*, ANONYMI *De locis Hieroſolymitanis*. EVGVSIPPVS *De diſtantijs locorum terræ Sanctæ*. VILDEBRANDI *ab* OLDENBORG *Itinerarium*. LEONIS ALLATII *De Solea veteris Eccleſiæ*. Eiuſdem *De Liturgia S. Iacobi*, editio altera priore auctior. Eiuſdem *De communione ſub ſpecie vnica*, Epiſtola prima. Eiuſdem *De lignis S. Crucis*. ATHANASII KIRCHERI *Rituale Copticum*. CONRADI MARPVRGICI *De S. Eliſabetta vidua Lantgrauia Turingiæ*. GABRIELIS SIONITÆ *De ritibus nonnullis Maronitarum*. In ſecundo vero Libro continentur, CONSTANTINI PORPHYROGENNETÆ *Imperatoris De rebus geſtis* BASILII MACEDONIS. IOANNIS CAMENIATÆ *De Excidio Theſſalonicenſi ſub* LEONE *Imperatore*. IOANNIS ANAGNOSTÆ *De excidio Theſſalonicenſi ſub Amurate* Turcarum Imperatore. Eiuſdem *Monodia de eodem*. THEODORI GAZÆ *De Origine Turcarum*. MELCHIORIS INCOFERI *De Eunuchiſmo*. LEONIS ALLATII, *De commentitia Papiſſa*. Græca Latine vertit ALLATIVS, & Græca eduntur Græce & Latine. Amſtelodami apud Blauium. 1653. in 8.

Me-

XXXI. *Meliſſolyra*, *De laudibus* DIONYSII PETAVII S.I. Presbyteri, carmine Iambico Græco. Romæ 1653. in 8.

XXXII. *De vtriuſque Eccleſiæ* ORIENTALIS *atque* OCCIDENTALIS *perpetua in dogmate de Purgatorio conſenſione*, ad ALEXANDRVM VII. Pont. Opt. Max. Addita ſunt. Eiuſdem *Epiſtola ad* IOANNEM CHRISTIANVM *de* BOINEBVRG *De perpetua Eccleſiæ* ORIENTALIS *atque* OCCIDENTALIS *tum in dogmate*, *tum in Ritibus conſenſione*. Ad BARTOLDVM NIHVSIVM Epiſtola ſecunda *De communione Græcorum ſub vnica ſpecie*, & *De textu Maccabæorum*, *De Sacrificio pro mortuis*, & *textum Græcum dicere quod exprimit textus Latinus*. EVSTRATII *Conſtantinopolitani De Animabus ſeparatis*, IOANNIS VECCI *Patriarchæ Conſtantinopolitani ad Sugdææ* THEODORVM *Liber tertius, de cauſa ſchiſmatis*, Græce & Latine eodem ALLATIO Interptete, Romæ, Typis Sacræ Congregationis Fidei propagandæ. 1655. in 8.

XXXIII. Carmina Græca, *in* CHRISTINAM *Suecorum Reginam*. Ibidem in 4. 1656.

XXXIV. *De Cryptographia Græcorum recentiorum* Epiſtola ad CAROLVM MORONVM. Viennæ Auſtriæ in Typographia Matthæi Coſmerouij 1657. in 4.

XXXV. S. METHODII *Epiſcopi & Martyris* CONVIVIVM *decem Virginum*, ſiue *De Caſtitate*, ad ALEXANDRVM VII. Pont. Opt. Max. LEO ALLATIVS hactenus non editum pri-

primus Græce vulgauit, Latine vertit, NOTAS, & DIATRIBAM *De Methodiorum ſcriptis* adiecit. Romæ Typis Sacræ Congregationis Fidei propagandæ. 1656. in 8.

XXXVI. *Vindiciæ Synodi* EPHESINÆ, *&* S. CYRILLI *De proceſſione ex Patre & Filio Spiritus ſancti*. Romæ Typis ijſdem. 1659. in 8.

XXXVII. *Enchiridion De proceſſione Spiritus ſancti*, Lingua Græcorum vernacula. Romæ, Ibid. 1658. in 12.

Scripſit etiam Italice.

XXXVIII. *Il Viaggio della Signora* D. LVCRETIA BARBERINA *Ducheſſa di Modena a Modena da Roma*, al Sig. MARCANTONIO SPINOLA. in Genoua. 1654. in 4.

XXXIX. *La vita della venerabile ſuor* MARIA RAGGI *da* SCIO *del terzo Ordine di S. Domenico*, al P. Reuerendiſſimo Maeſtro Generale dell'Ordine di S. Domenico. F. GIO: BATTISTA MARINI. in Roma per il Maſcardi 1655. in 4.

XXXX. *Vita e morte del P. F.* ALESSANDRO BALDRATI *da Lugo*, fatto morire nella Città di Scio da Turchi per la Fede Cattolica li 10. di Febraro 1645. al P. Reuerendiſſimo F. RAIMONDO CAPIZVCCHI Maeſtro del Sacro Palazzo Apoſtolico. In Roma per Franceſco Moneta. 1657. in 12.

AD

AD GRÆCIAM
DE
Clariſſimo & Incomparabili Viro
LEONE ALLATIO.
SIMONIS RETTENPACHERI
GERMANI SALISBVRGENSIS.

GRæcia quid plangis rigido ſubiecta Tyranno?
Attolle frontem nubilam.
En, vt ſurgit honos tuus, & noua gloria mæſtam
Dolore prohibet atteri.
En, pia te proles vinclis exſoluit, & iram
Iubet Tyranni ſpernere:
Dum nullos vitat noctuque diuque labores,
Vt reddat antiquum decus.
Eruit è tenebris, priſcoque carere nitore
Doctos labores non ſinit.
Vt maior ſit fama tibi, cunctaſque per oras
Tuam loquatur gloriam,
Doctos Heroas Græca Latiaque Camæna
Prodire conſpicuos facit.
Illi admirantur (nec celant gaudia) lingua
Vtraque ſenſus promere.
Et grato vultu vitam debere fatentur
Magno LEONI ALLATIO.
Nec ſatis eſt, illis animam vitamque dediſſe,
Et vindicaſſe è vinculis;

Ne grauiter lædat, dum non intelligit, ore
Teterrimo ignorantia,
Securamque viam carpant per deuia, doctam
Attendit & præfert facem.
Lætantur, laudeſque canunt, doctumque per orbem
Doctiſſimus colitur Leo.
Phœbi etenim proles, Muſarum dulcis alumnus,
Fulcrum ruentis Græciæ eſt:
Nec minus Auſoniæ decus eſt, & norma loquelæ,
Noſtrique Princeps ſæculi.
Huic laudes grateſque feras, qui magna tuorum
Decora ſepulta non ſinet.
Ceſſa igitur tandem laceros diuellere crines,
Et pone frontem nubilam.

CHIOS PATRIA HOMERI,

ET LEONIS ALLATII

Eiuſdem.

O*Rtu Mæonidis ſeſe Chios inclyta iactat,*
Et ſummum gaudet progenuiſſe Virum.
Sed metuit, ſiquidem ancipiti ſub iudice certat,
Et differt dubia gaudia lite ſua.
Differat illa licet. Sat erit genuiſſe Leonem
Maiorem cunctis, Mæonidique parem.

LEONIS ALLATII DE IOANNA PAPISSA Fabula COMMENTATIO.

ROMAE, Ex Typographia Reu. Cam. Apoſt. MDCXXX.

Cum licentia Superiorum.

LEONIS ALLATII DE IOANNA PAPISSA Fabula.

COMMENTATIO.

DE Ioannæ Papiſſæ fabula, vere fabula, & Hæreticorum impoſtura, plures ex recentioribus, nonnulla, leuia illa quidem, & incompta, & ab omni veriſimilitudine aliena, titubantium in morem, tradiderunt. Hi nullum ad hoc pondus habent, cum nec auctoritatem habeant, quam vel natura, vel tempus affert. De Hæreticorum nugis non laboro. Ad fidem quippe faciendãm, minime ab homine nobis infenſo teſtimonium ſumendum eſt: & ea, qua conſtruuntur facilitate eorum mendacia, deſtructa corruunt.

Si qui ſunt, qui veterum teſtimonio nugas haſce probare nituntur ad Marianum Scotum, Sigebertum Gemblacenſem, Martinum Polonum, tamquam huius rei aſſertores, ſe referunt; ſed inani conatu, Nuſquam enim Auctores hi tale figmentum,

quod ne ſomniarunt quidem, ſcripſerunt; etſi Hæreticorum fraude in eorum hiſtoria innexum deprehendatur.

De Mariano Scoto, Vide Notatorem in Metropolim Krantzij lib.2. cap.2. pag.100. Editionis Colonienſis, anno 1574 Etſi notam illam Typographi Francfordienſes eraſerint. Myræum in Chron. Sigiberti, Nicolaum Serrarium in rebus Moguncia-cis, Floremundum, & alios. Nec leue eſt argumentum, nullum ex fabellæ huius aſſertoribus poſt Marianum, in ſuæ ſententiæ patrocinium, illum laudaſſe.

De Sigeberto, vide eundem Myræum ibidem, Ioannem Molanum, Alanum Copum, Dialog. 1. cap. 8. Suffridum Petrum, Annotat. in Chron. Martini Poloni. Non leuis eſt coniectura, Vincentium Bellouacenſem, Spec. Hiſtor. lib 25. cap. 36. & Gulielmum Nangiacum in Chron qui Sigebertum in hiſtoria præſertim horum temporum de verbo ad verbum bona fide deſcripſerunt, Ioannæ Papiſſæ neque per ſomnium meminiſſe.

Vnus omnium reliquus erat Martinus Polonus, ſolus commenti huiuſce auctor: ideoq; à pluribus ſcriptoribus male habitus, etſi immerito. Chronicum eius ab alijs peſsime corruptum fuiſſe olim deprehenderat Suffridus Petrus; ideoque fide M. S. Codicum emendatum, in melioremq; formam, vt ipſe aſſerit, redactum edi curauit Antuerp. apud Plantinum 1584. Verum Ioannem Papiſſam in eius hiſtoriam ab alijs intertextam fuiſſe, ope illorum Codicum, vel aliorum nuſquam deprehenderat; Quare nihilo immutato fabellam hanc, vt erat, publicauit: notauit tamen Codices M.S. quod & veriſſimum eſt, neque excuſo omnes, neque ſingulos inter ſe congruere, & in Codice Tongerloënſi M. S. nec numerum, nec nomem haberi in Catalogo Pontificum, ſed Leoni præcedenti hiſtoriam eius veluti fabulamentum appendicis loco adiectam.

Exemit dubitationem omnem Vrbanus VIII. Pont. M. cuius nutu, & auſpicio, omnia ſibi felicia, fauſtaq; vniuerſus terrarum Orbis ſentit. Quippe illo auſpice, prudentiæ radio omnia colluſtrante, res humanas, diuinaſq; rectiſſime regi cernimus, pleraq; etiam temporis vitio, vel fraude hominum abſumpta, occultaq; in apertum venire. Quod multis alijs manifeſtum fit; ſed eo præcipue, quòd dum impoſtores inſolentiſſimi libellum de hac fabula in Chriſtianorum perniciem lingua Italica editum publi-

publicant, tres Auctores ſub felici tanti Principis auſpicio longo terrarum tractu diſſiti, diſperſiq; in varias partes, per tot ſecula in tineis, latebriſq; latitantes lucem aſpiciunt vno eodemq; tempore, vt ita dicam, Romæ; quibus potiſſimum hæc Hæreticorum fraus detegitur, impoſturaq; diſploditur, Martinus Polonus ſcilicet, Photius Patriarcha Conſtantinopolitanus inter libros ab Epiſcopo Lollino Summo Pontifici legatos, & Metrophanes Smyrnæus, vna cum Bibliotheca Palatina Romam aduectus, qui in Bibliotheca Pontificia antea minime reperiebantur. Iſti tres ex compoſito in dictum commentum veluti conſpirantes, & Vrbano Pontifici vno ore plaudentes, Vaticanum aſcendunt, Hæreticorum deliria iugulaturi.

Vrbanus itaque Bibliothecæ Vaticanæ, quam antea multis peregrinorum Auctorum Manuſcriptis Codicibus, iiſq; vetuſtiſſimis, optimæq; notæ auxerat, Codicem Martiniani Chronici aſſeruandum dederat. Erat ille antiquiſſimus omnium, qui in dicta Bibliotheca antea erant, charactere non ineleganti, multis tamen in locis propter vetuſtatem fugiente. In eo hiſtoria Pontificum dextra, læua Imperatorum ita interſtinctæ legebantur, vt quid quoque anno Pontifices, quid Imperatores, quid exteri egiſſent, vnico aſpectu poneretur ob oculos. Poſt præfationem à Natali Chriſti ad ſua vſque tempora hiſtoriam proſequitur. In eo nihil de quatuor maioribus regnis, Vrbis Romanæ exordio, nihil de Vrbis portis, plateis, templis, regimine, aliiſq; ſabulamentis, quibus Chronicon illud male audiit, peſſumq; abiit Auctoris nomen: ſed omnia plana, & recta.

Ex quo manifeſtum eſt Chronica, quæ ſub Martini nomine, vel typis, vel ſcripto circumferuntur, ab integritatis ſuæ gradu deturbata, aliorum imperitia, vel negligentia, vtinam non maleuolentia fuiſſe. Vnuſquiſque enim, quæ ipſe digna memoria iudicabat, addidit, eraſitq; quæ ſibi indigna lectu videbantur.

In integerrimo itaque hoc exemplari poſt vitam Leonis IV. nulla fit Ioannę Papiſſę mentio, neque ex fama aliorum, neque in margine, eadem, vel aliena manu ſcripta. Et ſi totum perlegeris, nullum de hac re verbum inuenies, neque aliorum induſtria eraſum, quod ſerie rerum, & pagellæ tractu clariſſimum eſt. Cum Leonis vita in vna pagina non finiatur, ſed alterius ſequentis ſu-

periorem partem occupat: poſt quam immediate Benedictus Tertius patria Romanus ſequitur, & deinceps Nicolaus Primus. Quibus iam euidens eſt, totum hoc ab Hæreticis Martiniano Chronico fuiſſe innexum; tantiq; Codicis ope, leui ſuffultum patrocinio mendacium cadere, quòd non Martinum, ſed alios errones, quorum nulla fides eſſe debet, agnoſcit.

Perpende, Lector, ſilentium illius temporis ſcriptorum, qui de commento hoc ne verbum quidem, quod nuſquam tacuiſſent: quin ni pudor, & rerum humanarum reuerentia continuiſſet, audacter, impudenterq; fuiſſent commenti, quando illos non puduit atrociora in Romanam Eccleſiam machinari, prodigioſioribuſq; mendacijs conflatis palam mentiri.

Photius Patriarcha C. P. mortalium omnium ſceleſtiſſimus, vno verbo ἐλέγχιστος ζώντων, turbat, illo eodemq; tempore, quo Ioannes iſte Anglicus fingitur, totam orientis oram, ad defectionemq; contra Romanos Pontifices omnes compellit, quod vt aſſequatur facilius, & ore, & calamo, factiſq; etiam immaniſſimis in eos, non mendacia, ſed prodigia tentat. Is dum lib. 1. de Spiritus Sancti proceſſione aduerſus Latinos agit, cuius illud eſt principium, Ἐν πολλοῖς μὲν ἐστὶν οἱ ἔλεγχοι πολυστίχοις ἐσπαρμένοι λόγοις, δι' ὧν ἡ ὀφρῦς κατασπᾶται τῶν τὴν ἀλήθειαν ἐν ἀδικίᾳ κατέχειν. Pontifices Romanos illo tempore, quo ipſe viuebat Romanam Eccleſiam regentes, enumerans, non ſine maximo eorum ſanctitatis, prudentiæ, doctrinæq; elogio, ad quod velut Aſpis, licet inuitus vi trahitur veritatis, quod libens odio in illam Sedem obticuiſſet, nullam inter eos huiuſce mulieris, quæ Papatum ambierit facit mentionem, ſed diſertiſſimis verbis Leoni Quarto Benedictum III. ſubdit, cuius ſucceſſores Ioannem, & Hadrianum fatetur. En ecce illius verba, Χθὲς καὶ οὔπω δευτέρα γενεὰ παρῆλθεν, Λέων ἐκεῖνος ὁ πανευκλεὴς ὁ καὶ θαύμασιν ἔχων ἐστὶν οὗτος ἐνσεμνύνεσθαι, πᾶσαν ἁπάντων ἐκκόπτων πρόφασιν αἱρετικήν. Ideſt. *Heri, & nondum ſecunda generatio præteriјt, nobilis ille Leo, qui & miraculis editis poteſt gloriari, omnem omnium excidens prætextum Hæreticorum.* Et inferius, Ἀλλὰ καὶ ὁ πρᾶος, καὶ ἐπιεικὴς, καὶ ἀσκητικοῖς ἀγῶσιν ἐναγλαϊζόμενος ὁ κλεινὸς Βενέδικτος, ὁ μετ' ἐκεῖνον [τὸν Λέοντα] nota verba: τοῦ ἀρχιερατικοῦ θρόνου διάδοχος, τὸ αὐτὸ καὶ στέργειν, καὶ κρατύνειν, οὐ τὴν δευτέραν τάξιν ἔχων, ὃς καὶ δευτερεύειν αὐτὸν ὁ χρόνος ὑπέταττεν. Ideſt, *Sed & mitis, & manſuetus, & aſce-*

ticis

ticis certaminibus illuſtris inclytus Benedictus poſt eum (Leonem) *in Archieratico Throno ſucceſſor hoc idem, & amplectendo, & confirmando haud ſecundus eſſe nitebatur*, *licet tempore ſecundus eſſet*. His addit in Nicolaum Pontificem Benedicti ſucceſſorem, & ſi tacito nomine, iurgia. poſtremo Ioannis, & Hadriani meminit. Quis crederet procaciſſimum hominem, vel leuiſſima ſuſpitione motum hæc tacuiſſe? Qui in ipſis etiam Pontificum penetralibus venales habuiſſe delatores, qui de omnibus illum certiorem redderent, veriſimile eſt. Medius potius dirumpi miſer maluiſſet, quam næniam hanc ita Pontificum gloriæ pernicioſam tacere.

Et hoc Photio turbulento homini maiorum negotiorum pondere vexato, quaſi incauto, quod tamen re aliter ſe habebat, ſemel excidit? Perpetua eſt illi, & ſemper vna, quam ſupra poſuit Pontificum Romanorum ſeries; & Leoni Benedictus ſucceſſit. In tractatu enim contra Latinos, Spiritum Sanctum tantum à Patre procedere, non item ex Filio, cuius ille eſt titulus Κατὰ τῆς τῆς παλαιᾶς Ῥώμης, ὅτι ἐκ τοῦ πατρὸς μόνον ἐκπορεύεται τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἐκ τοῦ υἱοῦ, hæc habet. Λέων δὲ, καὶ Βενέδικτος, οἱ μεγάλοι Ῥώμης ἐς ὕστερον ἀρχιερεῖς ἑλληνιστὶ κατὰ τὴν ἱερὰν μυσταγωγίαν, ἐκφωνεῖσθαι τὸ Σύμβολον τῆς πίστεως ἐν τῇ Ῥώμῃ, καὶ ταῖς ἄλλαις ὑπ' αὐτὴν Ἐκκλησίαις ἐνομοθέτησαν. Ideſt, *Leo & Benedictus magni deinceps Romanæ Eccleſię Antiſtites Græce inter ſacra Miſſarum ſolemnia Romæ, aliiſq; Eccleſijs Romæ ſubiectis fidei Symbolum recitari, lege lata, ſanxerunt*.

Metrophanes Smyrnæus alius tunc eodem tempore Romanæ Sedis impugnator, Pontificum ſui temporis catalogum, lib. quem de Spiritus Sancti diuinitate, eiuſq; ex ſolo Patre proceſſione conſcripſit conficiens, Benedictum immediatum Leonis ſucceſſorem cognoſcit. Βενέδικτος ὁ μετ' ἐκεῖνον, Leonem, τοῦ ἀρχιερατικοῦ θρόνου διάδοχος. Benedicti ſucceſſores, Nicolaum, Hadrianum, Ioannem commemorat. De Ioanne Papa fœmina ne verbum quidem, quod vel leuiſſimo rumore feciſſet. Ex horum dictis ſatis patent optimi tunc in Eccleſia Pontificum mores, Chriſtiana prudentia, religio immaculata, vitæ ratio integra ab hoſtibus etiam prædicata.

Ijſdem cum Photio, & Metrophane temporibus, pius, & veritatis Catholicæ tunc, cum hæc ſcribebat, contra Photianos

aſſertor

aſſertor, Stylianus Neocæſareiæ Euphrateſinæ Prouinciæ Epiſcopus, epiſtola, quam vna cum Epiſcopis, qui cum eo erant, reliquiſque Presbyteris, Diaconis Eccleſiæ Conſtantinopolitanæ, omnibuſq; ad Orientem, & Occidentem Cœnobiorum Præfectis, Presbyteris, Monachis, & Anachoretis, ad Stephanum Papam miſerat, in qua fraudes, doloſq; Gregorij Syracuſani, Petri Sardorum, Eulampij Apameæ Epiſcoporum, aliorumq; factionis Photianæ proſequitur, Benedictum Leonis ſucceſſorem agnoſcit. τελεωθέντος δὲ, inquit, τοῦ μακαριωτάτου Πάπα Λέοντος, ἐκεῖνοι τῷ μετ' αὐτὸν Βενεδίκτῳ τῆς Ῥώμης Πάπᾳ πάλιν δι' ὄχλου γεγόνασιν περὶ τῶν αὐτῶν. ἀλλ' ὁ ἁγιώτατος Βενέδικτος ἀκριβῶς καὶ αὐτὸς ἐξετάσας τὸ πρᾶγμα τὴν κατ' αὐτῶν κρίσιν Ἰγνατίῳ ἐκύρωσεν. Ideſt, *Leone inde beatiſſimo Pontifice ex humanis ſublato illi*, loquitur de Gregorio Syracuſano, & ſocijs primum ab Ignatio Byzantij, ſecundo Romæ à Leone, quidquid alij dicant, excommunicatis, exauctoratiſq; *rurſum Benedicto Pontifici Romano, qui Leoni ſucceſſit, de ijſdem rebus moleſti fuerunt. Verùm ſanctiſſimus Benedictus re diligenter examinata ſententiam aduerſus illos, vt Ignatius illam tulerat, pronunciauit.*

Ad optimam præclaramq; prædam hic veluti cumulus accedit. Non vnus hic auctor, vel alter, vel tertius, μυρμηκιάτης ἀναρίθμητος, καὶ ἄμετρος. Stylianus ipſe eſt, cæteriq; omnes conſortes Epiſcopi, Presbyteri, Diaconi, Orientis, & Occidentis Cœnobiorum Præſides, Monachi, Anachoretæ, numerus prope innumerus, qui ſcribunt, ijſdem illis temporibus, quibus fabula fingitur. Audi ipſum Stylianum, ἐγὼ δὲ καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ Ἐπίσκοποι, Πρεσβύτεροι, καὶ Διάκονοι, καὶ πάντες οἱ κατὰ τὴν Δύσιν, καὶ Ἑῴαν Ἡγούμενοι, Μοναχοί τε καὶ Ἡσυχασταὶ πλῆθος οὐκ ἀναρίθμητον. Tot homines in re apertiſſima, ſi fuiſſet, palam mentiri, tot oculi in meridie non videre, non potuerunt tot ora, tantum ſcelus, famaq; iam diuulgatum, conticeſcere. Paucis multa impoſueris: rem aliter, ac geſta ſit, ſed paucis obtrudes, at multis te probando, multos fallere, fieri omnino nequit. Non omnes æqua ratione & animum vincere, & iracundiam cohibere, nec poſſunt affectus ſuos moderare, vt ſimili ſtudio ad omnia incendantur; & præſertim ſi libertas omnia agendi, dicendiue ſit.

Audiuimus Stylianum, pietatis, & veritatis amatorem: audiamus, & hoſtem. Fortaſſe enim amicis adulans, laudes expoſuit,

oppro-

opprobria conticuit. Septimo poſt anno à data epiſtola ſtolidè per amicos, & cognatos inflatus, relicto veritatis tramite, in contraria verſus dogmata, cum Photianis ſocietatem inijt, & in Romanam Eccleſiam oblatrauit. Non habuit, quid illi obijceret, præter inconſtantiam doctrinæ, ſententiarumq; pugnantiam. Scribit enim, Stephanum Papam, in eadem re, & epiſtola contraria ſcripſiſſe; vt qui in prima epiſtolæ parte iure Photium eiectum, in poſtrema affirmat, eundem pro legitimo Antiſtite habendum. Vir iſte ſatis petulans nuſquam fabellam iſtam de Ioanna, ſi fuiſſet, occultaſſet. Illa quippe audacius ſuas partes potuiſſet tutari.

Quid plura? Conſtantinopolitana Eccleſia, illo ipſo fere tempore, primo Formoſi anno, poſt annos trigintatres, non priuatim, ſed publice, & in triuijs, vt ita dicam ſolemni inſcriptione omnibus teſtatum facit, nullum alium poſt Leonem, niſi Benedictum in illo Throno ſediſſe. Quippe in Embolo, ſeu porticu Magnæ Eccl. literis omnibus patentibus dum 8. Oecum. Synodi Breuiarium affigit, hæc etiā alijs teſtata voluit, ὁ γὰρ Πάπας Λέων, καὶ ὁ Βενέδικτος, καὶ ὁ Νικόλαος τὸν Γρηγόριον ἀνεθεμάτιζον. Ideſt, *Pontifex namq; Leo, & Benedictus, & Nicolaus Gregorium anathemate damnabant*. Et μέχρι τῆς σήμερον τεσσαράκοντα πέντε ἔτη ἀναθεματίζεται Φώτιος περιφανῶς ἀπὸ τοῦ Πάπα Λέοντος ἕως τοῦ Φορμόσου. ἕνδεκα γὰρ ἔτη ἀνεθεματίζετο κοσμικὸς ὤν, ὡς κοινωνὸς τῷ καθῃρημένῳ, καὶ ἀναθεματισμένῳ Γρηγορίῳ τῷ Συρακούσης, καὶ ἄλλα λδ ἀφ' οὗ ἐγένετο ἀββᾶς. ὁ γὰρ Πάπας Λέων, καὶ ὁ Βενέδικτος, καὶ ὁ Νικόλαος τὸν Γρηγόριον ἀνεθεμάτιζον κατὰ πολλὰς τὰς ἀτόπους αἰτίας. ἐπεὶ δὲ ὁ Φώτιος παρὰ τοῦ καθῃρημένου ἐχειροτονήθη, καὶ δι' ἄλλα μὲν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ δέξασθαι παρὰ τοιούτου τὴν ἱερωσύνην ἀναθεματίζεται ὑπὸ τῶν ἐννέα προέδρων τῆς Ρώμης, Λέοντος, Βενεδίκτου, Νικολάου, Αδριανοῦ, Ιωάννου, Μαρίνου, Αδριανοῦ ἑτέρου, καὶ Φορμόσου. *Photius quadraginta quinque annis ad hodiernum vſque diem, palam anathemate feritur a Leone Papa, vſque ad Formoſum. Nam annos vndecim anathematizatur ſæcularis, & laicus, tamquam qui cum Gregorio Syracuſano exauctorato, anathematizatoq; communicaret, & alios triginta quatuor, poſtquam ſacris initiatus eſt. Etenim Leo Pontifex, & Benedictus, & Nicolaus Gregorium propter varias cauſas anathemate damnabant. Vbi verò Photius a damnato conſecratus eſt cum propter alia ipſius facinora, tum quòd ſacris à Gregorio eſſet initiatus, anathematizatur a no-*

uem Romanis Pontificibus, Leone, Benedicto, Nicolao, Hadriano, Ioanne, Marino, Hadriano altero, Stephano, & Formoſo.

Nota, Lector, tempus, quando hæc ſcribuntur, Formoſi ſcilicet, anno primo, μέχρι τοῦ σήμερον, *ad hodiernum vſque diem.* Et inferius, τοὺς ἀναθεματισθέντας ἀκριβῶς παρὰ τῶν πατέρων μέχρι τοῦ νῦν. *Anathematizatos à Patribus ad hunc vſque diem*. trigeſimo ſexto anno poſt dictam fabulam. Secundo inter horum annorum numerum non contineri annos illos, quos tribuunt dictæ Ioannæ. quos ſi clariſſime demonſtrauero, omnino non eſſe, certum erit argumentum; nec Ioannam, qui illis annis dicitur vixiſſe, fuiſſe, quos ſi reliquis Romanorum Pontificum addas, anni excommunicationis Photij non erunt quadraginta quinque, ſed quadraginta ſeptem, & amplius. vt Auctor vult in hoc loco, & inferius, τοὺς μὴ λυθέντας ἐν ὅλοις τεσσαράκοντα πέντε χρόνοις, *Non abſolutos per omnes quadraginta quinque annos*. Hoc aſſequendi illa erit ratio certiſſima. Primo Leonis anno Methodio Patriarchæ ſuccedit Ignatius. Is in Patriarcham conſecrandus, ne initiationi ſuæ intereſſet Gregorius de maleficijs reus factus, alio amandat. Interea per otium cauſa ipſius diligenter cognita exauctorat, vnaq; cum eo aſſeclas, & familiares, & inter eos præcipuum Photium laicum. Anno primo Nicolai, Ignatio à ſede deturbato ſubrogatur Photius ad illa vſque tempora laicus, ſpatio ſex dierum initiatus, & conſecratus Patriarcha per Gregorium excommunicatum, & mouet turbas in Eccleſia. Quare ita menſurandi ſunt hi anni. A primo Leonis, ad primum Nicolai annos vndecim tantum fuiſſe expreſſe docet illius temporis veriſſimus ſcriptor Nicetas in vita Ignatij. *Vndecim igitur ipſis annis Ignatius ab occupata primum Sede Conſtantinopolitana omni ratione conatus* &c. A primo Nicolai ad Formoſum reliqui triginta quatuor numerantur, ſi duos annos, & menſes Papiſſæ addes, alius erit numerus locupletior excommunicationis Photij, ſed mendax, & impudens, ſed præter rationem temporum. Quod vt ictu oculi aſſequi poſſis, an tabulam annorum Chriſti annis Pontificum reſpondentem.

847	Leonis	I.	Methodio ſuccedit Ignatius.
848		II.	
849		III.	

850		IV.	
851		V.	
852		VI.	
853		VII.	
854		VIII.	Ignatius Synodo C.P. celebrata excommunicauit Gregorium Syracuſanum. Eius condemnatio, audito Ignatio, confirmatur à Leone. Styl. Leo moritur 16. Kal. Auguſti poſt 15. dies eligitur Benedictus.
855		IX. Bened I.	Gregorius ad Benedictum confugit tamquam iniuria laceſſitus ab Ignatio, & Benedictus confirmat eius damnationem. Styl.
856		II.	
857		III.	In enumeratione annorum Benedicti mirum, vt Funcius ineptit.
858	Nicol.	I,	Ignatius à Sede deturbatur, ſubrogatur Photius ad illum vſque diem laicus.
859		II.	
860		III.	Barda ſcholas aperit Byzantij.
861		IV.	Ignatius reuocatus iniuſte a Conciliabulo Photiano damnatur.
862		V.	
863		VI.	Photius Romæ à Nicolao anathemate obſtringitur.
864		VII.	
865		VIII.	
866		IX.	Bardas occiditur à Michaele.
867		X.	Pulſo Photio a Baſilio Ignatius reſtituitur.

868	Hadriani	I.
869		II.
870		III.
871		IV.
872		V.
873	Ioannis	I.
874		II.
875		III.
876		IV.
877		V.
878		VI.
879		VII.
880		VIII.
881		IX.
882		X.
883	Marini	I.
884	Hadriani	I.
885	Stephani	I.
886		II.
887		III.
888		IV.
889		V.
890		VI.
891	Formoſi	I.

Augent vim argumenti non ſolum nomina, ſed etiam numerus Pontificum expreſſus ὑπὸ τῶν ἐννέα προέδρων τῆς Ῥώμης, *A nouem Pontificibus Romanis*, quæ verba cum habeantur & in Codice Græco Vaticano M. S. & in cuſo Coloniæ Gl. & ſint maximi momenti, neſcio qua ratione omiſerit Interpres Latinus. Rationare igitur. Photius fuit excommunicatus à nouem Pontificibus Leone, Benedicto, Nicolao, Hadriano, Ioanne, Marino, Hadriano altero, Stephano, Formoſo, per quadraginta quinque annos. ergo Ioannes iſte qui ponitur inter Leonem, & Benedictum, non fuit. aliàs præter annorum numerum auctum, ipſe etiam Pontificum numerus augeretur.

Breuiarium hoc Synodi in proſpectu omniũ erat, cætera Romanis æque, ac Græcis patebãt. ſi Græcos, ſane Romanos, qui il-

luc

luc quotidie cõcurrebant fallere non potuiſſet. Arguiſſent Græcos ipſos de mendacio: numerum annorum, & Pontificum decurtatum mota lite obieciſſent: Conſtantinopolitana ergo Romanam Eccleſiam ab iniuria, quam illi errones intulerunt, locupletiſſimo, ac certiſſimo teſtimonio vindicat.

Ijſdem teſtimonio, & ratione fraus etiam eorum aperte detegitur, qui Ioannam hanc non inter Leonem, & Benedictum, ſed annis, vel 853. vel 854. vel 857. vel 858. ſediſſe dicunt.

Paululum adhuc, Lector candide, Conſtantinopoli immoremur. Michael tertius, habes iam hominem, Imperator Conſtantinopolitanus, poſt optimam, piamq; ſanctiſſimæ matris educationem, ſceleratorum ſcurrarum vſu, pudore exhauſto circa initia Pontificatus Benedicti, quem Papiſſæ ſucceſſiſſe iſti garriunt, repulſam ab Imperij adminiſtratione matrem Theodoram, in monaſterium relegat, occiſiſq; probis viris, non ſenſim, & commodè, ſed repentè in omnium nequitiarum ſentinam corruit, omnium ſcelerum colluuione pollutus. Exarſit in leges politicas, in Eccleſiaſticas ſæuijt, veneranda, adorandaq; noſtræ religionis myſteria, flagitioſſimus homo perdita audacia contaminauit. Eligit ſibi ipſi ex ſcurrarum, mimorumq; ſorde ſpurciſſimos nebulones, horum nonnullos Diaconos, alios Sacerdotes, alios Muſicos, horum omnium nequiſſimum, Patriarcham creat. Hos veſtibus ſacris indutos, comptoſq; vt ſacerdotalia ſibi ipſi, & populo exerceant, mandat. Et maieſtatis, dignitatis, & decoris Thronus horum ludibrio, fit ipſo luto lutulentior. Sibi ipſi de hoc Imperator gratulatur, & plaudit: ita vt non erubeſceret publicè iactare ſacrilegus, Mihi Theophilus, Cæſari Photius, Chriſtianis Ignatius eſt factus Patriarcha. Quis continuiſſet hunc hominem, ſi Ioanna illo tempore in Throno Petri ſediſſet, ne adderet, & Ioannam Romanis, vt externorum etiam ludibrio, & exemplo ſua flagitia comprobaret? Certè Romanæ Sedis reuerentia non fecit.

Et Ioannæ Pontificis Pontificatum, & mortem, ſi fuiſſet, nec ipſe nec alius potuit ignorare. Etenim diſſidijs inter Ignatium, & Gregorium primum, deinde & Photium, frequentes hinc inde legati, qui poſtea propter malè obitam legationem à Romanis Pontificibus exauthorati, & excommunicati, damnati ſunt, miſſi. Propter iniuriam acceptam Romanæ Sedis dedecora non

ſiluiſ-

ſiluiſſent. qui ſi obmutuiſſent, alij permulti, & donis, & honoribus accumulati, non, quod verum fuiſſet, tacuiſſent, ſed in gratiam benemeritorum nequiſſimè, quod non erat, finxiſſent. Qui enim habent manus venales, & animos, vt & linguam, & fidem venales quoque habeant, neceſſe eſt.

Conſidera, Lector, illorum temporum rationem. Iiſdem fere temporibus, quibus in Oriente Imperator furit in ſacra, Moguncıaci in Germania mulier Thiota nomine, vt tradunt Francorum annales, & Sigebertus in Chron. res Eccleſiaſticas perturbabat. Etenim nouam ſe Prophetiſſam vocabat, vſurpabatq; publicè docendi munus, & concionandi. Hinc multi ſacra doctrina poſtpoſita, eam quaſi magiſtram cælitus deſtinatam ſecuti ſunt; re poſtea detecta, Synodali iudicio damnata eſt. Habe lector, quod mihi in animo eſt certum, nec ambiguum. Poſterioris ſeculi homines nonnulli, rudes illi quidem, & ſimplices, dum audiunt inter Leonem, & Benedictum, vel ſaltem illo tempore, Fœminam quandam Moguncıacam, non tantum prophetaſſe, ſed prædicaſſe, obijſſeq; alia munia, quibus Summi Sacerdotes decorantur, animum a fœmella, quam nec cogitaſſe tantum ſcelus credunt, aduertentes, ad Principem omnium Magiſtram Petri Cathedram ſcilicet, cuius id munus eſſe optime norunt, inducunt, & à Germania in Italiam, à Moguncıaco Romam transferunt. Alij, ſceleſti illi quidem malitioſè, totum hoc in innocentiſſimum Petri Thronum traducunt, & Germanicam infamiam honoratiſſimæ Romanæ Eccleſiæ applicant. Vt facilius fallere poſſint, Ioannam iſtam Anglicam, Moguncıacam eſſe volunt; & lepidi fabulatores, perbellis, etſi fictitijs narrationibus veſtiunt, & incomptè ornatam exponunt. Nec aliunde mihi videtur veriſimilius, quàm à Moguncıaca iſta, Ioannem Moguncıacum originem, cum tempora reſpondeant, habuiſſe.

Michael alter Conſtantinopolitanus Imperator, & Leo Achridanus ſuperbiſſimi homines, poſt centum & ſeptuaginta annos, quando iam non tum primo ſuſpicio, ſed improbum factum, ſermo, atque fama ſecuta fuiſſet, à Leone Nono acriter vexati, quòd Conſtantinopolitanæ Sedis auctoritas, neque in pietate, neque in integritate, neque gratia accepta à Deo cum Romana comparanda eſſet, quòd in illa iam ſederit aliquando

Fœmi-

Fœmina, æquo ſilentio tantum dedecus tulerunt, nec par pari reddiderunt Pontifici, opprobrium illi non minus intimum opponentes. Non habuerunt quid ſimile, quod opponerent, vt iniuriam pari iniuria, ſi potuiſſent, in Romanam Eccleſiam, homines procaciſſimi propulſarent.

Eo ipſo tempore, quo Marianus ſcribebat, Auctor tractatus, qua ratione à recto veritatis tramite Latini aberrauerint, Περὶ τῆς τῶν λατίνων αἰτίας, ὅπως ἀπέστησαν τοῦ ὀρθοῦ δόγματος, καὶ πότε. cuius principium, Κατὰ ποῖον καιρὸν, καὶ πότε, καὶ παρὰ τίνων αἱρεσιωτῶν οἱ Ιταλοὶ ἐδιδάχθησαν, homo nequam, Romani nominis, & innocentiæ hoſtis ſcribebat, nouas machinatus artes, quibus Catholicam Eccleſiam impeteret, tamen in ſerie Pontificum nullam agnoſcit Ioannam, ſed Benedictum Leoni ſucceſſorem fuiſſe tradit. τέθνηκεν, inquit, ὁ ῥηθεὶς Λέων, καὶ Στέφανος αὐτὸν διεδέξατο, τοῦτον Πασχάλιος, τοῦτον Εὐγένιος, τοῦτον Βαλέντιος, τοῦτον Γρηγόριος, τοῦτον Σέργιος ὁ καὶ Πελάγιος, τοῦτον Λέων, τὸν δὲ Λέοντα ὁ Βενέδικτος: Ideſt, *Moritur dictus Leo*, loquitur de Leone tertio, *hunc excepit Stephanus, hunc Paſchalius, hunc Eugenius, hunc Valentius, hunc Gregorius, hunc Sergius, qui & Pelagius dicebatur, hunc Leo, Leonem autem Benedictus*: Et inferius, ὁ δὲ μακάριος Λέων ὁ τῆς Ρώμης ὢν μισθωτὸς, ἀλλ' ἀληθινὸς ἀρχιερεὺς, καὶ γνήσιος ἐν ἀπορίᾳ ἦν, & paucis interiectis, παρῆλθε τὸν βίον Λέων οὗτος ὁ ἁγιώτατος, καὶ κατέστη τούτου διάδοχος Βενέδικτος ὁ θεῖος διάπυρος ὢν τοῦ ὀρθοῦ τῶν Χριστιανῶν δόγματος ἑλληνιστὶ παρὰ πάντων τῶν Ιταλῶν τὸ τῆς πίστεως Σύμβολον ἀνομολογεῖσθαι ἐθέσπισεν. Ideſt: *Verum beatus Leo Romanæ Sedis non mercenarius, ſed verus, & legitimus Pontifex anceps hærebat.* Et, *Sanctiſſimus hic Leo vita exceſſit, & huius ſucceſſor factus eſt diuinus Benedictus, qui, cum maximo rei Chriſtianæ, rectorumq; dogmatum propagandorum ſtudio teneretur, ab omnibus Italis, vt Fidei Symbolum Græce pronunciaretur, præcepit.*

Auctor libelli de modo, quo Latini a Græcis ſeparati primatu ceciderint, eiectiq; fuerint e Diptychis, cuius titulus, Διήγησις πῶς, καὶ τίνα τρόπον ἐχωρίσθησαν ἀφ' ἡμῶν οἱ Λατῖνοι, διὸ καὶ τῶν πρωτείων αὐτῶν ἐστερήθησαν, καὶ τῶν διπτύχων ἐξεβλήθησαν, libri principium, Εν τῇ ἑβδόμῃ Συνόδῳ ἦν Αδριανὸς Πάπας, quiſquis ille fuerit, nomen quippe adhuc incertum, quod ſciam. fuit ille quidem homo Græcus, odio atque acerbitate in Romanam maieſtatem nemini ſecundus, initio libri Catalogum nonnullorum Pontificum

concin-

concinnans, qui eo tempore; quo Ioanna iſta fœmina fingitur, Sedem Romanam rexerant, nullum alium inter Leonem, & Benedictum ponit. & inferius Benedictum Leoni ſucceſſiſſe apertis verbis fatetur. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ Πάπας Λέων τὰς ἐν Σκευοφυλακείῳ οὔσας χαλκᾶς ἀσπίδας ἐγκεκολαμμένον ἐν ἑαυταῖς ἐχούσας τὸ ἅγιον Σύμβολον ἀνεστήλωσεν ἐν τῇ Ῥωμαίων Ἐκκλησίᾳ, εἰς ἀποτροπὴν μὲν τῶν τοιούτων αἱρεσιωτῶν, στήριγμα δὲ τοῦ Χριστωνύμου λαοῦ. ὁ δὲ μετὰ Λέοντα Βενέδικτος ὁρῶν πάλιν ὑπὸ τῶν εἰρημένων αἱρεσιωτῶν τὸν τοῦ Θεοῦ λαὸν λυμαινόμενον, διὰ γραμμάτων ἑλληνικῶν τε καὶ ῥωμαϊκῶν ἐκφωνεῖσθαι παρέδωκεν τὸ ἅγιον Σύμβολον. Ideſt, *Propterea Leo Papa ſcuta ærea, quæ in Sceuophylacero aſſeruabantur, quæque ſanctum Symbolum in ſemetipſis inſculptum continebant in Romana Eccleſia in ſublime erexit, vt ſimiles vitarentur hæretici, Chriſtianuſq; populus confirmaretur. Qui verò poſt Leonem ſucceſſit Benedictus, cum à dictis hæreticis iterum Dei populum lædi cerneret, literis ſcriptis cum Græce, tum Latine alta voce, vt Sanctum Symbolum recitaretur, tradidit.*

Idem repetit alius auctor, cuius nomen in occulto ad hunc diem latet, vtinam inſignis eius maleuolentia, & odium in Romanum nomen latuiſſet, in libello contra Romanam Eccleſiam cuius titulus, Διήγησις ἀκριβὴς κατὰ τῶν ἀρχιερέων τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης, καὶ ὅπως ἀνεφύη ἡ τούτων αἵρεσις. Quippe narrationi de Leone Papa, & ſcutis æreis expreſsè ſubdit, ὁ δὲ μετὰ τὸν τοιοῦτον Λέοντα Βενέδικτος, καὶ αὐτὸς Πάπας. Ideſt, *Et qui poſt hunc Leonem Benedictus, & ipſe Papa.*

Si præcipuus horum Auctorum ſcopus eſt, vt odium in Latinos, atque infamiam dicendo excitent, vel leuiſſimis quandoq; hinc inde conquiſitis nugamentis, qui id credas tantum nefas, dedecuſq; in his libellis, quibus malignè Romanæ Eccleſiæ infamiam inurere modis omnibus tentant, hos auctores æquo ſilentio præterijſſe? Pietas in Deum, quem multis nominibus ſceleſtiſſimi offendunt, in Romanam Eccleſiam reuerentia, cui innocenti malignitate peſſima contumeliam faciunt, amor in homines Græcos, quos doloſi deludunt, non potuit, nec linguam, nec calamum impedire, ne fabulam hanc, ſi illam ſciſſent, ſcriptis mandarent. Et acuti ſane homines, dum illa ſcriberent, vt veriſimile eſt, examinauerunt omnia, conquiſiuéruntq; diligentiſſime, tandem animum ad ſcribendum appulere. In auctoribus, quos ipſi legerant, legiſſe autem multos illius temporis ſcriptores

ptores res ipſa tractanda cogebat, talis fabula certe non erat, quam, ſi fuiſſet, nuſquam conticuiſſent.

Præterea in Dialogo Orthodoxi, Græci ſcilicet, vt Auctor Dialogi ſibi autumat, cum Latino, de Azymis, & de Proceſſione Spiritus Sancti, cuius principium. Λατῖνος. Διὰ τί ἀποσχίζεσθε ἀφ' ἡμῶν, καὶ οὐ συγκοινωνεῖτε οὐδαμῶς; dum de ſummorum Pontificum ſucceſſione, illo ipſo tempore, quo Ioannes Fœmina ponitur, differit, Benedictum poſt Leonem Eccleſiæ præfuiſſe ſcribit. Ecce illius verba. μανθάνει ταῦτα ὁ τῆς Ῥώμης ἁγιώτατος πάπας Λέων, λυπεῖται, ἀδημονεῖ. εἶτα τί; ἐξάγει μὲν ἐκ τοῦ Σκευοφυλακείου τὰς ἱερὰς τοῦ θείου Συμβόλου ἀσπίδας, ἃς ὁ ἁγιώτατος Λέων ὁ τὴν στήλην τῆς ὀρθοδοξίας συγγράψας ἀπὸ τῆς τετάρτης Συνόδου προεναπεθησαύρισε θείῳ κινούμενος πνεύματι, καὶ ἀναθέματι καθυπέβαλε τοὺς μέλλοντας μετακινῆσαι ἐκ τοῦ ἁγίου Συμβόλου τὸ οἱονοῦν, καὶ κατὰ πρόσωπον ταύτης τῆς Ἐκκλησίας ἀναστηλοῖ, πρὸς τὸ ἀναγινώσκεσθαι ὑπὸ πάντων. ἀλλὰ δὴ καὶ ἑλληνιστὶ εἰς ἅπασαν Ἐκκλησίαν τελοῦσαν ὑπὸ τὴν Ῥώμην κελεύει ἀναγινώσκεσθαι, καὶ μετὰ μέλους τὸ ἅγιον Σύμβολον. ὁ δέ γε μετ' αὐτὸν ἀρχιερατεύσας θεῖος Βενέδικτος καὶ εἰς πάντα τὰ Πατριαρχεῖα ἐπιστέλλει, μὴ δέξασθαι Πάπαν τῆς Ῥώμης εἰς κοινωνίαν, πρὶν ἂν τὴν ἑαυτοῦ ὁμολογίαν ὀρθόδοξον κομίσῃ πρὸς πᾶσαν τὴν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν. Ideſt. *Audit hæc Romanæ Sedis Pontifex ſanctiſſimus Leo: dolet animo, mæretq; Quid inde? Sacra diuini Symboli ſcuta, quæ ſanctiſſimus Leo, Fidei orthodoxæ, Columnæ ob firmitatem nuncupatæ, ſcriptor, diuino afflatus numine, iam inde à quarta Synodo, tamquam Theſaurum conſeruarat, & omnes in diuino Symbolo, quidquid illud fuerit, mutare tentantes, anathemate ferijt, & Sceuophylaceio extracta in proſpectu Eccleſiæ, vt ab omnibus legi poſſent, erexit. Quinimò per vniuerſas Eccleſias Romæ ſubiectas Græce recitari, & cum cantu ſanctum Symbolum præcipit. Qui vero poſt ipſum ſummo Sacerdotio præfuit Diuinus Benedictus, ad omnes Patriarchales Thronos datis literis, mandat, nullum poſthac Romanum Pontificem in communionem recipi; ni prius ſuam fidei confeſſionem, quæ Orthodoxa fuerit, per omnem Chriſti Eccleſiam promulgarit.*

Putas ne Lector, Auctorem hunc, quiſquis ille fuerit (Barlaamum Monachum, qui multis ſcriptis editis Romanam Eccleſiam deprimere conatus eſt, & rerum tractatarum ratione, & orationis ſtylo, ac methodo, alijſq; eſſe putant, & ego facile mihi perſuadeo, cum omnia, quæ hic habentur in alijs Bar-

laami ſcriptis deprehenderim) ſic in Romanam Sedem iniurium, vt hoc libello, aliiſq; fere omnibus manifeſtum eſt, iniuriam hanc Ioannæ Fœminæ, ſiue calumniam, tunc cum omnibus modis dicenda erat, tacuiſſe? Næ ego fungus ſum, ſi credam.

Quin, inquies, Barlaamum, oppoſitum, & fabellam de Papiſſa veluti certiſſimam, tractatu Περὶ τῆς τοῦ Πάπα ἀρχῆς, qui incipit, Οἱ περὶ τὰς ἐπιστήμας δεινοὶ ὦ χρηστὲ Φερδίμοσκε edito Græce, & Latine Salmaſij opera, typis Vecchelianis apud Claudium Narnium, Ioanne Luydo Interprete anno 1608. expoſitam fuiſſe, indeq; non leuem ſui argumenti ſumpſiſſe rationem. ſcribit namq; cap. 14. ἢ μᾶλλον ἵνα οἰκειοτέρῳ χρήσωμαι παραδείγματι, εἴ τις ὑπὲρ τοῦ ἀκολάστου ἐκείνου γυναίου τοῦ γενομένου Πάπα ἀπολογεῖσθαι ἐθέλοι. λεγέτω ὅτι ἐπειδὴ τῆς πρὸ αὐτῆς οὐδεὶς γυνὴ ἦν, οὐδὲ αὐτὴ ἄρα. καὶ πῶς ταῦτα σώφρονος λογισμοῦ; Ideſt, vt vertit Luydus. *Aut potius, vt exemplo magis familiari vtamur, ſi quis impudicæ illius mulierculæ, quæ Papa fuit, cauſam velit agere, dicat, quandoquidem nulla ante eum femina Papa fuit, nec ipſam quidem fuiſſe. Quæ cum ſana, rectaq; ratione, quo tandem pacto cohærent?*

Dicerem Barlaamum ſequioris ſeculi ſcriptorem parum pium, & in Romanam Eccleſiam parum æquum, rumorem populi ſecutum, eam literis prodidiſſe. Quemadmodum alij Laonico Chalcondylæ exuli, rerum Romanarum imperito, & Pontificibus infenſo reſponderunt. At vti certiſſimam dixerit. Fides illius cum ſuſpecta ſit, teſtimonium improbum non admitto. Auctoritas namq; ſæpius diffamata, mendacijq; rea fidem non facit; nullum dat firmum, & graue teſtimonium. Inimico teſti non credimus. Sed cum à Barlaamo in hac re, neq; de tẽpore, neq; de nomine, neq; de aliqua alia re, quæ hiſtoriam reſpiciat, aliquid certi ſtatuatur, ſuſpicor ipſum aliter, ac nunc legitur ſcripſiſſe; & nomen vnum in locum alterius, incuria ſcriptoris, ſiue etiã data opera, vel ſola dictionũ affinitate irrepſiſſe. ſcripſerat enim λεγομένου, & ſcriptores literarum ſimilitudine decepti ſecundam lineam primæ literæ paululum erexere, caudamq; tertiæ in inferius detruncarunt, & pro recta Auctoris dictione, malam facere, illud γενομένου intrudentes. Nam Barlaamus fabulam rumore quodam inani populi diffuſam, veluti rumorem, & auram, eamq; leuem, titubans, non determinans in ſcriptis retulit; quod magis argumentationis illius vim explicat. Legendum, itaq;

itaq; ἢ μᾶλλον ἵνα οἰκειοτέρῳ χρήσωμαι παραδείγματι, εἴτις ὑπὲρ τῆς ἀκολάστου ἐκείνης γυναικὸς τῆς λεγομένης Πάπα ἀπολογεῖσθαι ἐθέλοι. Quaſi diceret, vel potius vt exemplo magis familiari vtar, ſi quis pro impudica illa muliercula, quæ dicitur, nempe, ſiue illud verum ſit, ſiue falſum, non diſcerno, tantum leuem auram, rumoremq; audio, & vellem, eſſet verum, vt magis familiaribus Latinis rationibus, Latinos arguerem, fuiſſe Papa, defenſionem ſuſcipere vellet. Neque enim adduci poſſum, vt credam tam aperte hunc virum ſibi e contrario in eadem re aduerſari.

Hiſtorici Græci fere omnes Romano nomini immerito infenſi res geſtas toto orbe terrarum ſcriptis mandarũt: ſi quid eſt, quod Romanis detrahat, vtinam non malitioſe etiam quandoq; confictum propalant, tamquam buccinatores omnia voce replentes: quod laudi, eſt iniquiſſime detractum ſilent, dum in hæc tempora incidunt, quibus veluti victores ex inimicorum veſania iuſtiſſimum agere triumphum poſſent, reliqua omnia proſequentes, fabellæ huius nullam faciunt mentionem. Sed qui illius meminerint, quod nec ſomniaſſe vnquam potuiſſent?

Altum itaq; ſilentium in ſcriptoribus Græcis grauiſſimum, ac firmiſſimum erit argumentum, talem fęminam in Sede Pontificia nunquam ſediſſe. Siluerunt itaq; ergo non fuit; optima concluſio eſt. Inimico quippe ſi verbis, & contumelijs alterum dilacerat, neque quod in cauſa eſt effatur, facile credi poteſt. Neque enim veriſimile eſt ſilentio præterijſſe, quæ ad ſuam rem maxime conducerent.

A Græcis, ſi placet ad Latinos. Anaſtaſius Bibliothecarius Sergij II. Leonis IV. Benedicti III. & Nicolai I. creationi præſens interfuit, inter Leonem IV. & Benedictum III. nullam Ioannam interſerit, ſed apertis verbis confitetur, poſt interregnum quindecim dierum, hunc Benedictum Leoni IV. ſurrogatum fuiſſe. Lupus Abbas Floriacenſis epiſt. ad Benedictum III. Nicolaus Papa ſucceſſor Benedicti III. epiſt. 8. & 9. ad Michaelem Imperatorem, & ea, quam ſcripſit ad Epiſcopos Sueſſionenſis Concilij. Acta Concilij Tullenſis ſub Nicolao I. celebrati epiſt. Synodali Benedictum Leonis ſucceſſorem nominant.

Nihil hac de re Ioannes Diaconus, Addo Viennenſis, qui nono ſeculo ſcripſerunt: nihil Regino, & Luitprandus, qui decimo: nihil Hermannus Contractus, Lambertus Scaffnaburgenſis, qui

vndecimo: nihil denique ſubſequentium ſeculorum ſcriptores Ademarus, Hugo Floriacenſis, Leo Hoſtienſis, Ioannes Cremonēſis, Florentius Vingornienſis, Honorius Auguſtodunenſis, Nicolaus Maniacutius, Conradus Abbas Vrsbergenſis, Albertus Stadenſis, Vincentius Burgundus, Matthæus Veſthmonaſterienſis, alijq; poſteriores. Nihil manuſcripti, & antiqui Indices Pontificum, quos videre contigit inter Leonem, & Benedictum.

Adde in ſcriptis Auctorum, quibus aduerſarij ad fabellam corroborandam vtuntur, non haberi eo modo, quo ipſi ſomniant, & vellent. Illi namq; ſi id tradidiſſent, non affirmantium, ſed hæſitantium, titubantiumq; in morem ſcripſerunt, quos & poſteriorum potior pars eſt ſecuta, interponentes illa. *Vt aſſeritur, vt fama eſt, vt dicunt, vt commemorant*. plebeam ſcilicet auram eſſe, ſciolorumq; hominum rumorem, quem non probantes, ſed contemnentes potius, lectoribus prudentiſſimis deridendum proponunt. Etſi nimis audaces Hæretici illa verba e multis codicibus, quod eſt Neotericorum ingenium, eraſerint.

Vide ſis plura Lector de hac fabula apud Onuphrium Panuinium *in vitis Pontificum Platinæ*. Gilbertum Genebrardum *in Chronolog. anno 858*. Iodocum Coccium *in Theſaur. Cathol. tom 1. lib. 7. art. 14. pag. 899*. Cæſarem Baronium *Annalium tom. 10. anno 853. pag. 810*. Bellarminium *Controuerſ. tom. 1. Controu. 3. lib. 3. cap. 24*. Nicolaum Serrarium *in Hiſtoria Moguncìaca*. Iacobum Gualterum *in Tabul. Chronolog. ſecul. 9. pag. 569*. Seuerinum Binium *tomo 3. Concil. part. 1. notis in vita Benedicti Papæ, pag. 657. edit. Colonienſis*. Alanum Copum *Dialog. 1. cap 8*. Petrum Maturum *Annotat. in D. Antonini Chron. poſt Leonem IV*. Nicolaum Sanderum *de Viſib. Monarch. Eccleſ. lib. 7*. Aubertum Myræum *in Sigeberti Chronicon*, Iuſtum Lipſium *epiſt. ad Franciſcum Suuertium anno 1595. 5. Kalend. Mart. data*, cuius Autographum aſſeruari apud ſe, tradit idem Myræus *in Sigiberti Chron. pag. 107*. Simonem Maiolum *Colloq. 3. §. Mulier*. Iacobum Gretzerum *in Defenſione Bellarminij tom. 2. lib. 3. cap. 24*. Iacobum Gordonium *lib 8. Oper. Chronol. anno 853. pag. 269*. Franciſcum Longum à Coriolano *in Breuiar. Chronol. anno 853. pag. 253*. & ante alios Floremundum Ræmundum libello de hac re edito Gallice, & Latine à filio,

lio, qui fabellam hanc exactiſſime pertractatam refellunt euidentiſſimis rationibus.

Idem præſtitit, licèt Pontificiæ dignitati parum æquus Papirius Maſſonus de Vitis Epiſcoporum Vrbis pag. 139. & Ioannes Auentinus Annal. lib. 4. longe diuerſam ab hac huius rei tradit originem. *Albertus*, inquit, *locupletiſſimus Etruriæ Princeps Rauennam, Bononiam, Romam in poteſtate habuit. Eius Socrus Theodora ſcortum nobile, atque imperioſum Romæ dominabatur, Ioannemq; nonum amatorem ſuum Bononienſibus primo, deinde Rauennatibus, poſtremo Romanis impoſuit, Primariumq; ſacerdotem creauit. Vnde fabellam ortam crediderim, quæ temere vulgarit, hiſce temporibus fuiſſe Sacerdotem Maximum fœminam, quæ appellata ſit Ioannes.*

F I N I S.

1

BV5061
.A44
1668
c.1
B.b Fict
7138489
10JY18